

Gotisk Historia, del III

av John Bede

(1975-82)

Innehåll :

John Bedes företal	1
1. Hur Arthur blev konung	4
2. Hur Arthur fick sin drottning	18
3. Kung Arthur får kärleksproblem	36
4. Kung Arthurs torneringar	53
5. Sir Mordred	66
6. Tristan	90
7. Spådomen	113

Intentioner, av John Bede.

"Detta leder mig till kung Arthur och vårt kära gamla arbete "Gotisk historia". Jag ska gärna stå till tjänst med introduktionen till del 3. Dessa var mina intentioner:

Jag är både av skandinavisk (svensk) och brittisk (nordirländsk) nationalitet. Eftersom jag insupit dessa kultursfärers forntidssagor med modersmjölken var det helt naturligt för mig att ge dessa antika keltiska legender en fullvärdig behandling när mina vingar växt ut på mig som ung man och gjort poetiska och fantasibetonade flykter fullt möjliga.

Där förelåg emellertid svårigheter. En av dem var min dubbla nationalitet och valet mellan två språk, av vilka jag inte behärskade något i tillfredsställande grad. Min engelska kändes säkrare än min svenska, men min haltande svenska erbjöd en mer lockande utmaning.

Likaså var den urnordiska sagoskatten av Snorre Sturlason och om Uppsala-konungarna ett mera komplext och fascinerande kaos att försöka bringa ordning i än de relativt välbekanta krönikorna av Saxo och kring kung Arthur. Så jag började med de gamla keltiska legenderna om Sverige. Men här förelåg en fälla: den nordiska nationalismen. Om det var något jag ville undvika så var det varje tänkbar ton av chauvinism. Därför beslöt jag att skriva de gamla svenska sagorna på engelska, för att få någon sorts distans till nordisk nationalsentimentalitet.

Men därigenom fick jag ingen användning för mitt svenska språk, som jag så väl behövde träning och förkovring i. Så när jag började på andra delen och flyttade till Danmark med Saxo blev det på svenska. När jag begav mig över till Britannien och kung Arthur i tredje delen behöll jag det svenska språket av samma skäl som jag skrivit den första delen på engelska: för att ha en sund distans till national-sentimentala frestelser.

Då ämnet kung Arthur och Tristanlegenderna var lättare att hantera, koncentrerade jag mig här på att klara upp missförstånd. Varenda diktare sedan medeltiden har frossat i Sir Lancelots ytterst banala äktenskapsbrott med drottning Guinevere, medan det i verkligheten inte förekom något äktenskapsbrott alls. Det var bara förtal motiverat av fördomar mot drottningen som någon av den tidens skandalspekulanter lyckades i att etablera som gångbart porrmaterial för alla tider. Drottningen hade sina fel, hon var en sanslöst ansvarslös kokett, men både hon och Sir Lancelot var båda mer oskyldiga än barn, vilket jag har försökt belysa ingående. Även kung Arthur och Sir Gawain borde frikännas från all skuld, medan endast en person var fullt ansvarig för den Arthurska epokens sammanbrott, och även hans manövrer kunde i viss mån rättfärdiggöras genom hans egen tragiska ställning som en kategoriskt förskjuten oäkta son till kung Arthur.

Även historien om Tristan och Isolde har grovt vulgariserats sedan medeltiden, medan jag från början har försökt förklara de ytterst raffinerade och komplicerade dubbla bottarna i deras tillgivenhet för varandra. Om somliga av dina läsare inte kan förlåta mig för vissa aspekter av det veka könet och några av kvinnokaraktererna

i "Gotisk historia", så är jag dock säker på att de kommer att förlåta mig när de får läsa sanningen om Isolde.

När jag skrev dessa delar på svenska kunde jag omöjligt behålla några av de keltiska namnformerna. Guinevere är helt omöjligt på svenska, medan Gunvor är lika lättillgängligt och så nära som någonting kan vara. Både Brangäne och Iseult är förfärliga som namnformer, så jag behöll det keltiska Brangwayne och det germanska Isolde. Både Mérlyon och Mérlin låter förfärligt osvenskt, så jag beslöt att på svenska kalla honom Merlín, vilket jag en gång hörde i Finland, vilken kuriösa och nästan latinskt klingande form av namnet tilltalade mig. Beträffande denne den störste av alla keltiska druiderna någonsin såg jag det som min huvuduppgift att rentvå hans rykte från fläckarna av T.H.White's gräsliga karikeringar. Merlin var ingen stolle, men det var T.H.White."

"Jag försökte aldrig publicera mig själv, och om det inte vore för dig så hade aldrig något av vad jag skrivit nått en enda läsares ögon. Skälet till att jag döljer mig är praktiskt och politiskt. Jag är en så extrem särpling som en katolsk anhängare av Unionen i Nordirland. Jag har alltid känt att det var fel av Irland att utträda ur Storbritannien från år 1916, och politiskt har jag i hela mitt liv aktivt försökt att reparera den skadan. I vissa avseenden har vi lyckats, och det finns nästan skäl till försiktig optimism: Britannien och Irland är idag tillsammans med i den europeiska unionen, som med tiden kommer att utvecklas mot ännu större enighet. Men om det någonsin blev känt här i Ulster att jag som katolik var anhängare av den brittiska unionen skulle jag omedelbart vara en död man. Så glöm mitt riktiga namn, och låt mig få leva såsom eder

John Bede."

Copyright © John Bede/C. Lanciari 1975-82, 1999, 2006.

Tredje delen

1. Hur Arthur blev konung

När digra nyheten om Hamlets död nådde Danmark, så skickade stormännen och landets prästerskap bud till kung Harald i Skottland och erbjöd kung Harald hans fäders nu lediga tron. Konung Harald, dock, tackade nej och lät hälsa, att han var tillfreds med sin bergiga vildmark och ej ville ha något mera.

När Danmarks kurirer kom åter till Danmark med negativt svar sände stormännen och landets präster i stället det samma erbjudandet till konung Ulf i det avlägsna Nygård, men han även svarade att han var nöjd med sitt Nygård och ej ville ha något annat därtill. När det svaret kom åter till Danmark fann stormännen och prästerskapet sig i ett problem. Det var icke ett allvarligt sådant så länge fru Gudrun i Uppsala ännu höll saker och ting i funktion, men hon hade ej barn, och hon var mycket gammal.

Att Harald och Ulf båda två ej var gifta och ej hade barn gjorde ej saken bättre.

Och gamla fru Gudrun gick hädan, och riket var utan monark, och det fanns ingen som gjorde anspråk på tronen.

Kung Harald, dock, gifte sig äntligen en dag, till all världens glädje och lättnad. Men han hade knappt fött sin förstfödde son förrän plötsligt det blev digert uppror i landet. Kung Harald blev mördad, och hans vackra drottning och nyfödde son försvann spårlöst i okända öden. En dryg usurpator tog makten och kallade sig landets konung. Hans namn var kung Fimbul. I hans tid blev vintrarna i kalla Norden så stränga och svåra och långa, att prästerna ansåg dem vara ett straff ifrån Gud för kung Fimbuls ohyggliga blodskuld och brott, och att därför kung Fimbul allena bar skulden till vädrets förskräcklighet. Efter kung Fimbul har därför de vintrarna gått till historien med eviga rysningar som Fimbulvintrar.

Och Ulf dog i strid med ett gäng ilskna upprorsmän. Efter hans död blev snart Nygård fördärvat och skändat och bränt. Han dog barnlös, och endast en helgedom här och där spridda i vildmarkens mer svårtillgängliga delar bevarades och förblev levande vittnen om Ruriks i evighet gyllene dagar.

Och livet i Norden sjönk gradvis allt djupare ned i allt tyngre misär. Endast prästerna upprätthöll minnena och såg med noggrannhet till att ej något historiskt förgicks. Lund och Uppsala blev deras högborgar. Danmarks och Hamlets gudomliga städer förföll, Göteborg förblev ouppbyggt, och havens skepp blev allt färre och sämre. Man började nog bygga upp Göteborg, men rätt snart tog resurserna och framför allt entusiasmen, intresset och initiativgnistan slut, ty det fanns ingen konung mer som kunde entusiasmera. Och i denna tid, när allt var som bedrövlighet, mörkast och tristast och fattigast och som mest hopplöst, så kom det ett sällskap från öster. Det var röde Tor och hans bröder, som det talats mycket om i denna krönikas inledning. De återinförde ordning och reda i Norden. Och Tor födde Balder, som blev far åt Gunnar, som födde den mäktige Odin, som blev världens störste mest

mäktige härskare någonsin. Om gamle Odin, som icke var enögd, i motsats till sin egen namne från fornare tider, har tusen och tusen miljoner berättelser ständigt på nytt och på nytt tagits upp och berättats. Hans förfäder Tor, Balder och alla andra lät Uppsalas präster få verka i fred, och de hade så litet som möjligt att göra med dem; men den mäktige Odin var djupt intresserad av allt som de representerade. Han sökte upp dem och bodde hos dem i långvariga tider och lärde sig allt vad de visste.

Två gånger besökte den mäktige Odin det avlägsna Israel. En gång, när han var i mitten av livet och på sin makts höjder och fått veta allt om sitt rikes förflutna av Uppsalas heliga präster, fick han se en stjärna med ens tändas uppe på himmelen. Genom en dröm blev han kallad att följa den stjärnan. Det var som om någon personligen sade till honom från himlen: "Min vän, jag vill visa för dig ende kungen i världen som någonsin skall bli än större än du. Följ blott stjärnan, och du skall då finna din evige världslige härskare." Odin begav sig då genast åstad, klok och snabb som han var i att fatta galoppen, och avbröt ej resan förrän han var kommen till krubban i Betlehem. Persiens tre vise män, Kasper, Melkior och Balthasar, hade då just vänt tillbaka till Persien. Den mäktige Odin kom ödmjukt till krubban som en gammal trashank till herde och tiggare, men barnet Jesus sken upp vid hans fromma besök, som om pilten blev glad över det att få se även honom. Maria, den heliga jungfrun, som väntade barn innan hon hade trolovat sig, kunde ej låta bli att på moderligt vis genomskåda besökaren och profetera: "Min vän, du är större än alla de tre vise männen tillsammans, som nyligen var här." Och Odin gav späda Maria det löftet att en gång i framtiden komma tillbaka och se hennes konungason såsom vuxen.

På hemvägen hälsade Odin på kejsar Augustus, som då var en ensam besviken förgrämd gammal herre. Augustus var god nog att ge gamle tiggaren tillträde, vilket hans hustru och alla hans övriga fränder försökte förhindra; och Odin och gamle Augustus satt länge tillsammans behagligt på tu man hand och konverserade. Odin berättade om sitt besök i det heliga landet, och kejsaren yttrade då: "Jag är glad över denna berättelse. Och sannerligen så säger jag dig, att den konung som du sett i krubban i Betlehem och ingen annan skall ärva det rike, som jag med så innerlig möda har lappat och limmat ihop. Han och ej någon annan skall vara min son och min arvinge."

Hur kunde Odin då tala latin? Jo, det hade han lärt sig, ty allt som han ej redan kunde såg han noga till att han lärde sig. Var hade Odin då lärt sig latin? – I Athen, där han även gjort nyttan att lära sig grekiska.

Åter kom Odin till Israel många år senare, såsom han lovat Maria, men då var all världen en annan och situationen förändrad. Augustus var död, och i Israel fann han den nu överallt kände Jesus i staden Jerusalem. Odin kom dit i god tid för att se konung Jesus som törnekrönt bli presenterad för folket av Pontius Pilatus och därefter bära sitt kors för att själv därpå uppspikas. Odin var med intill slutet och tänkte:

"Det här kan betyda blott en enda sak: att den civiliserade världen och all mänskligheten och hela antikens kultur är på självdestruktivt och ofrånkomligt fall.

Ty där det inte finns någon rättvisa eller moral finns blott gudlöshet och anarki, som blott duger till självmord. Och vad är en värld värd som korsfäster sin störste och ende rättslige konung? Den är icke värd ens en fingerborg luft. Endast de som ej har någon del i det mord som begåtts på kung Jesus i hela det här judisk-romerska samhället kan ha något hopp om ett framtida liv. Endast de som ej har någon del i den romerska maktapparaten kan klara sig och överleva, och efter vad jag här kan se är de fruktansvärt få."

Och när Odin vänt hem for han aldrig tillbaka till Israel mera. Han dog, och hans arvinge Njord, som Tiberius i Rom, såg med välbehag till att hans fädernearv gick åt skogen. Det härliga rike som Odin med storslagen kraft idogt skapat föll sönder, ty hedningar frossade girigt ihjäl på allt gott som han skapat. Och efter den väldige Odin och alla hans mäktiga söner försvinner familjen från världens historiska urkunder och lever vidare endast i hedniska ytterst diffusa legender.

Men låt oss nu se vad som hände med Haralds familj. Hans olyckliga änka, förtjusande drottning och älskade mö måste lämna den stympade blodiga livlösa kroppen av maken, ta barnet från vaggan och fly för sitt liv och för barnets liv utan att spilla bort tid på naturlig och mänsklig och synnerligen välbehövlig och gråtande klagan och jämmer och sorg. Med en moders förtvivalade övernaturliga mod tog hon genast sitt barn på sin arm och försvann ut i mördande kalla och tjutande stormnatten barfota, ty hennes drottningaskor var i vägen när hon skulle springa. Hon lyckades komma iväg innan människojakten på henne och arvingen inletts, och denna kom därför helt av sig i början; ty Fimbuls ohyggliga hejdukar fann icke ett enda spår av den flyende drottningen, som onda mördarna kunde begynna från, och när de äntligen fann ett otvetydigt spår var det lönlöst att följa det, ty det var då redan hopplöst för sent.

Drottning Sigrun, (så hette hon,) tog sig till England och lyckades komma till engelske konungen levande fram. Men hon dog vid den gamle kung Henriks av ålder förlamade fötter, i sin sista suck anförtroende barnet i konungens vård. Barnet var ju ett barnbarn till hans enda syster. Så dog unga drottningen vid kungens fötter i alltför långt framskriden hopplös lunginflammation. Konung Henrik tog högtidligt barnet om hand i sitt sköte och sade:

"Ej endast min frände kung Hamlets allenaste arvinge är du, men även min egen, ty själv är jag barnlös. Min son, du allena skall ärva mitt England, och detta skall jag våga spå: du skall bli en långt bättre och ädlare konung än jag var och lik blott din evinnerligen ihågkomne farfar i ädelmod, storsinnet, kunglighet och tolerans. Ja, det spår jag, att du skall bli din tids och din världs mest ärbare och dess mest ärade konung, om blott, (lägg det ordet på minnet, o överstepräst!) du beständigt förblir först och sist kung av England. Den dag du ej längre försvarar ditt mödraland England men slåss för ej utländska herrar i utländska länder, den dag är ditt rike, du själv och din storhet förlorad. O Arthur, så kallar jag dig, du blev given din farmors brors livs allra största välsignelse, ty hela livet alltsedan din farfader Hamlets olyckliga död har mitt livs största sorg och bedrövelse varit min ständiga oro för tronsuccessionen. En gåva från himmelsk försyn till en barnlös förgrämd gammal

döende konung är du, käre pilt, och jag tackar ej dig utan Gud för den gåvan. O Gud, jag fick leva en olycklig man, vilkens sorger blott ökades och ständigt alltmera tyngdes med åren, men nu i hans dödsögonblick har du äntligen upplöst hans sorger och bördor och gett honom enbart välsignelsebringande lycka och sällhet i stället. Lov vare dig, Gud, för att jag, en hårt drabbad och olycksmärkt man, får dö lycklig och säll och med äntligen frid i sitt hjärta!"

Och gamle kung Henrik, den sedan ett trettio år benförlamade konungen, änkring i nästan ett tjugotal år, och vars hustru och drottning ej någonsin fått något annat än missfall så länge hon levde, gav upp sin i många år överansträngda segt hårdande anda i sitt första lyckliga ögonblick på mer än trettio år. Han var nittiofyra år gammal i dödsögonblicket. Med sin sista gest gav han tecken åt översteprästen att uppfostra och ta väl hand om den jollrande pilten.

Så fort det blev tydligt och klart för envar att kung Henrik var död uppstod tvister och strider om makten i riket emellan de mäktiga stormännen. Under kung Henriks regeringstid hade det rått endast ordning i landet, men oroligheter och avund och missämja hade dock alltid fatalt stått och pyrt under ytan. Nu flammade plötsligt med ens alla ondare känslor såsom ett förintande dödligt vulkanutbrott upp överallt i det land som ej längre en konung behärskade. Inbördeskrig, outhärdliga släktfejder, våldsdåd, lokaltyranni och förfärliga ändlösa blodiga hemska lokalkrig förhärjade Nordens nyss enda förenade lugna nation. Landet splittrades, söndrades, brann och förhärjades, sjönk i misär och försmäktade.

Den kloke översteprästen Merlin insåg redan vid konungens död allt det onda som snart nog inträffade. Han drog sig undan från våldspolitikerna med barnet och ägnade sig i en avlägset liggande skog åt att uppfostra barnet i lugn och i ro. Mycket omsorgsfullt lärde han dygdiga nyfikne duktige och mycket duglige pojken, som ej visste själv vem han var, alla livets välsignade konster. De bodde i en liten hydda i skogen tillsammans helt avskilda från den i inbördeskrig raskt förvittrande arma nationen.

Merlin var en gudsmän och en mycket märklig betydande sådan. Som Moses stod han i direkt mycket nära kontakt med sin skapare, det ansåg han att för honom var livets mest viktiga sak, och som Moses stod även den så vördnadsvärde Merlin ofta upprätt i fyrtio dagar och nätter i sträck mycket upptagen i ödmjuk bön. Prästens största bekymmer var kaoset, striderna, oenigheten och våldsmanin, som slet det ädla gudomliga England i flisor. Så bad gamle prästen: "O Gud, se, ditt folk och ditt rike går sönder, och ingen finns som kan förena det åter och rädda det, ty pilten Arthur är ännu för liten. Och hur skall väl Arthur, när han så blir mogen, förmå att i detta av våld sönderslagna förvildade land sätta sig i respekt?" Herren svarade: "Min gode tjänare, gjut dig ett svärd och ett städ. Gjut först svärdet, och gör det så gott som du någonsin kan. Men gjut städet omkring skarpa svärdet, så att, när ditt arbete fullbordat är, svärdet står med sin spets djupt ingjuten i slagytan av hårda städet. Och inpränta sedan i städet de följande orden: 'Den man som drar svärdet ur städet, han är landets ende rättmätige konung.' Och ställ detta städ med dess svärd upp på torget i byn framför templet. Otaliga män skall försöka dra svärdet ur städet,

och denna märkvärdiga uppgift skall få många krigare att glömma kriget; men en enda mänska skall någonsin lyckas med hopplösa uppgiften, och du vet nog vem jag menar."

Så talade skaparens röst ur naturen till eremitprästen Merlin, som med noggrannhet utförde allt vad han sagt. Svärdet smiddes, och det blev så starkt och så härligt och vasst och rejält, att ej järn kunde nagga dess udd. Även städet förfärdigades och göts fast omkring svärdet, och städet var hårdare än den mest massivt kompakta okrossbara flinta. Merlin var den förste som tappert försökte dra svärdet ur städet, och han kunde med tillfredsställelse därefter lugnt konstatera, att det var ett omöjligt företag.

I största hemlighet gjorde Merlin detta arbete, och ej ens Arthur fick veta vad prästen egentligen sysslade med, när han varje natt smög sig från hyddan för att icke komma tillbaka förrän det var morgon. Ett eldsken i skogen i fjärran var allt som tyst skvallrade om prästens idoga hemliga arbete. Och det var även en natt som i hemlighet vise Merlin med sin åsna och kärra tyst fraktade in tunga heliga bördan och lämpade den framför templet i byn mitt på torget. Det såg någon själ dock, och snart visste alla att det var Merlin som fört dit det märkvärdiga städet med svärdet. Och snart kom var storman och riddare från hela landet till byn för att tappert försöka dra ut det otroligt hårt sittande svärdet, men aldrig kom någon som lyckades. Städet och provet fick dock åter folket att fatta nytt hopp och trots allt ännu hoppas på en duglig framtida konung och fridsfurste, som åter skulle förena det vänliga landet i fred. Och försöket med svärdet i stålstädet ingav på nytt varje man någon smula respekt för den heliga konungatiteln.

Till gamle Merlin kom det präster från samtliga landsändar som ville veta historien om svärdet och städet. Merlin sade allt och förteg ingenting, och på så sätt blev samtliga präster så småningom väl initierade i svärdets stora mysterium, och alla skildes från översteprästen i gott hopp om framtiden och om den konung, som nu utan tvekan snart landet en dag skulle få. Ingen utom Merlin, förstås, kände dock till något om pojken Arthur och hans existens. Och den växande ynglingen Arthur var fullkomligt okunnig om det uppseendeväckande svärdet i städet, ty prästen var mån om hans heliga okunnighet, isolering och oskuld.

En dag ställde Arthur dock denna besvärliga fråga: "Far, vad är en kvinna för något?" Merlin gav det öppna uppriktiga svaret: "En kvinna är den arma varelse som föder barn åt vår värld. Det är hennes allenaste plikt och funktion: att ge avkomma. Alla vi människor är födda av kvinnor, du även och till och med jag. Men hon kan ej ge avkomma om hon ej älskas. Och det är vår endaste plikt emot kvinnan: att älska och ge henne kärlek och ömhet.

Men kvinnan är farlig och bör icke älskas förutom i nödfall. Blott nöden bör driva en mänska till den heta kärlek som ger henne barn. Allting annat, som ej har med kärlek att göra, bör kvinnan rejält utestängas ifrån. Hon är ej rationell, och hon saknar logik och är helt underlägsen den starke gudomlige mannen, som aldrig kan dela och aldrig förstå hennes nyckfullhet. Varje man har ett förstånd som kan kallas gudomligt, åtminstone kan varje man ha en sådan begåvning, men kvinnan är blott

av naturen. Naturen och hur den fungerar är det mest förborgade och intrikata av alla mysterier, ty det kan ej någonsin fattas av manlig logik; men med sitt ystert svallande känsloliv och med sin psykiska oro med alla antenner på helspänn beständigt är kvinnan en högst ovärderlig och sällsam om dock oberäknelig nyckel till livets och moder naturens mysterier. Hon kan därigenom ha makt över mannen och vara sin överman helt överlägsen men blott genom ofattbar list kombinerad med ödmjukhet. Ja, hon är farlig och farligast av alla levande väsen. Jag varnar dig, Arthur, nu redan för faran att någonsin giva en kvinna förmer än blott kärlek. Det enda hon önskar, vill ha och har rätt att begära är kärlek. Allt annat är tabu för kvinnan och saker som mannen blott bör ha gemensamt med Gud. Det är bättre att giva en kvinna otillräcklig kärlek än att giva henne förmer än blott kärlek. En kvinna kan hållas med kärlek om blott den är disciplinerad och väl balanserad med ekonomi och förnuft, ty om kärleken urartar och släpps ur vettets och ordningens bur kan en kvinna lätt bli till en rytande vildsint orkan, outhärdlig och skadlig för allt och för alla och svårare än någon virvelstorm att rida ut. Hon kan bli till en gräslig, fatal och förskräcklig belastning och mardröm om kärleken missköts; och många har påstått med säkerhet att endast hon har i evighet någonsin fått någon mänska på fall och förfört någon mänska till ondska. Tyranner har alltid en kvinna vid sidan, och deras gemåler hålls ej med from kärlek. Den riktiga kärleken har blivit ersatt med djurisk och våldsfärgad drift, som de tror att är kärlek, och hustrun till sådan tyrann hålls då kvar vid hans sida i träldom, hon har låtit köpa sig av mannens pengar och makt; medan goda och dugliga kungar rätt ofta ej någonsin gifter sig, just för att undvika risken med missbruk. En kvinna är alltid förenad med risker och gapande avgrunder, som tragiskt ändå är något av en oundgänglighet i mänskans liv och en nödvändighet för det mänskliga släktets bestånds och kontinuitets skull. Ja, hon är ett nödvändigt ont och en nödvändig sorg, ett nödvändigt bekymmer och en svart tragik, som en man aldrig slipper ifrån; hon kan vara det mest olycksbringande som man kan alls råka ut för i livet, och hon är det enda som står mellan mannen och Gud. Ja, nu vet du vad kvinnan egentligen är, om du har förstått något av min bittra utläggning. Därför så råder jag dig: gift dig aldrig, ty det kan blott ge dig bekymmer och bringa ditt framtida konungarrike på fall och beröva dig din bästa vän och ditt mest välbehövlige och oundgängliga stöd."

När han fått detta svar kunde Arthur blott ångra att han alls ställt frågan. Men detta var den första gång som Merlin alls berörde och antydde något om Arthurs missioner i framtiden.

När unge Arthur blev tonåring tröttnade han på det ensamma livet i skogen och bad sin Merlin om att få komma ut ibland människor. Gamle Merlin tog först rätt illa upp, men besinnade sig sedan och fann att pojken var tvungen att följa sitt öde. Han skaffade därför sin skyddsling en tjänst såsom page hos en ganska odräglig förmäten tjock storman, som hade två lömska odugliga våldsamma söner. Att jämt passa upp på de två ständigt ätande och mest nedskräpande sönerna blev Arthurs syssla. Han tyckte dock om alla tre, både fadern och sönerna, ty de var de första människor han träffat förutom Merlin, och i Arthurs ogrumlade själ fanns ej plats än för övriga

känslor mot människor än kärlek. Naturligtvis skodde sig sönerna på unge Arthurs bekostnad, och de skydde aldrig att utnyttja honom för de meningslösaste uppgifter; men aldrig klagade han, och han aldrig ens tänkte på att söka hävda sin rätt såsom människa.

Fromme Merlin övervakade noga sin skyddslings omänskliga slavliv och hjälpte ibland honom genom små magiska trick som han utförde genom sin kunskap och erfarenhet av naturen och av vit magi. Till exempel, när Arthur ej tilläts att äta sig mätt men fick hungra och svälta när sönerna vräkte sig i sina kötträtter, kallade gamle Merlin ifrån skogen välsignade fåglar, som gav Arthur bröd, mjölk och honung. Och Arthur blev småningom under sin ungdomstid på sin mer vegetabiliska kost mycket friskare och mera härdad och spänstig än de tydligt fetmande sönerna, som åt sig mätta var eviga dag. Och de märkte att Arthur blev fager att skåda. De greps då av avund därav och behandlade tjänaren sämre än någonsin, vilket blott gjorde den växande ynglingen ännu mer härdig alltmedan de två hopplöst bortskämda sönerna än mer förslappades och etablerade sig som helt professionella obotliga matvrak. Och allt under denna uppfostrande skolningstid skötte Merlin pojken fortsatta bildning och lärande av mer väsentliga ting, närhelst pojken fick tid och blev lämnad i fred av de bråkiga bröderna, som han var van vid att redan betrakta som halvbröder till honom själv. Ty den fete och fnoskige fadern till sönerna var mycket fäst vid den älsklige ynglingen och skydde ej att rentav kalla honom sin son. Arthur själv visste nog att Merlin inte alls var hans riktige far, men han kallade ändå ej någonsin en annan man än Merlin med den hedrande titeln sin far. Och han var ju hans andlige far om ej annat.

En dag ställde en av de bortskämda bröderna, nämligen Tord, unge Arthur den frågan: "Säg, Arthur, varför är du så ruskigt snäll mot oss båda fördärvliga bröder? Vad gott har vi någonsin gjort dig att du för en endaste dag kan stå ut med oss? Varför är du inte ond och fördärvlig som vi och som världen och som alla andra? Säg, varför är du så förbannat och olidligt hygglig?" Och intet ont anande gossen besvarade troskyldigt frågan: "Därför att jag älskar er båda, ty ni och er far är de enda tre människor jag känner i världen förutom min fader Merlin." Men då sade den själlöse Tord: "Din förtappade fader Merlin är en trollkarl som umgås med djävlar, demoner och Satan, och han är ej heller din fader. Ge fan i den gubben. Han är en senil gammal åsna som ingenting vet om den värld som vi lever i men som dumt inbillar sig att den konstiga värld av historia och minnen och döda personer och hjältar är lika med Världen och den enda värld som vi lever i. Sparka du gubben i ändan och kör honom ut härifrån, ty han är mycket konstig i knoppen och inte naturlig som vi. Allt han kan är blott vidskepelse och självbedrägerier, och sådant är osunt och dödfött och sjukt." Men då svarade Arthur: "Merlin är en gudsman, och den som förtalar en gudsman kan ej leva länge."

"Din rackare!" talade Tord. "Om du ej vore nyttig och användbar för oss som slav vore du sedan länge en död man och endast en våt fläck på jorden. Säg, du din förbannade snorvalp, din krypande lismande tjänstloppa, din usle fattige trasige

magre lakej, finns det något som du ej kan göra för oss?" Arthur frågade rädd: "Säg, vad menar du, Tord?" Och den nidingen svarade:

"Om det finns något som du ej kan göra, som du icke mäktar, förmår och kan uppfylla för oss, så är du ej värd längre att vara tjänare för oss, och då är du ej längre värd heller att få behålla ditt liv." Arthur svarade bravt: "Det finns ingenting praktiskt som jag ej kan utföra åt er och väl."

"Din bedräglige snorfis, du ljuger. Du kan ingenting."

"Jag kan allt! Sätt i gång, bara! Prova mig!"

Nidingen sade: "Nåväl! Jag ska pröva dig! Men om du inte kan göra vad jag ber dig göra, så är du en död man, emedan den tjänare som inte duger åt oss måste dö. Om du ej förmår utföra det lilla uppdrag som jag nu ska ge dig, så måste du dö. Är det klart?"

"Det är klart, om blott uppdraget är något rimligt. Och om jag då misslyckas är jag ej värd längre att vara kvar hos er."

"Hör då. Det här skall du göra. I byn finns ett torg framför kyrkan. På torget så står det ett städ, och i städet så sitter ett svärd. Drag ut svärdet ur städet och giv det åt mig. Om du ej klarar av det så måste du dö."

"Om jag ej klarar av det så måste jag dö. Men det är ju den enklaste uppgift. Ett svärd i ett städ? Vem som helst kan väl lyfta ett svärd? Jag är med, och jag ilar."

Och Arthur sprang ut och begav sig till byn. Grymme Tord tänkte nöjd och belåten: "Han kan inte klara det, han lika litet som vem som helst annars, ty ingen kan rubba det kungliga svärdet. Det är det mest hopplösa företag någon kan företa sig att dra svärdet ur städet, och svärdet får troligen sitta däri i all evighet, och ruttna England får ruttna i evighet utan en konung. Men jag får åtminstone nöjet att dräpa min äcklige ytterst olidlige tålmodsprövande tjänare, när han nu kommer tillbaka med snopen min och utan svärd. Jag får den tillfredsställelsen att i min fulla rätt få slå ihjäl denne vidrige page, som är alldeles för god, förträfflig och duktig, för att han ej fullgjort sin plikt mot sin herre och uppfyllt sin herres högst viktiga uppdrag. Ha-ha!"

Unge Arthur kom snart nog till byn. Ingen mänska fanns synlig på torget. Den ivrige ynglingen kom upp till städet, men såg inte skriften på städet, ty Arthur kom bakifrån. Han tänkte nog: "Vad är det för ett märkvärdigt svärd som står här mitt på torget och som ingen velat begagna sig av?" Och han kände försiktigt hur hårt svärdet satt. Det satt fast. Han drog hårdare. Det satt fortfarande fast. Och då hoppade ynglingen upp på det stålhårda städet och drog i det gnistrande svärdet med hela sin kraft, tappert spjånande mot städets hårdhet med fötterna. Och med en smällande klang släppte städet då svärdet helt plötsligt, så Arthur förlorade hopplöst balansen och tumlade ner ifrån städet, men utan att skära sig på vassa svärdet. Han reste sig smutsig och lortig från regnvåta marken med glad triumferande själ, ty han hade ju lyckats att vinna det sällsamma svärdet åt sin över allt annat älskade broder. Och lortig och smutsig sprang Arthur raskt hem igen, ivrig och glad. Han var endast en tolvåring.

Glatt presenterade Arthur det härliga svärdet för häpnande brodern. Tord kunde ej tro sina ögon. Men alltför snart hämtade han sig från stora bestörtningen och visste klart hur han rätt skulle utnyttja situationen. Han sade till Arthur: "Ge hit! Ge mig svärdet!" Och Arthur gav glatt Tord hans svärd. Sedan sade den mallige Tord: "Som belöning för svärdet skall jag icke dräpa dig, utan, min vän, du får för denna gång leva vidare för några få veckor till. Men, din odugling, du dröjde ändå bra länge i byn!" Och han ryckte upp dörren till trappan och sade till Arthur: "Kom hit!" Arthur lydde. "Stig ut här på trappan!" Igen lydde Arthur. Då gav honom brodern en spark, så att den stackars pojken föll handlöst och hjälplöst som en stackars trasdocka utför den branta ohyggliga stentrappan med de ohyggliga vassa brant stupande fyrtionio förfärliga trappstegen. Hjärtlöse brodern hov upp ett ohyggligt mörkt ekande dånande skratt, som blott uttryckte hån, skadeglädje och övermod i all sin omänsklighet. Arthur ropade dock i sitt hjärta till en högre makt och försynen och klarade sig, så att han inte led någon allvarlig skada i trappan. Han fick blott en bula i huvudet och ena armen ur led, vilket snart gamle fromme Merlin ömt med omsorg kurerade.

Tord gick till fadern med svärdet och sade: "O se, gamle far! Nu är jag kung av England!" Då svarade fadern: "Hur fick du det svärdet?"

"Jag drog det ur städet," ljög Tord. Fadern tänkte: "Här luktar det orättvis vinning, falsk ära och svek emot konung och fosterland." Men fadern var mycket gammal och trött, och han sade i sin kloka resignation: "Ja, om du nu har svärdet, så visa dig då även värdig det. Slåss för din konungatitel tills du bliver erkänd som konung. Det kan du försöka åtminstone." Och gamle slottsherren drog sig tillbaka till sina privatrum.

Snart nog blev det känt överallt att det kungliga svärdet var ute ur städet, och nyheten spreds som en stormpiskad eld över hela det splittrade landet, och ingen var kunnig om vem som förmått att dra svärdet ur städet. Merlin visste nog vem det var, men han teg klokt därom, ty han tänkte: "Om det nu har gått så långt redan, så dröjer det ej heller länge förrän det blir uppenbart vem som bevisligen är rätte konungen i detta land."

Och den förste som Tord kom i strid med om svärdet var sin egen bror, arge Rudolf. Den äldre och grymmare Rudolf befallde: "Ge mig detta svärd! Jag är äldre och bättre än du!" Men naturligtvis vägrade Tord. Det blev slagsmål emellan dem, och deras slagsmål blev blodigt. Från ett snillrikt osynligt gömställe såg unge Arthur bataljen och hörde han allt vad de två helt odugliga bröderna sade, men ej kunde Arthur förstå vad det var för märkvärdigt med svärdet. Och Rudolf besegrade Tord och högg av honom huvudet. Sedan lät Rudolf med största högfärdighet utropa sig till den ende lagenlige kungen i landet, ty han hade dragit det heliga svärdet ur städet och ej någon annan. Så ljög han och skröt han, och ingen förmådde att tro den bedräglige fete högfärdige nidingen, som vid den ringaste ansträngning flåsade, dreglade och mådde illa. Att han lyckats mörda sin bror var ett under. Men maktens passioner kan få vem som helst till vad nidingsdåd och till vad omöjlig ondska som helst.

Ingen trodde naturligtvis på honom, och han fick kämpa för rätten som han trott att svärdet gett honom så gratis. Snart nog blev han duktigt besegrad, och hans hemske övermans lösa förfärliga horder förplågade sig med det nöjet att klä honom naken och doppa den fete och skräckslagne ömklige tölpen i tjära och därefter rulla den narren i fjädrar. Den arme oduglingen Rudolf var den allra förste som åtnjöt en sådan förnöjsam behandling. Han kom aldrig över det, levde i vanära resten av livet, och trampades ner och ihjäl av en uppjagad folkmassa några år senare.

Men unge Arthur blev alltmera nyfiken över det märkliga svärdets otroliga vikt och förbannelser och konsekvenser. Han frågade en dag Merlin vad det var för ett svärd. Prästen svarade med att lugnt hänvisa Arthur till städet som svärdet en gång suttit fast i och till städets inskrivna ord. Arthur skyndade genast till städet och läste, att den som drog svärdet ur städet var Englands allenaste konung. Med ens förstod ynglingen allt. Han förstod varför Tord blivit mördad och Rudolf besegrats. Och nu, endast fjorton år gammal, beslöt unge Arthur att upptaga kampen mot Rudolfs beseegrare och icke upphöra kämpa för sin egen rätt förrän han återvunnit sitt svärd och nått erkännande såsom konung i hela det engelska riket.

Hans fiende, som lätt besegrat den stackaren Rudolf, och som nu med grymhet och blodighet stred emot alla för att bliva erkänd som konung, var en ruskig svart ond och jättelik obildad ruskig gorilla som kallades Melker. Han var lika okunnig, samvetsbankrutt, vild och hänsynslös, rasande, djurisk och våldsam som en gammal människoätande bitter ihjälplågad vansinnig tiger, som ej ser en vän ens i en annan lika ohygglig förpinad och ond gammal tiger. Han slaktade människor på måfå, om blott han allena själv misstänkte att de var mot honom. Ingen i England var hågad att erkänna honom och ha honom såsom sin konung, och ingen man trodde det minsta på att det var han som förmått draga svärdet ur städet. Och samtliga människor undrade och diskuterade ständigt vem det kunde vara som utfört det värvet. Det var Englands största mysterium och den enda tanke som höll det utarmade England vid liv denna fruktlösa tid. Och de få män som alls visste något om gamla förflydda grå tider och anor försökte att trösta sig, i brist på annan tröst, med att Merlin visste nog vem det var.

Religionen var då liksom alltid den största mest levande kraften i England, och ingen i England var okunnig om vem Merlin var. Varenda man visste att han alltjämt levde och verkade, och att det även var han som på högre befallning gjort städet och svärdet, och att det var han som en dag skulle giva det härjade England dess konung. Varenda man som icke var helt förryckt och förvirrad som Melker den ruskige, visste med säkerhet att nog Merlin skulle bringa ett slut på eländet.

Den faslige Melkers mest nyttiga och effektiva och fasliga vapen bestod i de hundar som han själv uppfödde och fostrade. Det var hans enda ej blodiga sida. Han älskade hundar, och hundarna älskade honom tillbaka. Naturligtvis fostrade Melker dem dock till att blott älska honom och ej någon annan. Han fostrade dem till precis likadana ohyggliga människoslaktare som han mest själv var. De blev hans förnämaste och effektivaste krigare, vänner och tjänare. Listiga var de som rävar och

såsom han själv. Överallt smög de fram och högg människor i strupen och frossade på deras lik som hyenor.

Merlin sökte innerligt och intensivt något gott botemedel mot dessa ohyggliga mördare, men trots all hans stora kunskap och vänskap om allt och med allt i naturen så kunde han ej finna något mot dessa ohyggliga Melkerska odjur. Han sade till Arthur: "Ack, du är det enda som någonsin kommer att kunna besegra och motstå den mordiske Melker och allt vad som går i hans ledband. Ja, du är det enda som jag kan uppbjuda som motstånd till Melkers ohyggliga hundar."

Och ynglingen Arthur, nu sexton år gammal, begynte att forma sin första armé. Och den Arthurska hären, som började från ingenting, hade snart genom prästens välsignelse framgång och lycka blott vart den begav sig. Så snart hemske Melker fick nyheter om unge fagre tilldragande och populära och avhållne Arthurs försmädliga framgångar och om att själve Merlin gav den pojken sin prästavälsignelse och sitt beskydd, kom den mordiske Melker på mörka idéer. Han började i sin fanatiska nitälskan blott för sig själv med att omsorgsfullt uppfostra en ytterst duktig specialhund för det ändamålet att åsamka Arthur hans bane. Den hunden blev hårdare tränad till grymmare illdåd än någon av Melkers otaliga blodhundar. (Från Melkers första specialhundar härstammar, apropå blodhundar, samtliga blodhundar.) All hunden Byrackas uppfostran gick endast ut på att effektivt åvägabringa den farliga Arthurs nödvändiga död. Hur den hunden blev tränad på levande människor som han lärdes mörda skall icke gås in på. Att Melkers mest duktiga älsklingshund gavs namnet Byracka, såsom ett smickrande smeknamn från Melkers mest älskliga sida, belyser den Melkerska smaken och hans fantasirikedom.

Men den lovande Arthurs välsinnade endast folkvänliga fredliga här, som befriade blott och ej ville ha slavar, bemöttes allenast med jubel och hurrarop, framgång och hundraprocentig succé överallt. Överallt ingavs folket av Arthurs otroliga framgångar mod till att nitiskt bekämpa och lyckas få bukt med de gruvliga hundarna. I dagens Buckinghamshire begravdes i en enda massgrav ett hundra och tjugo av Melkers vältränade hundar, som Melker ock omsorgsfullt tränat till att med stor iver föröka sig, och mördarhundarnas valpar blev vanligen som sina fäder och än värre tikar till mödrar.

Så stor blev den ljusglansomstrålade Arthurs fantastiska framgång, att Melker till slut såg sig nödsakad att ge sig ut ifrån landet. Han släppte som sin sista krigsåtgärd ut sina sista förskräckliga tusental hundar, och dessa gick fruktansvärt hårt fram i bygderna där de ej skonade någon och inte ens vänner och mödrar och åldringar, änkor och barn. Som en rasande pest drog de glupska och allra värst trimmade och hårdast tränade av de blodtörstiga Melkerska hundarna fram genom landet och färgade åkrar och ängar och byar i aldrig i evighet utplånlig blodsfärg. I många år härjade hundarna fasansfullt, och de blev kallade allmänt vampyrer.

Men Arthur var starkt angelägen och ytterst besluten om att icke låta den blodige Melker få flykta ur landet. Den älskade segraren jagade fram utan att sky en endaste fara och struntade i alla blodhundar som låg på lur överallt. Icke fruktade ynglingen hundar. Blott en enda hund var han rädd för och fruktade han: det var Byracka, som

till och med respektable Merlin hade mera än en gång starkt varnat för. Och ingen visste var Byracka fanns. Han strök kring ingen visste alls var och gav döden åt vartenda mänskligt väsen han mötte, och därför fanns det ingen levande som kunde säga hur Byracka var och hur digraste hunden bland hundar såg ut, ty ej någon som någonsin mött denna hund hade någonsin överlevt. Och Arthur var jämt och ständigt på vakt inför mötet med hunden som måste en dag digert komma till stånd med en strid strax på liv eller död såsom omedelbar konsekvens. Och ju närmare havet och Melker han kom med sin här, desto större blev faran och fruktan och risken för slutliga mötet med alltid dödsbringande hunden.

Till varje pris önskade Arthur att återfå svärdet, som han ryckt ur städet och som var det enda som kunde berättiga konungatiteln och stadfästa den. Han gav tusan i Melker och Melkers självvållade öde. Han ville blott rädda det heliga svärdet.

Och dagen kom då skurken Melker var redo att segla. Han lättade ankar och bad till sitt England: "O England! Gör slut på den djävulen Arthur! O Byracka! Uppfyll din plikt emot mig och ta död på den spolingen Arthur! Jag litar på dig. Jag skall ej återvända till England förrän usurpatorn, bastarden och odågan Arthur är död, och må Byracka påskynda den!"

Men just då kom ett sällskap av andfådda ryttare fram ur den täta och grönskande skogen och stannade upp inför havet. De såg hur det Melkerska skeppet höll på att bereda för avfärd. Den härlige ädlingen Arthur var nästan fanatiskt besluten att hoppa i vattnet och simmande ta sig till skeppet att ensam med list återerövra svärdet. Hans vänner och riddare, särskilt den tappre då än rätt så okände Lancelot med långa gyllene håret, som vackrare ansågs än segraren själv, ville till varje pris söka hindra och avråda Arthur från ett sådant hopplöst och dumt självmordsföretag, men hete Arthur var icke beveklig. "Försiktighet ber vi åtminstone då om!" bad ropande den innerlige och temperamentsfulle unge Gawain då, och segraren lovade bruka försiktighet. Han klädde av sig i skogen och smög sig helt omärkligt därefter ned i det iskalla vattnet och började simma mot skeppet som nu börjat hissa det första av seglen. Försiktigt och tyst utan plask, utan jäkt, nästan utan att andas och mestadels dykande, liknande en gammal ung yrkessimmare som den lugnt flytande havsuttern, tog sig den skicklige simmaren ut mot det ännu ej rörliga skeppet. Merlin hade lärt honom konsten att simma, liksom prästen lärt honom samtliga praktiska konster.

Blott en av hans fiender såg honom simma mot skeppet. Han stod helt allena och fullständigt dold i buskaget vid stranden. Han vakade noga med brinnande vargögon glödande av värre hat än det Melker själv hyste för blivande konungen. Byracka väntade orörligt blickstill lugnt invid stranden på hatade mordoffrets snarliga troliga återkomst.

Utan att upptäckas tog sig den nu allting satsande ynglingen fram till det nu färdigt rustade skeppet. Vart segel var hissats, och ankaret firades, men med det kraftiga ankaret följde en naken besökare upp ur det drypande vattnet, och ingen fick syn på den fripassageraren, som icke följde med ankaret ända till relingen utan som stannade utanför. Där längs med relingen klättrade han som en apa med

händerna. Skeppet begynte att avsegla. Allt Arthur ville var tillgång till svärdet. Han smög sig ombord utan ljud, och snart fann han det härliga svärdet bland seglarnas och Melkers egna pinaler och all annan bråte som låg under däck. Det var lyckligtvis lätt gjort att hitta det åtrådda svärdet, ty svärds klingan glänste i mörkret som skyns Vintergata på natthimlen. Och Arthur kysste det älskade svärdet och sade: "Nu, äntligen, svärd, titel, krona och ära och England, och fred, är allt mitt." Och han kysste det åter och började kravla sig ut därifrån.

Med stor skicklighet lyckades konungen omärkt bege sig från skeppet. I vattnet dock kunde han ej låta bli att med sitt eget nyvunna svärd sticka hål på den seglande farkosten och skära upp det, så vattnet snart strömmade in. Och med svärdet i munnen begynte den nu trötta simmaren åter bege sig mot land, lika lugnt, lika tyst, utan krusande vatten, precis som han kommit.

Då kom det ett högljutt och våldsamt förbittrat högt ekande hundskall från stranden. Var man på det läckande skeppet och var man på stranden betogs av bestörtning, och Melker igenkände genast det skarpa och gälla fantastiska och outtröttliga skallet. "Vad skäller min Byracka åt?" tänkte Melker och spanade genast mot stranden, och samma sak gjorde hans samtliga män. Då med ens såg en styrman i vattnet hur någon dök upp ur det speglade vattnet och andades och dök igen, och han ropade: "Där är i vattnet en simmare som har ett glänsande svärd i sin käft! Vem är simmaren? Och vems är svärdet? Besvara den frågan, o Melker! Vem skäller din hund åt så hatiskt? Vem har överlistat dig, Melker?" I samma stund ropade någon: "Vi måste i land! Skeppet läcker! Vi kommer att sjunka!" Och Melker begrep genast hela den märkliga situationen, i ett sällsynt skarpsinnigt ögonblick. Med en tordönsröst utropade Melker: "Sätt jollen i vattnet och ro mig i land snabbt som attan! Jag måste i land före Arthur! Sätt fart!"

Arthur fattade snart att han upptäckts och att hunden väntade honom i land. Men han hade ju svärdet.

Hans vänner på stranden försökte att jaga och finna den ihärdigt skällande hunden, men samtidigt hade de rädsla för den, och de vågade ej skiljas åt. De var bara en handfull personer och ej en armé.

Ifrån båten som häftigast rodde mot land hördes Melkers högt skällande stämma: "Min älskade Byracka! Göm dig och bida din tid, ty i land är det jag som skall krossa min fiende Arthur och icke min hund! Ge dig av, kära Byracka! Bida din tid och giv stranden åt din egen herre!" Med ens hörde skarpa ursinniga hundskallet upp, och ej längre stod Byracka osynlig vid havets strand. Han var osynlig på annat håll, som en vakande hämndgirig blodtörstig ursinnigt bidande hämnddemon.

Arthur steg upp ur det mördande vattnet. Han hade nått stranden. Hans män tog nu hand om sin älskade ledare, men Arthur bad dem: "Jag ber er att lämna mig ensam. Jag måste allena nu göra upp tvisten med Melker och Byrackahunden. Min heder som riddare kräver att jag möter båda allena. Jag har ju mitt svärd nu, så inget skall nu kunna sinka mig. Lämna mig, älskade vänner, nu ensam med ödet och alla dess utmaningar, och förbida dess utkomst på avstånd." Och de visste väl att protester var lönlösa och gav sig av inåt skogen. Och härlige ynglingen ropade ut till

den kommande Melker: "Jag väntar dig här, tappre Melker! Låt oss göra upp nu i godo allena på tu man hand!" Och Melker svarade: "Se! Mitt skepp sjunker med det allra sista jag ägde, och du är den skyldige till detta nidingsdåd! Med vilken orätt förföljer du mig?"

"Ej med orätt, men endast med rätt. Du tog heder och ära och liv och det kungliga svärdet från min egen broder! Jag kräver en rättvis och lagenlig hämnd."

"Men nu ser jag! Du är ju blott en liten pilt! Borde du inte gå hem till mamma?"

"Jag har aldrig förr hört det ordet. Jag har inget hem, om det är vad du menar."

"Och hur gammal är du?"

"Jag levtt sexton vintrar och väntar mig leva minst sexton fler vintrar än du."

"Om jag dör för din hand skall jag inte bli ohämnad. Byracka, som ingen människa överlevtt mötte med, skall bli din bane snart om icke jag."

"Låt oss ej spilla ord utan slåss!" Melker steg nu i land. Han var två meter lång och så kraftig, att inte en oxe ens mäktade mäta sig med honom. Och Arthur manade honom: "Försvara dig, kräk!" och han gjorde ett häftigt och ursinnigt utfall.

Han lyckades snart sår Melker i knät, och kort därefter stod Arthur färdig att hugga av Melker hans huvud. Då skällde en galen och fruktansvärd hund, som kom brakande ut genom snåren. Men halvnaakne konungen tvekade ej. Hugget föll innan hunden nått fram, och där rullade Melkerska huvudet sprutande blod över marken med paralyserade ögonen ömkligen skelande. Och Arthur tänkte: "Nu anfäller hunden mig bakifrån, och jag har inte en chans." Men i samma moment som den avskydde hövdingens huvud blev avskilt från kroppen, så tystnade Byracka tvärt, och han anföll ej ynglingen bakifrån. Hunden kom runt konung Arthur och gjorde ett halvhjärtat utfall mot Arthurs bart blottade hals, men ej skadade Byracka halsen. Och Arthur var orörlig, väntande på vad som nu skulle hända och brydde sig ej om att värja sig eller försvara sig, ty han var chanslös mot hunden, det väldiga djuret, som kommit från Danmark. Den sällsamma hunden gick fram till det livlösa halshuggna huvudet, slickade stelnande anletet något, och övergav sedan den stupade herren och nalkades Arthur på nytt. Arthur lät hunden göra vad helst den behagade. Den gjorde ett nytt tyst utfall mot Arthur – men blott för att slicka hans ansikte. Byracka slickade segrarens ansikte. Byracka började vifta på svansen. Med Melker var ej endast hans ondska men även Byrackas ondska ur världen, ty hundar är ombytliga och opålitliga och så nyckfulla som de mest mänskliga människor. Aldrig kan någon hund tränas till någonting annat än tillfälligt, just lika litet som människor kan indoktrineras och styras och hjärntvättas och programmeras för en längre tid än för något kort ögonblick, ty allt som lever är lyckligtvis evinnerligen så ombytligt och lika instabilt och opålitligt som vädret och vinden. Och Byracka slickade Arthur, och konungen klappade hunden, och Byracka lät sig bli klappad, och båda två skrattade, Byracka endast i hjärtat på djurs vis, men konungen öppet och hjärtligt, och för första gången i livet.

2. Hur Arthur fick sin drottning

Nu hyllades Arthur som konung på samtliga ställen i riket. Han hyllades ej blott som konung men såsom befriare även, och till och med frälsare. Och gamle gode Merlin lät med noggrannhet utsprida hela den sanna historien om Arthur, hans barndom och uppväxttid, och hur han utan att ana det genom att draga ut svärdet ur städet bevisat sig vara det anrika Englands allena rättmätiga konung. Och gamle Merlin lät ock samtliga präster i landet få veta kung Arthurs familjehistoria och stamtavla, och alla som lärde känna att själve kung Hamlet var ynglingens farfar förvånades storligen och blev helt stumma av häpnad.

Det första som Arthur lät göra i egenskap av hela landets regent var att kungöra frid i sitt land. Alla fiender måste förlåtas och lämnas i fred. Ingen mänska som följt onde Melker fick mera förföljas. Kung Arthur förlät sina fiender, och han var stor i sitt hopp om att aldrig i livet behöva mer kalla en mänska sin fiende. Dock hade han alltjämt många och farliga fiender. Den allra störste var Baliol, tyrannen i bergen i norr, son till Fimbul, som mördat kung Arthurs far Harald, kung Hamlets son. Och att i grunden besegra och krossa tyrannen kung Baliol var Arthurs nu endaste krigiska föresats, och den var rättmätig, rättvis och rättfärdig. Även Merlin kunde endast högt bifalla den.

Det var gamle Merlin som lät utropa Arthur till konung formellt, och som även med innerlig ömhet och rörelse krönte sin skyddsling i Lundunaborg, som den staden då hette. Det har talats många historier om hur det heliga London fick heta just London. En gammal grå svensk tradition gör det gällande, att det var präster från Lund som på gamle kung Götes tid medföljde honom till England och där av pur hemlängtan byggde upp ett andra Lund, som så mycket som möjligt fick likna det äldre ursprungliga i gamla Skåne. Men London fanns innan de prästerna kom, och vad byn hette innan de ankom vet ingen. Från Lund skulle sedan de tre namnen Lundunaborg och Londonium och London ha utvecklats. Men alla nordmän som ankom till London benämnde i allmänhet flodstaden Lunden, ty där fanns på den tiden härliga ljuvliga helt sagolika högt välvande ekskogar, och än idag är den engelska storstaden en av vår världs allra grönaste och den mest parkrika av alla storhuvudstäder.

Men ynglingakonungen kunde ej trivas i London. Han fann det för bullrigt och stort, och han tyckte där fanns alltför mycket av slödder och stadsparasiter. Han ville ej bo i en stad där hans folk var som värst.

Under tiden försämrades hans gamle fosterfars, Rudolfs och Tords alltför snälle och veklige fars sedan länge re'n vacklande hälsa. Han hade ej lämnat sin sjuksäng alltsedan Tord mördats och Rudolf försmädligen vanärats. (Rudolf, för resten, var alltjämt vid liv hos de levande, men var han fanns visste ingen.) Nu låg gamle Bertram, som sorgtyngde slottsherren hette, på sitt allra yttersta, och endast gamle Merlin var vid åldringens sida. Men snart nog kom äntligen även kung Arthur, och den gamle döende mannen fick taga farväl av sin älskade fosterson. "Ack, om jag ändå för trettio år sedan varit så klok som jag nu är idag! Då var Tord icke död, och

då vore ej Rudolf ett åtlöje för alla tider! Jag hade då uppfostrat pojarna väl, och de hade ej tillåtits gotta sig fåfängt här hemma. Det hade då blivit ett dugligt par riddare av dem, som stått vid din sida, o Arthur, och icke till sin egen vanära sökt att försinka dig. Arthur, förlåt dem, ty de visste ej vad de gjorde. Än mer ber jag själv om förlåtelse, som ensam skulden bär för deras handlingssätt, och som allena bär ansvaret för allt det onda de gjorde till sitt och till Englands fördärv. Ädle konung, min älskade tjänare som blev min herre, förlåt Bertram ej, ty vad han gjort sig skyldig till med att ej uppfostra, tukta och klå sina söner är för honom själv oförlåtligt för evigt." Så dog den förpinade gode och ömsinte gamlingen med unge Arthur på knä vid sin sida och med den allvarlige prästen tyst stående bakom den ödmjuka ynglingen.

Men på den platsen beslöt nu kung Arthur att upprätta sitt residens. Han lät städa och upprätta och renovera det gamla förfallna och ruskiga slottet och började därifrån styra sitt örike. Snart blev det nödvändigt att för hans hovs och hans tjänarstabs skull bygga ut och förstora komplexet, så att slottet snart blev det största i landet.

Nu började Arthur församla och väl förbereda den här som han skulle fördriva den falske kung Baliol från Skottland med. Tappre Gawain blev hans stridsgeneral. Fagre Lancelot följde ej med denna gång. Men bland konungens övriga riddare medföljde den vitt bereste Sir Percival, som var i utlandet mer känd som Parsifal, och ädle Galahad, såsom de främsta. Sir Percival var bland de äldsta och Arthurska härens pålitlige Nestor, som ansågs som osårbar, medan Sir Galahad hörde till de allra yngsta. Han var ännu yngre än själve kung Arthur, som nu hade fyllt tjuogoett.

Konung Baliol av då ännu icke slutgiltigen namngivna Skottland framlevde sitt liv i sin fars luxuösa romantiska väldiga borg invid randen av höglandets största och djupaste mest fruktansvärda och brantaste klyfta. Omkring denna borg sträckte örnarnas ändlösa friaste vildmark och bergsrike ut sig, de branta och mänskoförbjudande snökrönte bergen, som blott eremiter och dårar var dristiga eller förvirrade nog till att söka sig till och bebo, utom fredlösa utstötta mördare eller politiska flyktingar, som i sin sorg tvingats fly från all mänsklig gemenskap till tröstlösa höglandets ödslighet.

Sköne kung Baliol var lyckligen gift, och han var en harmonisk och lycklig natur. Endast ett barn dock ägde han: den fagra ljusa förtjusande älvan, den strålande gyllene jungfrun, den fagraste skönaste bland alla världens prinsessor: den fridfulla Gunvor. Hon var nu i ungdomens sista och fagraste år, den bedårande ålder, då människan är såsom skönast och fullmogen utan att än vara svärtad av sorger och desillusioner. Och fadern kung Baliol var innerligt fäst vid sin dotter, vars oskuld han älskade mera än hustruns och drottningens alla behag. Endast en enda ytterst svårtillgänglig väg genom nålsögonsklyftor och pass ledde till hans förskräckliga helt ointagliga bergstarka borg, som hans far utan samvetsbetänklighet offrat sitt folks bästa blod för att uppföra. Men den jovialiske Baliol var föga såsom sin fader. Han sade till sitt enda barn, sitt mest älskade sällskap:

"Ack dotter, du höglandets blomma, du fackla i den mörka värld som min far genom mördare skapade! Mig drabbar straffet för fars alla skändliga skamlösa gudlösa blodsdåd och våldsdåd. Kung Arthur av södern, den endaste telningen av ädla mordoffret för Fimbuls makttörst och blodtörst, drar nu med sitt folk mot vårt land för att detronisera förrädaren, mördaren och usurpatorn kung Fimbuls familj, och kung Arthur skall lyckas, ty all mänsklig rätt har han med sig. Ty så är det, dotter, att de minsta folken frambringa de största och ädlaste andarna. Arthurs familj nästan utrotades, och av utrotningshotade stammen har nu helt naturligt en världens erövrare framfötts. Jag själv skall gå under med hela min faders orättmätigt skaffade ära och storhet och prakt, och det är endast riktigt och rätt att så sker, ty jag har ingen rätt till det arv som min fader berövade rättmätig konung hans liv för att ge mig. Men du, fagra Gunvor, du ljusaste vackraste blondaste av alla mör, du skall vidare leva som den enda skuldlösa telningen av grymme Fimbuls familj. Så åtminstone vågar jag hoppas. Må Gud ha bevarat det fläcklösa yttres än okända inre från arvsynd och fädernefläckar! Men det djärvs jag tro, att ett så ljuvligt strålande yttre, att så klara glansfulla fläcklöst kristallklara himmelsblå ytterst oskyldiga ögon blott speglar en likadan själ. Må du leva, min dotter, och när jag är död, vilket jag snart skall vara, må du då bevara mitt minne och fortplanta den olycksaliga ätt vilkens skuld jag igenom min död hoppas rentvå och evigt befria familjen ifrån. Må du aldrig besudlas och aldrig besudla ditt sinne med hämndtankar. Måtte min Gud nu blott höra och uppfylla denna min sista och endaste bön!"

Så lød konungens ord till hans dotter. De skildes därpå efter ömmaste avsked, och Gunvor den älskliga grät. Konung Baliol lämnade härliga och majestätiska ståtliga klippfästet, det mest gigantiska av alla slott, hurtigt ledande hären i spetsen. Och hären var icke en liten armé. Den var omsorgsfullt utrustad, och när kung Baliol i spetsen var en kilometer från fästningen och denna låg utom synhåll för honom, så låg ännu härskarens svans inom fästningens murar och väntade på att få sättas i rörelse av ett begynnande andhål i trängseln.

Men visst var det föga strategiskt av Baliol att lämna sin faders kasern för att tappert bemöta sin fiende. Tappert var det nog minsann, men det var ej förnuftigt. Det såg den profet, som från ödsliga bergstoppen på andra sidan om väldiga svalgklyftan såg konung Baliols omätliga här rycka ut. Eremiten, som i isolering och avtändhet levde allena med Gud och naturen där uppe var vis nästan såsom Merlin, och han kände trots sin isolering till allt vad som hände av vikt i den kosmopolitiska världen. Han visste att Baliol red ut för att möta kung Arthur, och han såg nu genast i digra profetiska högt inspirerade syner hur det skulle gå, och han ropade högt, så att höglandets örnar och asfåglar hörde den gamle och skallige halvnakne härdade långgråskägghakkrönte högt vördnadsvärde profeten:

"O, arme kung Arthur! O, arme kung Baliol! Två ädla konungar rida att möta och mörda varandra, och det skall ej endast bli bådas ohyggliga död, men ock Nordens och Söderns oändliga olycka! Baliol är god och en ädel och rättvis och oskyldig konung, som Arthur, en lika god, ädel och rättsinnad furste, drar ut för att, såsom han tror, rättvist mörda och detronisera, i tragisk förmodan om att konung Baliol bär

lika stor skuld som hans far. Arthur inbillar sig att kung Baliol är rutton och skändlig och en marodör, men att tänka det minsta av ondo om en annan människa är det fatalaste av alla misstag. Att tänka det ringaste negativt om den betydelselösaste av bagateller är första avgörande steget mot evig förtappelse. Återvänd hem, o kung Arthur, ty Baliol är oskyldig till faderns gudlöshet! Men ingen människa hör vad en medmänniska säger. Blott den som djärvt uttalar ordet förstår vad det ordet betyder. För världen i övrigt är ordet blott luft. Herren Guds evigt heliga ord är blott heliga, eviga och alls förstaeliga för vår Herre Gud själv. Ingen mänska kan någonsin fatta Guds heliga böcker, och de gör ett misstag i sina försök att förstå dem. Att läsa Guds ord går väl an, men att fatta dem går icke an. Endast Gud själv kan fatta och se deras bakgrund och andliga mening, och därför består de i evighet, och därför läses de även i evighet, ty endast det som ej mänskan kan fatta bemödar hon sig om att nitiskt studera och läsa.

O Baliol, ditt lands och ditt folks enda stolthet och ljus, du beger dig mot döden och din egen undergång! Ädle blott prisvärde ljuse och skuldlöse furste! Du arme förlorade konung, kung Haralds omstrålade like i godhet och fromhet och gudlighet, trots att du är konung Haralds förbannade mördares son! Detta spår jag nu, genom den evigt bestående och oförnekliga anden i hela naturen: din död skall bli hämnad! Din dotter skall hämnas dig vare sig du sådant vill eller icke! O Gunvor, du ädlaste av alla mör, du skall bli den fatalaste grymmaste av alla hämndandar, vare sig du det nu vill eller icke, och vare sig du själv blir medveten om ordet hämnd eller ej. Det är ödet som skall genomföra den blodiga hämnden för ädle kung Baliols oskyldighets blod, och hans dotter skall bliva det redskap som ödet skall hämnas på Arthur igenom! Och redskapet skall inget veta därom, hon skall icke ens ana det förrän det mesta av ödets ohyggliga hämndstorm är över! Må denna min heliga spådom bli uppfylld igenom den ande som själv inspirerat mig att högt förkunna den för intet hörande öron!

Det säges att spådomar blott kommer ondska åstad. Det kan ock vara sant, men det faktum förmår dock ej någonsin tysta profeters ohyggliga okontrollerbara spådomar, som Herren Gud i sin heliga nyckfullhet ångrar men aldrig är ogudlig nog att förändra och taga tillbaka."

I detta moment sade gamle Merlin till kung Arthur: "O Arthur, jag ber dig, vänd åter tillbaka till hemmet! Jag anar ond spådom i luften om detta ditt härtåg."

Men då protesterade Arthur, som aldrig förr sagt något mot sin beskyddare och äldste trognaste vän, gamle åttioårige helige vise Merlin. "Jag har bådat allt gott folk i hela mitt rike och prytt dem med vapen och sköldar och givit dem hästar och lön och god mat varje dag för ett arbete som de ej påbörjat ännu. Om jag plötsligt nu skickar hem dem – vad skall väl då England begynna att tro om sin konung? Och dessutom är det min plikt att ta åter och återupprätta den tron som min fader berövats och som sedan dess å det grövsta besudlats av fisande nidingarumpor."

Då sade Merlin: "Du vill hämnd, konung Arthur. Hämnd föder blott hämnd. Jag vill icke ha något med hämnden att göra. Förbannad är varje person i all evighet som haver någonting någonsin med någon hämndakt att göra. Jag överger dig, konung

Arthur. Jag överger dig och din här tills ditt intet gott mötande möte med Baliol är över. Den dag då du ser konung Baliols blod och själv vållar dess flöde skall blott ständigt ökande olycka därefter varda din lott."

"Rid ej bort än, o fader, men hör på din son och din konung! Jag vill icke hämnd. Jag vill endast ha rättvisa, och jag vill endast uppfylla min plikt. Skall min fader bli mördad och skändad och hela hans rike fördäras och hans ende son titta på? Hela livet har min ädle köttslige far från sin grav jämrat högt och besvurit sin son, såsom Horvendel Hamlet, att återta och återinföra rätten i Skottland. Hur kan du, min andlige far, vilja hindra mig däri, som själv mest av alla pläderat för rättmätigt störtande av konungsmördaren Fimbuls familj?"

"Jag vill ej, Arthur, hindra dig. Jag vill blott icke ha mera med saken att göra, ty Gud har för mig uppenbarat i detta moment att vårt företag icke skall leda till någonting gott, och det ordet, min älskade herre och konung och fosterson, måste du tro. Jag blott tvär mina händer emedan jag nu hellre följer min Gud och mitt samvete än jag beskyddar det krigståg som Gud övergivit. Farväl, konung Arthur, och minns mina ord: tag dig noga i akt för att utgjuta din faders mördares ättingablod!"

"Jag skall lyda din varning, o fader! Farväl!" Och Merlin red iväg utan vidare ceremonier. Han red helt allena mot Skottlands långt avlägsna och otillgängliga berg, för att träffa sin frände, den helige barden och gudsmannen Oliver, som hade sin usla hydda på toppen av berget rakt ovanför Fimbuls gigantiska slott, på den motsatta sidan av bråddjupa breda och milslånga klyftan. Blott djupet med rikliga ekskogar och en argt forsande skummande bergsflod låg mellan kung Fimbuls förnämliga slott och den ensamme bardens eländiga hydda. Dit vandrade, red och begav sig Merlin i all hemlighet, klädd som en trashank, för att ingen skulle igenkänna honom.

Han ankom till Olivers ödsliga boning en halv månad senare, och de två heliga männen, de tvenne gudomliga goda profeterna, hälsade hjärtligt varandra. Ej var det för Oliver svårt att i usle och barbente tiggaren genast igenkänna gamle Merlin, som han ej hade sett på ett tjugotal år. Gamle Oliver bjöd den högt vördade gästen på en mycket fattig frugal enkel middag, som dock för Merlin därför smakade blott extra gott. Det var lammkött med enbärsvin, som vännen Oliver själv hade framställt. De heliga männen i världen på den tiden liksom idag levde endast på allt vad de själva förmådde att frambringa och producera. Och lamm, får och getter och sådana djur fanns det gott om bland bergen. Den senige Oliver själv skötte om en god hjord, som försåg honom både med getmjölk och kläder om vintern.

"Nåväl," sade Oliver, "vad nytt om kriget?"

"Kung Arthur, min skyddsling, har framgång i kriget, som man givetvis kunnat vänta sig, och stackars Baliol drar sig tillbaka. Två slag har nu utkämpats redan, och bägge har Baliol förlorat. Dock är han ej slagen ännu. Han är långtifrån slagen, på grund mest av Arthurs förskräckliga omsorg om Baliols person. Ty kung Arthur har hårt strängeligen förbjudit var man i sin härskara att kröka ett enda hår på sin fiendes huvud, och den som med flit eller tragiskt av misstag förgår sig mot Baliol ändå skall allt enligt den engelske konungens påbud få plikta med livet. Kung

Arthur vill nödvändigt ha en försoning med Baliol i frid och i fred utan att göra Baliol någon som helst minsta skada."

"Men varför är Arthur så mån om sin fiendes liv?"

"Frände Oliver, vet du ej det? Du som annars ju alltid har läst mina tankar, som jag har läst dina! Jag själv har förbannat kung Arthur, och min egen digra förbannelse över hans huvud skall träda i kraft från den dag då han utgjuter blod av sin fars galna mördares ätt."

"Stackars Arthur! Det kommer han en dag förstås att i misstag trots allt ändå göra."

"Nej, icke i misstag. Av sin egen vilja skall han en dag göra det, men det är lyckligtvis långt till den dagen."

"Nej, frände Merlin, den förbannade dagen är närmare än du tycks tro. Men skall Baliol klara sig eller förgås?"

"Han skall dö genom sin egen hand, ty det är vad han själv i sitt hjärta helst vill."

"Stackars Baliol, min konung och älskade furste, mer oskyldig än själve Arthur!"

"Säg, är du för Baliol eller för Arthur?"

"Jag kan endast sympatisera med Baliol, ty han är långt mera tragisk än Arthur."

"Förrädare! Du, som själv räddade spädbarnets liv när hans fläcklöse fader blev mördad av Baliols förbannade fader! Du, min äldste vän, som själv bar arma barnet till mig, och som överantvordade Hamlets allenaste ättling i min vård och bad mig beskydda och uppfostra det till att bli världens konung! Du vänder ditt hjärta till Baliol mot Arthur, som ensam har rätt här i världen att alls kallas konung! Och det med det skälet att Baliols öde är hårdare och mera tragiskt! Förrädare! Du skall få se, att kung Arthurs ohyggliga öde skall bli ännu digrare än själve Odens, som ständigt förföljdes i hela sitt liv, och som mördades när han blev krönt! Intet motstycke skall kunna finnas i världens förgångna och framtida hela historia till Arthurs ohyggliga och outhärdliga livstragedi!"

"Ta det lugnt, frände! Låt Arthur slippa de sorger du mörkt här dikterar åt honom, så blir han en bättre och gladare konung."

"Vad jag nu har sagt har jag sagt. Men, min Oliver, se! Är det ej ståtligt krigsfolk som drar upp för vägen längs berget mot Fimbuls nedblodade borg?"

"Jo, det är det. Det är själve Baliol och spillrorna av hans armé, som drar hemåt mot borgen, som han aldrig borde ha lämnat."

"Där skall han förskansa sig och hålla ut tills han bliver förrådd."

"Utav vem?"

"Av en varelse som kallas harmlös. Från hans egna tryggaste vrå skall det dräpande anfallet komma, lömskt bakifrån och hugga honom i ryggen ihjäl. Så skall Baliols tragiska livssaga sluta."

"Och dottern, den vackraste blomman i Högländet, världens mest älskliga, rena, jungfruliga mö, Skottlands renaste än ej besudlade livskälla?"

"För vackra Gunvor har Gud andra planer."

Och resterna av Baliols stympade här drog sig in i den storslagna borgen.

"Se, broder Merlin, se hur liten kung Baliols sargade slagna lemlästade här nu har blivit! När Höglandets konung drog ut var han själv jämte spetsen av hären försvunnen ur sikte i fjärran, när ännu ej svansen av härormen ringlat sig ut ur den mäktiga borgen, och ändå kan härifrån ses nästan tre mil av vägen mot söder. Men nu, ack! Den armlösa benlösa halshuggna härskarans sorgetåg är icke längre än tre hundra meter!"

"Och de tycks ha bråttom."

"Ja, jäktade är de armt haltande blödande släpande lytta och få veteranerna tydligen. Flyr de för något?"

"Se där uti fjärran! Är det en ny här?"

"Ja, det är det. Och den tycks ej spak eller arm."

"Det är Arthurska hären som kommer förföljande efter den alltför besegrade fienden."

"Arthur själv rider i spetsen. Jag ser hur Guds sol ljuvligt smeker hans gyllene hår och hans glänsande krona."

"Du har bestämt ögon som kungsörnen själv."

"Har man levat i så många år som jag gjort på en bergstopp bland örnar, hos örnar, med örnar och samman med örnar, så blir man en aning som dem. Så högt uppe i himlen som här och med matbrist i evighet lär man sig att såsom örnarna spana i fjärran och skåda vad människors ögon ej någonsin skådar: vår värld ifrån ovan."

"Nu har hela Baliols här hunnit över den viktiga vindbryggan, som hissas upp. Kan du verkligen se konung Arthur personligen?"

"Såsom en örn ibland mesar ser jag konung Arthur bland engelsmän. Han är sig lik. Han är mer lik sin farfar än fadern. Kung Harald var ej lika vacker som Arthur tycks vara, och Hamlet var ej lika grann. Unge Arthur är ej familjär än med olyckan. Därför är han så långt skönare än sina envist av sorgen förföljda olyckliga fäder. Du ser honom ej?"

"Jo, jag ser honom nu. Han är frejdig och framåt som själve den fredrike Fredrik den fräne, min frände, i frankernas främmande dimmiga länder i söder."

"Och den har jag ömkat mig över, riskerat mitt liv för att rädda från döden, och vårdat och ömmat för såsom en kvinna. Han grät alltid när han var liten, som om han var kunnig om faderns ohyggliga öde, och som om han åsett det själv. Han fick mjölk av de getter vars avkomma än dominerar min hjord. Se, nu går han till stupet som vindbryggan öppnat. Vad skall han nu göra?"

"Om jag känner Arthur så inleder han en belägring. Han är mycket grundlig i allt vad han gör. Han är bergfast besluten att riva till grunden kung Fimbuls av blod byggda borg."

"Det lär nog bli en diger belägring som nöter ut tiden för alla de levandes antal."

"Den faller förvisso långt tidigare än du tror."

"Tror du det?"

"Nej, jag vet det. Jag själv skall bege mig dit ner för att bidra till uppfyllandet av Guds heliga planer."

"Men ta det försiktigt, Merlin. Du är ej längre ung."

"Jag är ej längre ung, skön och smidig och vig, men min styrka och uthållighet har ej minskat med åren."

"Jag minns i vår ungdom. Vi var båda då djupt föraktade och ständigt utstötta från alla mänskors gemenskap. En gudsmän var ej populär i de dagarna, och vi var båda två kallade till att bli gudsmän och ingenting annat. Vi levde som fredlösa, och alla människor spottade på oss, misshandlade oss, nästan lynchade oss och gav oss

aldrig annat än hån. Som de blivande präster vi var lät vi håret få växa och klippte oss aldrig. Vi var ju nasirer. Och du hade då världens vackraste rikaste hår, mycket större och längre än någonsin mitt blev. Säg, minns du de dagarna, då vi i vildmarken levde på vildhonung, nötter och bär för att klara oss alls? Du var vigare då än en kronhjort, och starkare och mera välväxt än Arthur idag är. Du strålade då såsom solen av skönhet, behag och gott oskyldigt hjärta, som ännu ej lärt något ont och som blott ville offra sig självt för att tjäna de hånande elaka mänskorna. Det även offrade sig, varpå oskulden, friden och glädjen i ditt goda hjärta tog slut. Du är ej lika spenslig nu mera och tål icke ungdomens digert påfrestande vågstycken mera. Ditt hår var det vackraste i hela världen, och du var den käckaste och den mest oemotståndliga av alla människor då. När ditt brunröda hår var som längst och du bar det mest innanför kläderna nådde det längre än midjan. Säg, var det ej så? Faktum är, att idag är det den första dag i mitt liv som jag skådar dig korthårig. Ändå så kände jag genast igen dig. Förklädd som du är och med avrakat hår skulle icke ens Arthur ha lätt för att känna igen dig. Ty du, helt i motsats till mig, har med envishet hållit ditt hår ständigt aktningsvärt långt, under hela dess livslånga långsamma stilla förvandling från rödbrunt till vitt, medan jag alltför tidigt blev skallig. Du är lika skallig som jag nu, men det är förklädnad blott. Är det ej så? Snart är ditt heligt snövita hår åter lika förnämt, långt och djupt vördnadsbjudande, såsom det alltid har varit. Men jag skall ej hålla dig kvar. Du vill gå, och jag skall även låta dig gå. Men dröj icke så länge som tjugo år innan du kommer tillbaka. Och akta dig, när du går ner, för det är mycket svårare än att bege sig hit upp. Alla stenar och avsatser, klippor och block är helt lösa och icke att lita på. Vandra försiktigt. Du är icke yngling nu längre."

"Jag är såsom ung, och jag lever förvisso i minst tjugofem långa år till."

"Och jag minst i trettio. Hur ålderstigna och skröpliga vi än må vara så har vi fortfarande framtiden för oss. Kung Arthur skall dö förr än du."

"Det var den allra ondaste spådom du kunde bereda mig. Han är mitt allt. Om han dör är det ute med världen, som jag satsat allt för att rädda."

"Den kan aldrig räddas, förutom blott tillfälligt. Världen är rolig att skapa, men när den är skapad är den blott en olidlig börda som blott duger till att förstöras. All spådom är enbart av ondo, men spådomar och profetior är samtidigt den enda syssla som håller oss gudsmän vid liv, och som gör att vår värld aldrig någonsin lyckas bli tråkig. Ty leda är döden. Blott onda och nyttiga grå tragedier kan bota och krossa olidliga dödliga ledan. Men gå nu försiktigt, och hetsa dig inte, och låt bli att skynda. Farväl, mitt livs äldste och bäste och ende lojale och evige frände."

"Farväl, min kollega, den ende som jag kan så kalla."

Och gamle Merlin gav sig ner för det skyhöga berget, och Oliver blev åter ensam på toppen vid sin usla hydda och i sin totala oändliga ensamhet, som är det enda stabila i världen. Ja, ensamhet finner man alltid och återfinns alltid, och där blott så finner man alltid den evige gudomen i all hans allra mest skrämmande och outhärdliga äkta och sanna gestalt. Allting leder till ensamhet, och allting börjar med ensamhet. Ingen kan leva förutan dess skräck och dess olidlighet, och ej någon kan

utstå den heller. Och denna i evighet varande säkra stabila gudomliga plågsamma ensamhet offrade Oliver tacksamt sitt liv för att tjäna och ha såsom sitt enda sällskap. Och ensamhet är enda sällskapet som man i evighet kan vara säker på.

Gamle Merlin tog sig ner i den djupa brant stupande och bottenlösa ravinen. Han kom ner till botten till aftonen just när den bländande glansfulla månen gick upp i sin fullaste form; och den bitande frostkalla natten som följde begagnade vite Merlin till att hemligt och obemärkt taga sig upp till och in i kung Baliols fästning. Han klarade allting, och ingenting sinkade honom på färden, men simturen över den våldsamma forsande floden i djupet av dalen, i vatten som höll på att frysa, var ganska besvärlig.

Det var ganska lätt för den gamle att taga sig in i den struptagna borgen. Han följde blott bäcken, som kringrann det mäktiga slottet och bildade dess effektiva och bråddjupa vallgrav. Han vadade lugnt i det iskalla vattnet ett femtiotal meter inunder den hissade vindbryggan, och fann rätt snart i det vänliga månskenet just vad han sökte: den hemliga skreva, som gick genom berget och som ledde in i en grotta, som stod i kontakt med de djupaste av borgens källarvalv. Blott Fimbuls fiender kände till denna fantastiska lönnutgång, och endast ytterligt sällan begagnades den av de samma. Merlin hade själv en gång upptäckt den välkomna skrevan och gjort grottan användbar för många år sedan när Fimbul byggde sin borg, och den var än idag en med stor sekretess välbevarad och exklusiv hemlighet.

Gamle Merlin tog sig in i den mörka massiva belägrade borgen. I källarens drypande stinkande hålror och valv hördes suckar och gråt, fångars jämmer och klagan, ohyggliga skrik från torterade själar och galningars skratt och hysteriska anfall. Kung Fimbul var den som en gång fyllt sin borg med så tallösa fångar att de räckte till för långt mer än en mansålder. Han även hade fyllt borgen med bödlar och kåphöljda svarta maskerade professionella torterare för en rätt avsevärd framtid, och Baliol hade ej hunnit ännu med att vist reformera och friställa dem. De fanns kvar och var aktiva som en föråldrad men alltför väl stöpt och för välgrundad institution för att kunna förgås av sig själv.

Genom dessa ohyggliga mögliga fladdermusvalv tog sig en gammal linkande tiggare fram. Det fanns hundratals sådana som denna gubbe. Han hade förmodligen inspärrats för minst ett fyrtiotal år sedan, överlevt men blivit hopplöst förvirrad och galen på kuppen och släppts ut ur cellen, som kunde behövas för värre mer farliga dårar och brottslingar. Han hade sedan antagligen låtit gå kring där som den stackars harmlöse själlöse av sina lidanden hopplöst hjärntvättade dåre och fåne han var. Det fanns många som han som helt glömska av identitet och förflutet gick spökande kring där, utmärklade stirrande vita skelett, som gick kring endast för att snart dö i ett hörn någonstans och där bli till ett riktigt skelett, som ej någonsin städades bort. Alla bödlar och skarprättare som torterade folk hela dagen gav fan i den gamle dumt stirrande trevande vacklande fånen, som ingen i mörkret igenkände såsom Merlin, vilket gubben egentligen var och var medveten om att han var.

Men av alla de sällsamma avgrundsgestalter som aldrig såg solskenet i dessa helvetesskrumslar och vrår kom en grå skräckinjagande vansinnigt stirrande kvinna

försiktigt mot gubben, som vacklade fram genom mörkret försiktigt på väg mot de högre regionerna. Kvinnan i fråga var fullkomligt gråhårig, men hon var ej särskilt gammal. Och håret, som nådde till knäna och fladdrade kring henne vilt, hade aldrig förmodligen klippts på de senaste fem-sex-sju åren, och ej heller kammats och tvättats. Hon var som en häxa. Den vaxgula hyn var en hinna blott på det vanskapta skelettet, och ögonen stirrade såsom en utsvulten och rabiatisk och misshandlad hunds. Hon var ej mer än högst tjugoåtta år gammal. Det gråsprängda rika och vildvuxna håret bar svaga försvinnande spår av en vacker brunt gyllene hårfärg, som nu dominerades helt av det gråa och vita. "Merlin!" väste flickan knappt hörbart till vacklande famlande åldringen. Han ryckte till och betraktade henne med visa lugnt forskande plötsligt förståndiga ögon. "O jungfru! Hur kan denna skräckvita ålder ha redan besekrat din tydliga ungdom? Vem är du? Du vet vem jag är. Vem är du?"

Och de talade ohörbart stilla i mörkret i en liten vrå där ej någon fick syn på dem. Stackars uppskärade vitnande flickan förtäljde: "Jag är stackars galna Mathilda, den siste av väldige Rodericks ätt, konung Haralds lojalaste förkämpe, som galne Fimbul torterade långsamt till döds och med honom hans hela familj och hans bröder och systrar och alla hans släktingar. Hela hans ädla familj lät den djävulen utrota. Endast den härlige Rodericks yngsta och spädaste dotter lät han bli vid liv. Han torterade henne, fast hon ej var mera än fyra år gammal. Han vred hennes armar ur led, och han lät hennes rygg växa krokig. Han sparkade henne allt utom ihjäl, och han skrattade därunder, lät henne utfodras såsom en huggorm på råttgift och alkohol och dömde henne att leva här i dessa hålor, förgrämd och förtvivlad, förhånad och misshandlad, såsom ett offer för bödlars osläckliga djuriska lusta, och såsom en spottkopp och spyfluga för alla människor att spotta på, rynka på näsan åt, avreagera sitt hat på och misshandla när deras fångar tar slut och det ej finnes andra att misshandla. Jag är den galna Mathilda, som lever blott genom mitt hat, och som den allra sista av Rodericks ätt skall ta hämnd på kung Fimbuls familj, som kung Fimbul utrotade min, med en skillnad: kung Fimbul utrotade alla av Rodericks hus utom en, medan jag skall se till att ej en enda varelse klarar sig levande ut ur kung Fimbuls i helvetet evinnerligen högt brinnande hus. Och att du, världens högste profet och dess överstepräst, plötsligt visar dig här kan betyda blott en enda sak: att nu äntligen tiden är kommen. Säg, är det ej så?"

"Jo, så är det. Men alla av skuldlöse Baliols hus skall ej dö. Jag är här för att rädda hans dotter."

"Ske Herren Guds vilja. Jag kan icke hindra dig däri, fastän jag det ville, ty trollkarlars makt är förmera än häxors. Men jag skall emellertid göra mitt yttersta för att försöka. Hör på! Fimbuls slott är belägrat. Hans folk och hans ätt kan ej fly. Därför är detta äntligen nu rätta tillfället att sticka slottet i brand och se Fimbuls förhatliga folk brinna inne och stekas ihjäl med den hämndängel som ensam överlevt för att iscensätta ljuva och rättvisa hämnnden. Jag drar mig nu ner i de lägre regionerna för att där sätta den Fimbulska borgen i brand. Det tar icke lång stund förrän elden är osläcklig och borgen prisgiven med allt dess folk åt dess lågande plågor. Ty vindbryggan har jag förstört; man kan ej längre rädda sig över den, ty första man

som försöker att fälla den skall se den dånande falla till botten i vallgraven. Den som behagar kan sedan försöka att rädda sitt liv med att hoppa i vallgraven, men dylikt hopp kan högst få överleva om någon, ty vattnet är iskallt och skall frysa ner varje själ som ej krossas i fallet mot klipporna. Endast ett fåtal skall klara sig, endast en handfull av Fimbuls hus mest oförsonliga fiender skall ta sig ut genom hemliga hålet, som du själv kom in genom. Skynda dig därför att rädda den Fimbulska dottern, ty du har ej mycket tid på dig! Jag kan icke vänta! Jag kan icke vidare uppskjuta hämndens välsignade saliga ögonblick nu, när det äntligen kommer med dig som befriare! Såsom en ekorre uppe i trädet så måste du, gamle styvlemmade gubbe, snabbt skutta till borgtornets topp för att hämta och rädda din älskade Gunvor. Om du icke lyckas så brinner du med henne och med kung Baliol som levande facklor ihjäl här i helvetet, ty jag är ofelbart utbildad till högsta graden av möjlig total oförsonlighet! Ingenting kan längre stoppa mig, inte ens du, världens högste mest kunnige överstepräst, ty ej något kan bita på fruntimmers vanvett, när det en gång har etablerat sig i en hysterisk och vansinnig häxas olyckliga huvud som mitt! Jag går nu genast ner för att tända min värmande brasa och kan icke vänta på dig. Nu är äntligen tiden för hämnd, vedergällning och rättvisa kommen! Kung Baliol är fast i sin fars egen rättfälla, som snart skall brinna som någonsin någon kungs största mest lysande likbål! Ja, rättvisans våld skall härefter regera i evighet!"

Den stackars människan gick. Men Merlin tänkte stilla i det han betraktade hennes groteska sorti: "Du hjärtskärande tragiska hjärtlösa kvinna! Din enda passion och ditt livs enda kärlek är hämnden, den vettlösa gudlösa ytterst omänskliga hämnden, som bara i evighet kan etablera och bädda för ständigt förvärrade onda obotliga cirklar av härresande orättvisor. Har dina ohyggliga lidanden så litet luttrat din eviga själ kan jag härmed blott önska dig värre. Du dömer dig själv med att önska var medlem av skuldlöse Baliols familj åt fördärvet. Må du själv fördärvas och brinna ihjäl med de dussintals tusenden som du nu ämnar att mörda. Må din död bli lika med deras. Må rättvisans våld drabba dig jämte alla de skuldlösa tusentals själar som du nu skall mörda. Ja, så går det till när en kvinna beblandar sig med politik: hon blir endast sin egen och världsalltets bane och digra fördärv. Du förskräckliga kvinna! Kung Fimbul var olyckligt okunnig om vad han gjorde när han lät dig leva. Dock kan jag ej hata, förbanna och önska dig vad du förtjänar. Jag kan endast ömka mig över dig och tycka synd om dig. Därför går världen beständigt åt fanders: den ömkliga fruntimmerskarlen som styr världens öden förlåter och överser alltid och finner sig i de förskräckliga kvinnornas brott. Mannen älskar för mycket och hatar för litet med den konsekvensen, att kvinnorna, farligt berusade av männens tålmod, välvilja, godhet och kärlek, av övermod tager sig friheter och sätter världen i brand. Nyss jag borde ha bannat och tuktat den skändliga mordbrännerskan, men jag kunde ej med det. Jag kunde ej med att själv göra mig delaktig i vad hon själv kallar rättvisans våld. Arma häxa! Det finns ingen framtid för henne och sådana som liksom hon brukar våld på historien i vansinnigt olyckligt och tragiskt ostraffat av svart passion och av kärlek förblindat förnuftsvidrigt övermod. Gud, vad är

meningen med denna straffdom, som du låter drabba den fläckfrie Baliols hus och som du ej lät drabba hans brottslige fader?"

Och gamlingen började åter att, spelande galen och harmlös, försiktigtvis treva sig uppåt igenom de farliga bödeluppfyllda av våldet behärskade källarregionerna. Men i den av mänskligt blod svart förmörkade dystert besudlade borgens mest mörka förborgade inre och djup tände någon en brasa i botten av ett gammalt murket och fnöskartat trapphus, och snart var den brasan i fullaste gång, till den hårhöljda grå pyromanskans oändliga glädje och stora triumf. Hennes väldiga stirrande blodsprängda ögon var mycket förstorade, mycket mer stirrande, mycket mer blodsprängda i denna hennes livs första i någon mån lyckliga stund. Men den lyckan var blott skadeglädje, som är den kortvarigaste utav samtliga former av lycka. Men verket var inlett och spreds som en löpeld i slottshjärtats innersta kamrar, med okuvlig hetta och ohejdbart våld ystert sökande sig ständigt uppåt och vidare uppåt, med ständigt lavinartat ökad aptit.

Och de rysliga flammornas våld avancerade snabbare än gamle prästens försiktiga steg. Vite vise Merlin hade ej någon svårighet att ta sig upp genom borgen: han kände dess lönngångar och alla lönntrappor, som var rätt rikliga, och endast Fimbul var en gång mer kunnig om dem. Mycket såg djärve gamlingen under sin uppvandring. Här var en skolklass med ytterst vetgiriga ungdomar som satt och läste historia, här var ett heligt kapell där det firades gudstjänst, och där var en hel korridor utav borgen iordningställd och reserverad för heliga munkar och präster, som satt djupt försänkta i bön till sin Herre. Och allt detta skulle förstöras för en stackars vansinnig kvinnas omåttliga hämndbegärs skull.

Och han upplevde det olycksmättade ögonblick då, som en brand ännu värre än påblåsta skogsbränder, nyheten spreds som en blixt över borgen att elden var lös. Redan hade Merlin en god stund känt en stickande lukt i sin känsliga krokiga mäktiga näsa, när nyheten kom och den snabbt resulterande vilda paniken bröt ut. Och Merlin fick då bråttom och började skynda, till fulla av bitterhet uppfylld mot häxan Mathilda.

På bergstoppen mitt emot borgen, på den andra sidan av dalsvalget, satt gamle Oliver träget betraktande tröga belägringen. Plötsligt så såg han en tunn men fullt påtaglig rökstrimma stiga mot himmelen upp ifrån borgen. Han fattade genast vad röken betydde och ropade ut så att höglandet ekade av hans förtvivlade skriande stämma: "O Gud! Det är förräderi! Någon djävul i Baliols sköte har satt Baliols fäste i brand! Han är gudlöst förrådd av en evigt förbannad förrädare inifrån! Hans eget barn har begravt sin förfärliga dolk i sin fars eget sköte! Ja, bakifrån har ädle Baliol anfallits av sina egna! Förskräcklig är människan, evinnerligen förskräcklig! Om hon blott är ädel och god blir hon mördad som straff, ty förskräckliga människan tål icke säregna typer som ej är förskräckliga. Söner kan omöjligt tillåta att deras fäder är bättre än de och förgör dem och krossar de åldrades hjärtan därför utan hänsyn! Om någon är ond dör han lugnt såsom Fimbul, men eventuella förträffliga godsinta fläckfria söner till ytterst fördärvliga fadern åtnjuter den mordiska hämnd och det blodiga öde och djävulska straff, som blott fadern förtjänade. Onda förbannade

hatiska enbart omänskliga hopplösa svarta försyn! Endast gamle Merlin kan nu alls göra något åt saken, ty branden kan ej vara vållad av honom och har säkert uppkommit utan hans vetskap, av något fördärligt och omänskligt missfoster, som knappast kan kallas eller ens likna en man."

Även Arthurs oändliga käck och hurtiga skaror fick snart syn på röken från slottet och blev alarmerade. Arthur blev uppenbart allvarligt oroad, och han uttalade orden: "Om någon med flit nu har anlagt en brand i kung Baliols hus, så är den mycket mera en fiende till mig än någonsin min faders mördare var. Ve den usling som önskar kung Baliols död!"

I det samma så började vindbryggan nedfiras. Folket i slottet, panikslagna av hastigt uppkomna branden, var tydligen hågade att genast kapitulera. Men knappt hade vindbryggan ruckats, så slet den sig plötsligt från kedjorna, bjälken som uppehöll vinsmekanismen föll dånande ner, och med den följde dundrande hela den väldiga vindbryggan ner mot det svindlande djupet. De väldiga byggkonstruktionerna rasade ner, slogs i spillror mot klipporna, krossades hjälplöst och föll med ett öronbedövande smällande rasslande oväsen ner i den bråddjupa avgrunden. Och där stod både kung Arthurs och Baliols soldater och blickade snopet och dödstysta ner efter Baliols folks enda räddnings försvinnande. Och snart så stegrades den redan mycket hysteriska digra paniken i borgen av ropen: "Förrädare! Konspiration! Sammansvärjning! Här finns anarkister! Det är sabotage! Det är förräderi! Vi har fiender i våra hjärtan!"

Och Arthur befallde att allt skulle göras, att ingen kraft skulle besparas, att alla var tvungna att anstränga sig för att rädda det tragiska brinnande folket i slottet. Och sålunda började det genast byggas en bro över vallgraven på det mest lämpliga stället. Men arbetet på denna bro gick tyvärr mycket långsamt, ty det var ett ej ringa företag.

Inne i borgen så smög stackars vilda Mathilda omkring och såg ut alla lämpliga själar som hon kunde tänka sig rädda. Hon samlade dem, och hon visade dem vägen ut genom grottan och skrevan, men det var ej många som hon på så sätt kunde rädda. Hon aktade sig mycket noga för att låta för många veta om hemliga flyktvägen. Genom att själv endast visa de flyende vägen och ej låta någon alls vända tillbaka för att rädda fler, kunde vilda Mathilda bevara sin hemlighet och endast rädda de få som hon ansåg förtjänade det. Men hon själv vände ständigt tillbaka till källarens hålor i borgen för att kontrollera att hon icke glömt någon kvar.

Nu var elden så spridd att det fanns inget medel att hindra dess framfart. Att Baliol låtit allt vatten i slottet nedrinna för trapporna ned emot källarna och att han öppnat var kran och tömt vartenda krus hade icke hjälpt mycket. Nu började de mest panikslagna att hopplöst göra försöket att klättra och taga sig ner mot den endaste räddning som fanns: djupa vallgraven. Men det var hopplöst, ty borgberget stupade rakt ner i vallgraven, och nästan alla som djärvdes att nedklättra tappade fotfästet och slog ihjäl sig mot klipporna. Andra av folket församlade sig i de delar av slottet som ännu ej angripits av digra elden. Ett fåtaligt antal av våghalsar gjorde försöket att dyka i vallgraven, men endast en på ett dussin bestod detta prov. Det var trettio

meter till vallgraven, och även om säkert hälften kom lyckligt till vattnet, så krossades dock nästan alla av dessa mot vallgravens botten om icke mot vattnets vid ett sådant högt fall fatalt hårda yta, ty vallgraven var icke djup, och det syntes ej ovanifrån hur djupt vattnet egentligen var; allra minst syntes något av vattnets bedrägliga stålhårda yta. Det var större chans att man krossade huvudet eller sin kropp i ett snett fall mot vattnet än att man fick alla ben krossade av klippan tätt under ytan. Om man icke dog i det ena av fallen så dog man med säkerhet genom det andra. Ett fåtal allenast kom upp efter fallet till ytan, men de allra flesta blev kvar under ytan och flöt upp som blödande döda ihjälslagna krossade lik. Många av dessa stackare som djärvdes hoppa och dyka slog ner uti vattnet där det icke ens var så djupt som en meter. Man såg icke döden i vattnet. Man såg endast leende glittrande vänligt inbjudande blå ljuvligt svalkande vattnet, som alltid är vackert på ytan.

Nu var hela källarregionen regerad av elden. Men genom det rytande eldhavet sökte sig en ensam ful puckelryggig och oformlig människa upp för de orörda trapporna som var av sten. Det var vilda Mathilda som en sista gång vänt tillbaka till lågornas borg för att utföra ett sista uppdrag. Hon var helt allena i källarregionerna. Bödlarna och alla fångarna var alla stekta ihjäl eller räddade. Hettan och kvavheten hindrade lyckligtvis stanken av halstrade lik från att framtränga. Vilt målmedvetet och dystert besjälad av ett slags fanatisk och ohejdbar föresats tog hon sig upp emot konungens flygel.

Merlin hade just kommit fram till den samma och i farlig långsamhet tagit sig säkert förbi alla hinder och vakter och myndighetsmänskor. Han nådde nu äntligen fram till kung Baliols dörr och stod just i beredskap att öppna den när plötsligt vilda Mathilda, regerad av hatfanatismens ohejdbara löpeld, hann upp honom, gav upp ett varningsskri, pekade ut honom för ett gäng vakter som hon lockat med sig, och sade med gäll genomträngande överspänd skrikande röst: "Där är prästen som satt konung Baliols borg uti brand! Han är här för att lönnmörda konungen själv och dessutom hans dotter! Ta fast honom! Han skall ej kröna sitt verk med två skändliga mord! Den ohyggliga mordbranden som han har åvägabragt kan ej hindras, men alla hans övriga planer skall hindras! Han är en av Arthurs lömskt utsända spioner. Hans namn är Merlin."

Och hon lyckades lätt övertyga de tanklösa vakterna, som genast våldsamt bar hand på Merlin, och de ämnade just släpa bort honom och slänga ner honom i närmsta brinnande avgrund, när plötsligt kung Baliols kammardörr öppnades och kungen själv uppenbarade sig. Det var frid i hans ansikte. Konungen frågade: "Vad pågår här för ett oväsen? Vad för ett olyckligt fruntimmer skriker här ute som en stucken misshandlad gris som dessutom är mer än besatt? Och vad ont tänker ni, herrar, göra den här gamle mannen? Förklara er!"

Översteprästen Merlin tog till orda: "Jag är Englands överstepräst och kung Arthurs förmyndare, känd under namnet Merlin. Jag kom hit för att rädda er eller åtminstone rädda er dotter, om det än är görligt och möjligt, ty hon får ej dö. Denna kvinna, Sir Rodericks yngsta och enda än levande barn, ville hindra mig däri och

kallade därför på vakter. Ty hon har naturliga skäl att se hela er ätt, konung Baliol, för evighet utrotad. Döm mellan oss nu."

"Ni tanklösa knektar som vågar att vidröra världens mest heliga man, dra åt skogen, försvinn! Och tag denna olyckliga svagt kvinnoliknande varelse med er. Jag vill ej se vare sig okunskap eller fanatiskt besinningslöst hat!" När de uppbragta, något förvirrade och konfunderade männen begivit sig och tagit fruntimret med sig, så fortsatte konungen: "Helige man! Det är ganska så säkert för sent nu att ens rädda din egen stofthydda. Fimbuls hus brinner, och ingen kan fly över vallgraven. Vi är nu samtliga dömda att dö och förgås här instängda i elden. Personligen tar jag det hela med jämnmod. Om ock det var möjligt att jag kunde rädda mig skulle jag aldrig försöka det, ty det är blott som sig bör att jag dör för min fader och sonar i hans ställe alla de brott som han själv aldrig sonade. Genom min död kanske Gud kan försonas med Höglandets framtida konungar, ty det skall komma en ändlös och ärorik rad utav dem efter mig, ty det ser jag och vet jag och spår jag. Jag vill icke rädda mig, leva och fortsätta detta ohyggliga liv i den kolsvarta mördande skuggan av fars oförsonliga brott. Jag vill dö, och jag ber dig att låta mig dö, när nu tillfället kommit och elden har kringränt mig. Var det den arma olyckliga kvinnan som tände den samhällsomstörtande brasan?"

"Det var det."

"Jag gissade det. Endast ett sådant väsen som hon kunde jag ha förknippat med denna otroliga världsbrand."

"Om du ej vill räddas så ber jag åtminstone om att få rädda din dotter. Jag menar, försöka."

"Jag ber dig försöka och även att lyckas. Ty hon har ej skäl eller ursäkt att dö än. Hon har inga sorger och lider ej av något samvetskval. Hon älskar livet och borde få leva. Ja, tag henne bara. Min Gunvor! Kom ut hit och träffa min vän, Englands överstepräst, som gav konungatiteln och kronan åt Arthur."

Och så presenterades Gunvor för gamle Merlin, som sågs rodna inför hennes härliga anlete. Och Baliol bjöd gamle gudsmannen och över allt annat älskade dottern farväl och drog sig åter in i sin kammare för att där lugnt bida döden. Och prästen bjöd flickan att skynda. De skyndade strax därifrån tätt tillsammans.

Men elden var nu allomfattande och stängde för alla utgångar. Hettan och röken var överallt stark och förfärlig och stegrades ständigt. De flesta av folket var flydda ur borgen, låg döda på vallgravens botten, förgjordes på olika håll av den nu triumferande elden, låg levande instängda eller begravda i störtade eller i störtande delar av borgens komplex, eller hade på annat sätt dött. Arthurs räddningsbro var nu förfärdigad men alltför sent. Ingen kunde nu längre fly över den, ty alla vägar till bron genom slottet var hopplöst blockerade. Den ena flygeln och det ena tornet och den ena byggnaden efter den andra på slottet föll sönder nu, rasade dånande samman och våldtogs totalt och förintades slutgiltigt av den aptitgalna elden. Blott ett enda torn var än relativt oskadat. Dit tog sig gamle Merlin och den unga fru Gunvor. Men medan de klättrade upp blev den bräckliga Gunvor så omtöcknad av alla fasorna, röken och hettan, att hon nu förlorade medvetandet. Tornets topp var

byggt så att det var mycket bredare än hela tornet i övrigt, och gamle Merlin såg som sista slutgiltiga chansen att från detta torns ganska breda balkong hoppa ut ner i vallgraven och däri landa på djupaste stället. Men Gunvor var avsvimmad, och han var tvungen att bära den mycket ansträngande hjälplösa bördan. Men han kom till toppen med Gunvor. Han satte sig ner för att vila och smått pusta ut. Hans föråldrade bröst pep som tusen små mössbarn av slitet och mödan. Han såg emot berget där Oliver levde. Han tyckte sig se gamle Oliver sitta där uppe med ögonen på den olyckliga branden med allt hopp hos honom, Merlin. Gubben reste sig upp för att göra vad han nu var tvungen att göra. Han lyfte den sanslösa Gunvor, och under uppjudandet av sina sista och slutliga krafter, så slungade gamlingen ut genom rymden den livlösa kroppen, med desperation och förtvivlan åkallande Gud som den yttersta hjälpen i den absolutaste nöd. Hans avdomnade helt känslolösa totalt överansträngda armar gav honom en så diger smärta i akten, att de tycktes bägge två brista. Dock tittade han noga efter hur fläckfria varelsen föll, ignorera fullständigt sina personliga och outhärdliga smärtor. Han slungade henne med huvudet före och siktade väl, så att kursen och fallet blev närmast exakt mot en viss punkt i vattnet, och såsom en pil flög hon ut genom rymden allt snabbare nedåt och nådde perfekt vattnets yta och krossade denna, försvann och var borta. Nu måste han själv följa efter förutan att vila. Han måste se till att hon ej flöt med strömmen och ut i den farliga forsande floden. Nu gällde det för honom själv att se till att han flög utan äventyr rakt ner i pölen där långt ner i avgrunden, minst fyrtio meter där nere i svindlande djupet. Han hade ej krafter men hoppade ändå – och slant vid sitt satshopp. Han kom dock med huvudet före och gled genom luften allt snabbare snabbare nedåt. Men där var en farlig utskjutande klippa i berget. Han snuddade nästan vid klippan, men foten tog i, och han kände en fruktansvärd smärta vid snuddningen i ena benet. Det kändes som om hela benet slets av. Med en väldig kaskad slog han ner i det skummande vattnet, där han trots sitt skadade ben snart fann Gunvor och räddade henne i land. Men hans fot var helt krossad, och benet var delvis åtminstone brutet. Högt ovanför sig såg han en av kung Arthurs skarpt seende vaktposter stående ute på en högt utskjutande klippa. Han ropade till honom: "Här är en jungfru som står i behov av snar hjälp!" Vakten hörde hans stämman, uppfattade orden och var strax försvunnen. Merlin sade stilla till sanslösa jungfrun: "Nu räddas du av dina fiender. Mitt värv är fullbordat. Arthur får ej lära känna att jag haft att göra med denna belägring, och därför beger jag mig nu. Du är trygg, och snart kommer du i mycket tryggare händer än mina. Farväl." Och han släpade sig med stor möda iväg, och hans sargade ben och hans fot blödde ymnigt.

När Arthurska vakterna ankom till jungfrun, så såg de ej gubben, den trasige gamlingen, som hade kallat dem dit. Men de bar vackra jungfrun på bår upp till lägret där hon snart omsider kom åter till sans.

Gamle Oliver uppe på berget mot slottet såg tårögd hur mäktiga borgen förvandlades till en långt större mer storslagen brasa, hur prakten förvandlades till ett ohyggligt och fasansfullt libbål, som i sin högt bolmande väldighet sträckte sig ända till molnen. Han såg hur kung Baliols storhet förgicks, och han anade kanske att

Baliol själv brann ihjäl långt där inne i flammorna. Om han ej såg det profetiskt så fick han snart veta det genom en krälände gamling, som kom på besök under natten med brutet och blödande ben och en fot som ej liknade mera en fot. Denne gamling berättade allt vad som skett under grymma olyckliga branden, och om hur kung Baliol vägrat att rädda sig. Och gamle Oliver skötte och vårdade sin gamle vän tills den åldrade översteprästen på nytt kunde gå, om än bristfälligt.

Arthur var upprörd till sin allra innersta hjärterot över den nidiska branden, och det att han ej kunde rädda en enda av Baliols folk gjorde ej saken bättre. Blott de som själv räddade sig ut ur branden förutan att krossas till döds hade överlevt, och de var ungefär blott hundrafemtio stycken. Kung Arthur var olycklig och rätt så mycket ifrån sig och blev alltmer värre därän under skräckbrandens, skräckskådespelets och mardrömmens utveckling. Ofta satt han i sitt tält helt allena och grät blott och lät ingen komma och avbryta honom i sorgen. Det onda som drabbade Baliols hus var det sista han någonsin velat.

När natten kom var Arthur ännu ej gången till sängs. Han satt uppe och ville ej vila. Han var alltför skakad av dagen, och hans ganska präktiga själ hade fått ett djupt sår, som ej läks lika enkelt som köttsliga. I denna dystra och sorgliga midnatt i fullmånens sken steg Gawain upp, besluten att hjälpa sin konung. Det var Sir Gawains trogna män som fått hand om den ljuvliga Gunvor. Gawain steg beslutsamt till konungens tält, öppet trotsande konungens order och alla hans tjänare, som sökte stoppa den djärvt avancerande kämpen. Med yttersta självsvald steg riddaren in i kung Arthurs blå tält. Arthur lyfte förvånad de två blå förgråtna och brustna så innerligt kärleksuppfyllda och älskade ögonen och såg på kämpen med häpnad, men teg. Tappre riddaren sade, försökande att vara käck såsom vanligt: "Min Herre! Det går icke an att ni sitter här ensam och lipar! Kom med, så skall jag nog ha något att visa för er." Arthur reste sig passivt och följde med fursten.

Och medan de gick sade riddaren: "Upp ur den farliga vallgraven har mina tjänare fiskat en märkvärdig sjöjungfru. Den mest bedårande kvinna har vi gått och hittat. Vi vet ännu ej vem hon är, ty hon har varit medvetlös, och vi har ej velat störa den sköna med frågor ännu. Men ni, Herre, får utfråga henne så mycket ni vill."

Arthur fördes till tältet där Gunvor låg, och han blev förd till den ljuvligas sida. Han fann genast i hennes väsen den tröst som han misströstat om. Och han sade: "Vem är du, o ljuvliga?"

"Jag är kung Baliols dotter."

Då häpnade givetvis alla. Men Arthur var stilla och prisade Gud i sitt hjärta.

"Hur kom du ur brinnande slottet?"

"Jag vet ej. Det sista jag minns är en gammal eländig och vämjelig tiggare som bar mig bort från min fader, som önskade dö. Sedan vaknade jag plötsligt här.

Vad har hänt under tiden?"

"Det vet ingen av oss ännu, men med Guds hjälp skall vi en dag veta det. Du är kung Baliols dotter. Jag själv är kung Arthur av England. En sällsam försyn och en tillfällighet genom ödet har räddat dig för att din faders hus skulle bestå, och ej minst för att jag, konung Arthur, i min största djupaste värsta förtvivlan och mest

outhärdliga samvetsnöd, ånger och sorg, skulle bliva förunnad en liten portion av balsamisk och underbar tröst. I mitt djupaste mörker har du stigit ned, o min ängel. Så ljuvt är det ögonblick som ditt otroliga ljusa jungfruliga och underbara och himmelska väsen berett mig, att jag vill behålla din närhet. Säg, får jag i natt vara här i ditt sällskap? Jag skall icke röra dig."

"Stanna, min konung. Jag själv är så famlande bortkommen i sorgens mörker som ni. Ni har givit mig åter min fader igenom att giva er själv. Jag vill ej vara utan er nu."

Sir Gawain drog sig finkänsligt men icke utan belåtenhet vördsamt tillbaka och lämnade konungen ensam för natten med den ljuva tröst som just han, Sir Gawain, haft den äran och glädjen att kunna bereda sin älskade Herre.

3. Kung Arthur får kärleksproblem

I tre långa månader stannade översteprästen hos Oliver, varunder benet och foten blev läkta och helade något så när. Sedan gav sig Merlin åter söderut, ty han var alltför väl medveten om att hans konung behövde och väntade på honom.

Medan han vandrade genom de vilda romantiska hisnande bergen, så mötte han en ganska sedvanlig man, som tilltalade honom med orden: "Herr präst, känner ni ej igen mig? Jag var en av vakterna som på den galna Mathildas befallning försökte att fångsla er."

"Jo, nu placerar jag er i mitt minne. Hur klarade ni er ur brinnande slottet?"

"Jag kastade mig liksom ni ner i vallgraven. Jag var förmodligen den allra sista som klarade sig. Jag fick se både slutet på häxan och kungen."

"Berätta!"

"Vi släpade bort den gällt skrikande damen, alltmedan ni talade med ädle Baliol. Men på något sätt slapp hon undan och lyckades smita ifrån oss, och vi kunde endast förfölja och jaga den tokiga damen. Hon visste att Baliol var dömd, men hon visste att ni tänkte klara er, och för att hindra det följde hon efter er när ni gick upp i det oskadda tornet. Hon hann dock ej fram. Men hon såg hur prinsessan flög ut och hur ni följde efter, och vi såg det även. Vi såg hur ni slant i ert avhopp. Vi såg hur ni snuddade vid varje klippkant och nästan förintad och krossad mot den allra värsta föll ner i den ruskiga avgrunden, och inte någon av oss kunde tro att ni klarat er levande, varken ni själv eller vackra prinsessan. Och därför är jag nu så lättad och glad över att se er gående här."

"Men hur gick det för tokiga tanten?"

"Jo, när hon fått se er två störta i avgrunden var hon som ombytt totalt. Liksom vi trodde hon inte heller att ni kommit levande ner, och hon var mycket lugn och helt avspänd när vi nådde fram och tog hand om den gräsliga kvinnan. Och nu bar vi henne till konungen för att han skulle förkunna den skändligas dom.

Men när hon åter kom inför konungen uppträdde all kvinnans stora förvandling. Hon sjönk ner på knä, och hon bad konung Baliol: "Herre, förlåt mig. Det är ingen

annan än jag som satt eld på ditt hus och som nu innebränner dig själv och din massa av folk. Men jag ångrar mig nu när jag ser hur min plan gått i verket. Mitt syfte har fullbordats, och därmed har allt mitt hat fått sitt utlopp, och ingenting mera finns kvar. Allt mitt hat, all min ondska är uttömd, och nu vill jag blott finna frid och försoning med dig, ty jag skall brinna inne med dig i det likbål som jag själv har tänt. Herre konung, förlåt mig, som nu invid dödsranden gråter och omfattar dig med min kärlek och hyllar dig ödmjukt som din tjänarinna och kryper framför dig och uppriktigt ångrar sitt tilltag. Ty så ångras synder: man ångrar dem alltid för sent, när det ej längre finns något medel att gottgöra dem. Endast då kan en människa ångra: när det är för sent. Ty en människa är alltför stolt för att ångra sin brottsliga verksamhet medan den ännu kan gottgöras."

Konungen sade då: "Kvinna, det är med stor glädje jag härmed förlåter dig. Men det finns icke egentligen någonting alls att förlåta, ty du har blott uppfyllt den eviges vilja, försynens och ödets naturliga gång, och vad helst som sker genom naturen och ödet är aldrig en sak att förlåta, ej ens när den görs genom människohänder. Så res dig och tigg inte mig om förlåtelse för vad du ej åstadkommit men ödet, naturen och Gud. Allt är Gud, allting görs genom Gud, och vad Gud gör är alltid av godo och till världens fromma. Jag bjuder dig ej ens att dö här med mig, utan fly och försök att med egen hjälp rädda dig, och samma gäller er alla, o karlar. Förglöm mig och rädda er själva. Ni har ingen tid att förlora."

Vi var icke sena att lyda befallningen. Vi sprang omedelbart ut och begav oss till tornet, som ni och prinsessan dykt ner från, och karingen följde mer långsamt och stultande efter oss. Hela centraldelen och slottets vackraste kungliga delar var nu överhöljda av rytande flammor, och vi fick fly ut genom flammande eldlabyrinter med lågande bjälkar och brinnande föremål regnande kring oss. Vi bad fula häxan att skynda, men det var ej lätt för den vanskapta stackaren. Och när vi ännu en gång vände åter vår uppmärksamhet för att påskynda kvinkande stycket, så såg vi hur allt som hon stod på med ens plötsligt rasade, och med ett illvrål så följde hon med och drogs med i den rytande avgrunden. Det var det sista vi såg av Mathilda. 'Det är inget mera att göra,' framstammade jag. 'Vi har nu blott oss själva att rädda.'

Och vi nådde fram till ert torn, och vi dök alla ned från dess tinnar. De flesta dock hoppade oskickligt och slogs ihjäl mot de taggiga klipporna. Flera slets sönder i trasor, blev hängande där, massakrerade som blodigt läckande trasdockor. Jag, såsom överste för mina trupper, var den allra sista som hoppade, efter att digert ha sett nästan alla av mitt kompani, nästan samtliga vännerna, blodigt ihjälslås i avgrunden. Jag och blott fem av de mina kom levande genom bataljen. Och knappt hade jag simmat upp ur det iskalla vattnet och kommit till motsatta stranden, när med ett förfärande brak höga tornet och delen av slottet som tornet var byggt på, helt urholkat av eldens frätande vilda aptit, med ett öronbedövande brak, som ett jordskred, med kraft som en jordbävning, störtade ner i ravinen och fyllde upp vallgraven, så att dess djupaste ställe blev land. Hade vi varit där då så hade vi inte haft någon chans alls. Och här är jag nu, lyckligt vid liv, och den siste i livet som talade med konung Baliol."

"Följ med mig, min vän. Jag skall hjälpa dig och presentera dig vid konung Arthurs högt lysande hov. Han behöver otroliga hjältar som du. Men vad heter du?"

"Archibald."

"Det är ett gott namn. Snart blir du förvisso Sir Archibald."

Och mannen följde Merlin hem till England, till Arthurs nu blomstrande hov.

Men när översteprästen kom fram fick han höra att konungen självsvåldigt gift sig, och utan Merlins högst väsentliga närvaro.

"Vem har han gift sig med?" frågade gamlingen mannen på krogen han talade med.

"Med kung Baliols dotter, den härliga Gunvor."

Då blev gamle mannen så mörk i sin håg och så svart olycksbådande tyst, att han liknade ett plötsligt ute på havet upptornande trombmoln, som samlar sig för att med hast sänka samtliga skutor på havet. Och intet ont anande krogvästnaden frågade: "Hur är det fatt?" Prästen svarade ej. Och då fick mannen plötsligt en orolig intet gott lovande aning. Han frågade gubben: "Vem är ni?" Då svarade gamlingen: "Jag är Merlin," och bröt upp och gick kokande ut, under vägen nedvältande två stycken bord och ett obestämt antal av stolar och bänkar. Men mannen skrek efter Merlin: "Ärevördige helige gubbe, var har ni då varit? Kung Arthur har väntat i evighet på er och uppsköt i det allra längsta sitt bröllop för er skull, men kunde till slut inte vänta och uthärda längre!" Men prästen var ute ur krogen och hörde blott det allra första av orden.

Han vandrade nu utan vila till Arthurs kastell, över hedar och myrar, igenom var skog och tvärs över var flod allra kortaste vägen, trots vintern och isbelagt vatten, vars isskorpa han alltid brakade genom. Med is i sitt skägg och med kläderna styva av ispansar, blå i sin kropp och med skälvande darrande lemmar framträdde Merlin inför konungen och inför drottningen och inför hela det myllrande hovet. Hans dystra utmärklade kalla ohyggliga vintergestalt satte skräck i var gäst och närvarande riddare. Översteprästen höll ut sin helt vita och ådriga beniga knotiga långa och smala högheliga hand och ett ensamt fatalt skräckinjagande strängt ödesbringande pekfinger mot den bestörte och starkt överraskade konungen och sade skoningslöst: "Vad har du gjort!"

Och det uppstod en dödystnad. Alla avvaktade konungens svar. När han äntligen svarade var det med lugna och vänliga orden: "Min fader, har du åter uppstått ur graven? Din ytterst nödlidande uppsyn och karga gestalt verkar som om den uppstigit nedifrån botten på en sedan urminnes tider totalt bottenfrusen djup sjö. Vi har väntat dig. Var har du varit?"

"Jag bröt för en tid sedan benet och har för min skada fått vila i avskildhet. Men ändå borde du väntat på mig och ej gift dig förutan min ytterst nödvändiga höga välsignelse."

Nu blev allt hovet chockerat. Det hördes ett upprört och oroat sorl och förskräckta och talrika suckar och utrop, ty nu förstod alla vad prästen åsyftade, och alla visste att det allra värsta som alls kunde hända var brytning emellan Merlin och kung Arthur, och sådan var nu plötsligt hotande.

Konungen teg. Prästen fortsatte hänsynslöst inför det upprörda hela församlade hovet, med Lancelot och alla riddare spända av uppmärksamhet:

"Har du redan, o konung, spillt jungfruns högt heliga blod?"

Konung Arthur blev röd som en kokande kräfta och svarade stammande: "Ja."

Då blev prästen fullkomligt förvandlad. Han sänkte sin arm, och han böjde sitt huvud som en in i grunden besegrad och slagen bankrutt och kaputt general. När han åter upplyfte sitt anlete, nu tydligt präglad av enbart förtvivlan, omätliga sorger och lidanden, sade han i en förmildrad och faderlig, ömmare stämma: "Min konung, min vrede är krossad av gränslös förtvivlan och sorg. Ser du ej själv, förstår du ej själv vad du gjort? Du har spillt konung Baliols blod! Du har utgjutit blod av den Fimbulska ätten, det enda som var dig förbjudet, det enda jag tilläts förbjuda dig genom försynen, det enda jag sade till dig att du inte fick göra." Och kungen förstod vad han menade, och hans tomatfärg i ansiktet övergick nu till det likvita. Åldringen fortsatte: "Endast i kärlek har du brutit budet och fullkomnat saken, men du har dock oåterkalleligen och beklagansvärt för tårfylld evighet gjort det."

Ack, vilka förskräckliga fador skall ej springa ut ur den ringa detaljen, det lilla osynliga nylagda ägget! Se själv, konung Arthur," nu flammade gudsmannens klarsynta ögon, "hur Gunvor nu redan kvickt blänger åt din allra fagrade riddare!" Han hade sett drottning Gunvors och Lancelots ögon ett ögonblick möta varandra. "Hon tycker precis lika illa om vad du har gjort som du själv mer och mer under åren skall komma att tycka."

Nu böjde han åter sitt huvud, besegrad av olyckan, och sin blå blick emot golvet. Han kände precis varje mänsklig själskänsla i hela den mäktiga salen. Han visste, att här fanns det män som uppfattade honom som tokig. Han visste att han nu med sina tungt vägande ord gjort sig fiender för hela livet, han själv, som ej någonsin haft någon fiende. Klarast av allt såg han konungens tankar. Han visste att Arthur allena begrep vad han sade. Han kände ock att Arthurs hetaste önskan just nu var att det skulle nu vara nog, och att han, Arthurs andlige far, skulle dra sig tillbaka och gärna försvinna.

Men översteprästen gav luft ännu åt dessa ord: "Käre konung, du världsalltets medelpunkt, Guds allra ädlaste furste, vårt öde har nu knutit oss ännu närmare samman än tidigare. Innerligen jag ångrar att jag icke stått vid din sida i dessa tre månader, och att jag ej varit konvalescent i din närhet i stället för fjärran ifrån dig, där jag icke alls kunnat göra det minsta för dig. Nu blir framtiden svårare för oss än det allra värsta förflutna alls någonsin varit, det onda förflutna, som vi hädanefter med bitterljuv saknad skall minnas som de gamla goda förträffliga tiderna. Från denna dag skall jag aldrig i livet mer lämna din sida men bistå dig i dina svåraste prövningar mycket mer faderligt och mera gudsmannamässigt än förr. Tillåt aldrig igen, käre Arthur, min herre och konung, att jag övergiver din sida."

Nu reste sig Arthur och sade:

"Min fader Merlin, hela landets högst vördade fader, jag hälsar dig välkommen åter och skall tacksamt lyda ditt bud: att ej någonsin mera tillåta att du övergiver min

sida. Men nu skall du få rena kläder och tvättas och vårdas. Du skakar ju såsom en stelfrusen. Det ligger i hela landets intresse att du icke får en lunginflammation!"

Och den tappre Gawain liksom Lancelot, Percival och flera andra och icke minst konungen själv hjälpte ut gamle prästen och såg noga till att han fick all den omsorg, bekvämlighet, värme och ljuvlighet som han såg ut att behöva. Kung Arthur själv blandade badet, Sir Lancelot torkade gudsmannen efteråt, och många övriga hjälpte på övriga sätt. Och så blev gamle prästen Merlin åter vite och vise Merlin, som beständigt satt vid kungens sida. Men det låg nu över hans väsen ett ständigt och nytt drag av allvar och dysterhet, resignation och depressivitet, som han aldrig ägt förut. Och han hade vunnit en tyst men oblidkelig fiende i sin son Arthurs illustra och lysande hov: drottning Gunvor, som icke förstått något av det ohyggliga som gamle gudsmannen talat om, då han på nytt uppenbarat sig hemma vid hovet. Hon hade förstått vad han sagt om det blod som kung Arthurs begär resulterat i utgjutning av, och det faktum att han så offentligen ordat om det allra största, mest hemliga heliga som fanns i livet för henne och uppvisat det inför alla som det allra fulaste och det mest brottsliga skändliga, kunde hon aldrig förlåta den gamle och helige mannen. Och efter Merlins vitt beryktade återkomst blev konung Arthur allt mer resignerad mot henne. Han älskade henne ej mer såsom förr, och han upphörde med att tätt frivilligt uppsöka drottningens sällskap. Hon blev isolerad och ensam av detta. En dag var hon djärv nog att fråga sin konung och man om han ångrat sitt giftermål. Svaret blev genast ett rungande nej. Och då blev Gunvor strax ännu djärvare och ställde frågan: "Men varför, min konung och härskare, undviker du då den maka som du icke ångrar att du lät dig vigas vid?"

Då reste konungen upp sig från bordet och sade rätt vred: "Kära hustru, du får icke reta mig med att bli alltför personlig. Det tillkommer maken blott och aldrig hustrun att bli för personlig. En man kan ej tåla en kvinna som fräckt begär mer än vad mannen själv frivilligt ger. Men en kvinna har ej någon rätt alls att vägra sin man att ta mer än vad hon själv helt frivilligt ger. Kvinnans vilja är intet, hon är blott en spegelbild av mannens vilja och själ, och hon kan blott fungera som hustru i kärlekens äktenskap inom de ramar som mannen bestämmer. Om du ej är medveten om dessa fundamentala naturliga äktenskapslagar, så kan vi ej umgås som hustru och man. Jag är ledsen, min älskade. Tro ej att din makes kärlek har avtagit. Den är långt större än vad den förr någonsin varit. Men jag har problem, och min själ har förgrumlats av svårmod, och du måste låta mig lösa min last av personliga egna problem helt allena. Blott jag äger någon rätt alls till de sorger, bekymmer och lidanden som Gud har givit mig, och jag har ingen rätt alls till att avbörda dem och betunga en annan och vålla en annan ohyggliga lidanden och intensiva bedrövelser, som Gud har givit på min lott allenast. Om jag vållar dig alla sorger som Gud vållat mig gör jag fel, ty en människa har aldrig någon som helst rätt att vålla en medmänska olycka, och ej ens om det är hans egen hustru." Och konungen lämnade bordet och drog sig tillbaka. Och drottningen satt kvar bedrövad och gömde sitt huvud i armarna, som hon armt vattnade med sina tårar.

Just då, när hon satt där så ömkligen rödögd och tårdränkt, kom Lancelot gående just där förbi, och han råkade se hur fru Gunvor satt gråtande ensam. Han tänkte: "Vad gråter hon för? Icke passar det sig att vår drottning här sitter och gråter! Skall jag våga tilltala henne och avbryta främmande uppträdet? Nej, även det vore ganska opassande. Visserligen är jag konungens främsta och skönaste riddare, och om blott jag varit med hade mordbranden aldrig ägt rum i kung Baliols slott, men hur skön, hög och ärorik jag än må vara så passar det icke att jag djärves tilltala drottningen. Men skall jag då övergiva en gråtande kvinna i nöd? Även det vore högst etikettsvidrigt, och ännu mer än ett tafatt försök till att trösta den gråtande. Alltså, Sir Lancelot, fram till den gråtandes bistånd! Och skingra den armas bedrövelser så gott det går!"

Och han vågade närma sig drottningen bakifrån i det han sade: "O drottning, vad är det med er?" Helt förskräckt väcktes Gunvor ur kvalen och såg på den djärve och sade: "Sir Lancelot! Hur kan ni våga att tilltala mig? Om en tjänares tjuvöga råkar få se oss allena tillsammans är bådas vårt öde förknippat med Satan för evigt för samtliga dödliga människor. Säg, tog ni ej varning av gamle Merlins digra implikation av vår aldrig besudlade vänskap?"

"Jag vågade tilltala er endast därför, att det vore skamligt och helt mot mitt samvete att gå förbi en i nöd sjunken jämrande kvinna. Jag ber er nu: avled er sorg med att delge en riddare den."

"Nå, så hör då. Min konung försmår mig, och det fastän jag ändå väntar hans barn. Han blev uppskakad av gamle prästens ohyggliga tal och har allt sedan dess aldrig kommit mig nära. Min sorg är den kärlekslöshet som har uppstått emellan min konung och mig." Riddar Lancelot teg. "Ack, ni tiger? Ni kan icke trösta mig? Då är det sant vad min konung nyss sade: att sorger, bekymmer och lidanden kan man ej dela med andra, ty de vill ej ha sådant mer än man själv vill. Ack, säg något, Lancelot! Tag mig ur grå verklighetens ohygglighet! Ge mig en blek illusion och falsk hägring att klänga mig fast vid och rädda min kvinnliga glädje med! Jag vill ej bli något offer för sorgen och kärlekslös gudlöshet! Rädda mig, Lancelot!"

Lancelot talade. "Skall jag då bli i konungens ställe? Begär ni att jag nu skall giva er kärlek i stället för konungen? Är det ett äktenskapsbrott som ni önskar? O fala hysteriska kvinna! Du djur utan mänsklig gestalt, utan själ, utan sans och förnuft, utan samvete, utan moral! Om ni vill ha en älskare, så vänd er till någon annan än mig. Jag är ej den ni tror. Jag kan bli en god vän och förtrogen, men om ni begär något djupare borde ni aldrig ha blivit en drottning men borde i stället ha sänkts ned till bottnen av vallgravens dy, vilken smuts klär er bättre än äktenskapsbrottets."

"Min knekt, ni tar fel! Vilken avgrund ni öppnat framför mig! Jag borde ej någonsin utbytt ett ord med er men vägrat svara ert tilltal från början. Jag vill ej ha äktenskapsbrott. Men, Sir Lancelot, bliv mig den vän som jag genom Merlins omsorgsfulla försorger förlorat i Arthur. Jag vill icke mer och begär icke mer. Låt mig träffa er och ibland stilla få tala med er, ty jag uthärdar icke min ensamhet, som

konung Arthur har lämnat mig i. Jag behöver en människa och trogen vän att få tala med någon minut då och då. Ack, Sir Lancelot, återvänd hit till min sida ibland!"

"Den är vådlig, den vänskap ni bjuder mig till. Jag har plikter mot egen familj, snart har ni även barn, och om något blir sagt om oss av någon utanförstående gynnare är sedan icke vår vänskap så helig och ovanskelig längre."

"Min riddare, jag råkar vara förtvivlad och rent desperat i min ödsliga kärlekslöshet och min olycka. Ingenting är mera olidligt och mera svårt för en kvinna att bära än kärlekslöshet. Riddar Lancelot, ni har ej val. Jag befäller er härmed, i egenskap av landets drottning, att tjänstgöra såsom min vän och förtrogne."

"Ett fruntimmer är en diktator. Allt enväldigt tänkande kommer från kvinnan, ty mannen är god och förnuftig nog att av naturen i anspråkslöshet vara blott demokratisk. Om ni går så långt, höga drottning, att ni mot allt vett och förnuft nu befäller mig vara er vän, så är jag illa tvungen att lyda, ty att trotsa er för att följa förnuftet, moralen och samvetet vore blott förräderi, majestätsbrott och annat i den stilen. Gud endast vet om jag icke ändå i att lyda er vilja belastar mig med alla brott i vår värld. Ty det värsta mest brottsliga som någon mänska kan göra är att hellre följa en annans än sin egen fria självsväldiga vilja. Jag måste nu lyda er höga befallning, ty sådant är nu vårt system och vårt samhälle. Gud vet om icke jag nu följer samhället och dess system till dess eget fördärv och dess omstörtning, vilket jag fruktar och anar."

Så föll riddar Lancelot för drottning Gunvor. Så föll oförstörbare och obesticklige ljuse långlockige lysande riddaren farligt till föga för drottningen.

Men just då råkade riddar Gawain gå förbi just den sal där fru Gunvor och Lancelot satt. Och han stannade till inför synen av drottningen samman med riddaren. Lancelot rodnade när han blev varse sin bäste mest älskade vän. Den mest lysande av alla riddare rodnade därför, att hans bäste vän nu fick se honom i den mest skamliga situation som Sir Lancelot någonsin varit i.

"Säg, vad står på?" sade riddar Gawain smått förskräckt och rätt häpen. Han fick inget svar, ty Sir Lancelot kämpade en mycket lång seg svår kamp emot orätta ord som, som läget nu var, alltför lätt kunde halka på tungan och leda till blodiga missförstånd. Utan att kunna förstå varför Lancelot teg gick Gawain ett steg längre och fortsatte aningen otåligt och förebrående: "Lancelot, min bäste vän, har du något att dölja för din alltid hittills mest trogna och närmaste fosterbror?"

"Bara min skam," sade Lancelot moloken, mycket lakoniskt. Nu teg Sir Gawain. Riddar Lancelot fortsatte efter en tryckande tystnad: "Jag ber dig, min vän, om du än är min vän, håll det hemligt att du här har sett mig med konungens maka."

Nu svalde Gawain. Därpå vågade han fara ut: "Drottning Gunvor, jag ber er att lämna Sir Lancelot ensam med mig."

"Vem är du att ge drottningen order?" förlorade Lancelot sig.

"Jag befäller fru Gunvor att avlägsna sig i min egenskap av härdig man. Mannen är livets auktoritet, och mot honom har fruntimret inget att säga ens om hon är drottning och han är suput."

"Du har ej någon rätt att befälla din drottning och din härskarinna ett vittnen."

"Min Lancelot, du måste låta mig tala med dig man mot man. Kom då med mig till ett annat rum, om du icke vill köra ut drottningen. Om du det vägrar och ej följer med mig, så är du en kruka och knöl vars otroliga feghet och kortsynthet skall sätta England i brand och förstöra din konung och hela den värld som han skapat åt oss."

Riddar Lancelot reste sig, bugade djupt för sin drottning och sade: "Jag ber er förlåta och ursäkta mig, höga drottning, att jag för ett ögonblick drar mig tillbaka."

Men drottningen, såsom en katt med sin dödsdömda mus, kunde ej låta bli att slugt fortsätta leka med riddaren. Med en förbryllande glimt i sin ögonvrå sade nu drottningen: "I kungens namn, riddar Lancelot, bjuder jag er att ej lämna min sida." Då kunde blott Lancelot sätta sig åter, rätt spakt och förlamat. Han sade till vännen Gawain:

"Sir Gawain, ingen av oss har något att dölja för drottningen. Säg vad dig lyster."

Då flammade riddarens ögon i det han begynte att tala: "Nåväl, jag skall tala! Jag vet icke vad som är mellan er, och jag vill ej heller någonsin veta det. Men hör mitt ord, riddar Lancelot! Vad är en kvinnas förlorade oskuld? Spilld mjölk som blott mesar kan lipa åt. Jungfrur är till för att kränkas. Men vad är en ungarls förlorade oskuld? Ej mycket, om han är en vanlig och alldaglig karl. Men om han är en konung, en präst eller en annan högt uppsatt ansvarig herre, som åtnjuter allas respekt, är det en katastrof för all världen. Och en mycket hemskare världskataklysm är det om han förlorar sin oskuld igenom ett äktenskapsbrott. Försök sedan att tänka dig vad konsekvenserna bleve om äktenskapsbrottet begicks med hans konungs och herres högt älskade maka! Och om det dessutom var så att hans konung höll av honom mera än av någon annan!"

"Gawain, lugna ner dig! Min skam är blott den, att jag här måste finna mig i att behöva här lyda en kvinnas befallning. En kvinna har dristat sig här att befälla mig, aldrig av kvinnoumgänge befläckade Lancelot, att vara sällskap åt henne. Och eftersom hon är min drottning och min herre konungens maka, så måste jag lyda."

"Men varför ber du mig då att hålla tyst om en så liten och harmlös meningslös struntbagatell?"

"Av den anledningen, att jag ej vill att någon skall känna till denna min skam utom de som nu redan olyckligtvis vet det."

Nu skrattade riddar Gawain ytterst hjärtligt och sade: "Ack, Lancelot, du är dig lik! Att jag kunde tro att något allvarligt höll på att hända!"

Men nu blev fru Gunvor rätt vred, och hon reste sig i det hon sade: "Jag bad icke er, riddar Lancelot, att göra mig till ett åtlöje för denne knekt. Jag har erbjudit er min uppriktiga gunst, och ni har här inför er homosexuelle och taktlöse vän öppet hånat den. Var då i evighet utan den! Kungen skall veta, att ni lömskt bedrivit grymt gyckel med er härskarinna! Försvinn ur min åsyn och kom aldrig åter inför mina ögon! Ni är härmed landsförvist! Ut!"

Ingenting kunde stävja Gawains muntert uppslupna skrattanfall, men riddar Lancelot fattade att drottning Gunvor nog menade allvar och reste sig tyst och gick ut, följd av den alltjämt skrattande vännen Gawain. Samma dag fick fru Gunvor Sir Lancelot landsförvist. Konungen fann sig i drottningens nyck, för att ej hennes vrede

med än större kraft skulle uppflamma. Men när Sir Lancelot, den allra yppersta och den mest älskade kämpen, kamraten och riddaren, ej syntes mera vid hovet, blev allt som fördystrat, och ingenting var längre roligt som förr. Konung Arthur gick bort till Merlin och förtrodde åt honom sin sorg och sin saknad av glädjen vid hovet. Då rådde Merlin honom, klok såsom alltid, att ta en förnuftig semester från hovet och vandra till fots genom landet med honom, Merlin, och så skaffa idéer och ny stimulans. Det fann Arthur strax vara en ypperligt härlig idé, och en dag gick det ut ifrån Camelot, tidigt en morgon då ingen var uppe, försiktigt så att ingen märkte det, två vagabonder, två bondklädda pilgrimer, med slitna säckar på ryggen. Det var konung Arthur, all världens mest lysande konung, och översteprästen Merlin, världens allra mest kunniga och högutbildade man. Ingen var inbegripen på slottet i kungens och prästens planerade pilgrimsfärd utom en enda: Gawain, som högtidligen lovat att sköta ruljangsen i konungens frånvaro.

Tre långa år var kung Arthur försvunnen från hovet tillsammans med Merlyon eller Merlin, som han heter på svenska. De två gamla vännerna vandrade kring över hela Britannien och var även över till Irland. När skeppet som förde dem över den irländska sjön sakta nalkades irländska grönskande höglänta kusten, så talade översteprästen och sade: "Min konung! När den ö som du ser här framför dig sällas till England och blir till en del av ditt rike, då skall riket varda en stormakt som världen skall bäva inför. Utan Irland kan England ej någonsin bli särskilt mäktigt, men med Irlands hjälp kan ej något emotstå din tron och din makt. Liksom Sverige är intet förutan det vilda oländiga Finland, är England ett intet förutan det heliga Irland. Men Sverige med Finland och England med Irland är oomkullrunkeligt oöverbärliga och osårbara. Två länder, två öar, två kuster, två sidor av riket, är bättre än en, ty en ensam kan icke försvara sin rygg. Ja, jag säger dig, Arthur, att utan det fattiga Finland är Sverige förlorat, och utan det heliga Irland är England förlorat. Så vårda det ömt och tag hand om det väl, när det frivilligt lämnar sig över åt dig."

Och de var i ett helt år i Irland. Otaliga äventyr upplevde karlarna på sina vandringar, och varhelst Arthur fann karlar som dög något till såg han till att de reste till Camelot för att bli riddare vid kungens hov. Arthur älskade högt det manhaftiga nöjet att pröva förmågor. De flesta bestod ej hans prövningar och gjorde honom besviken, men alltid emellanåt fanns individer som glatt överraskade honom med att nästan visa sig vara hans jämlike. Sådana lovade han en hög riddares titel vid konungens hov. Aldrig sade han själv vem han var, men Merlin kände alla, och genom den heliges auktoritet skedde samtliga bindande löften om ridderlig titel och ära.

Och gamle Merlin ledde Arthur långt in i de värsta mest ödsliga och minst befolkade delarna av gamla Skottland, det vilda oländiga höglandet. Mitt i alltsammans blev gamlingen och unge kungen totalt överraskade av plötsligt kommande vintern. De råkade ut för en fruktansvärd snöstorm, som de icke alls kunde uthärda. Halvdöda, nästan totalt vilsegångna och närapå slagna ihjäl i raviner och utav laviner, fann de så med ens ett välkommet och hett åtrått skydd i en underbar grotta, som liksom en räddande ängel de plötsligt fann öppen i

bergväggen. Björnen, som lugnt sov i ide där inne, var de mycket noga med att icke väcka. Kung Arthur föll närapå över den besten, som dock icke vaknade helt och blott brummade litet och somnade om.

"Säg, Merlin, varför drar du mig med in i detta oländiga fasliga vildland?"

"Jo, därför, att här kan du finna en bot för den grymma förbannelse som hänger över dig."

Efter två dygn hade stormen bedarrat, och de kunde fortsätta. Snart, blott en dag före midvinter, öppnade sig så en väldig oändlig och skönhetsberusande klippsjö framför dem, och konungens reskamrat sade: "Se, nu är vi framme!" Och mitt i den bråddjupa sjön, ganska nära den östliga stranden, låg ute i vattnet en ensam och ödslig förskräckande dyster svart borg, och det fanns inte någon förbindelse mellan den ruvande borgen och klippiga stranden. "Se där!" sade översteprästen och pekade lystet ut borgen. "Dit skall du och rädda din ära. Hör nu noga på, o min Arthur, min son. I den borgen där ute bor världsalltets fagraste kvinna. Men hon är ock världsalltets ondaste kvinna. Vad hon hatar mest, och vad hon ägnar hela sitt liv åt att noggrant bekämpa, är Makten och alla som brukar den. Ingen finns som hatar dig mer än hon. Hör nu på. I sin ägo har hon konung Haralds, din fars eget kungliga svärd, med dess kostbara slida. Det svärdet och slidan skall du gå och hämta från henne, och utan att falla för hennes sataniska lockelser. Vinner du svärdet och slidan med liv i behåll och förutan att ha fallit offer för henne och för hennes djävulska lusta, så har du bestått det mest svåra och mest avancerade mansprov som världen idag har att bjuda, och då tar Gud åter den digra förbannelse som han har lagt på ditt huvud, när du spillde drottningens jungfrublod."

"Vem är den onda fatala och skändliga damen?"

"Hon kallas i allmänhet 'Sjöjungfrun', men hon är långt ifrån jungfru. Hon är en ohygglig och fruktansvärd häxa, som vet närapå lika mycket som jag om naturen. Den väldiga sjön har hon uppfyllt med digra vidunder, som ej låter någon passera det svarta ohyggliga vattnet för att fara ut till den kolsvarta borgen. Blott en enda båt kommer vidundren icke alls vid, och det är min personliga egna pålitliga båt, ty blott min makt är större än hennes. Min båt skall du låna, och jag skall snart visa dig till den. Där är den, där inne i grottan där framme."

"Vad heter den sällsamma kvinnan? Har hon något namn?"

"Hennes namn är fru Morgan med tillnamnet Den Onda Fén. Så ökänd är hon att man blott vågar viska fram hennes ont bådande namn. Tag dig noga i akt för den trolösa. Tro icke ett enda ord som hon säger. Tro ej något annat om henne än ont. Hon är medveten om att du kommer, ty hon är profetisk som jag. Hon är väl förberedd och vet noga i minsta detalj vad hon skall gillra till för att fånga dig. Drick icke vin som hon bjuder. Drick ej något annat än vatten, ty allt annat som hon vill bjuda är giftigt. Och mot eventuellt sockrad mat skall jag giva dig örter så att du strax kräks om du får något olämpligt i dig. Det finns ingen mer kunnig giftblanderska i vår värld än fru Morgan. Det enda hon vill ha av dig är din makt, och den får hon om hon får din köttsliga kärlek. Ditt liv ger hon ej något för. Du är ej värd en loppa för henne, och hon ser det nog som helt under sin värdighet och föga

ändamålsenligt att taga ditt liv, som du inte behöver att frukta för att bli berövad. Blott kärleken måste du akta dig för, ty om du giver henne din kärlek, så är du förlorad för evigt och allt vad du levt för: ditt hov, dina riddare, England som stormakt, och all världens lycka. Förbannelsen blir icke dubbel, men den blir konstant och förblir illa nog i sin fasligt totala gestalt. Glöm ej svärdet och skidan. Nu skall jag blott finna de nyttiga örter som du måste äta så att du ej sövs eller blir lömskt förtrollad av hennes förrädiska gifter."

Och prästen gick bort för att söka de rätta och viktiga örterna ute på höglandets hedar. Han fann dem rätt snabbt. Sedan ledde han Arthur till roddbåten som låg väl dold och djupt inne i grottan. Och Arthur tog årorna, kastade loss och begav sig. Han hade fått örterna i sig och var mycket lugn. Men Merlin såg med oro sin fosterson ro ut i dimman med alltför bekymmerslös min. "Jag skall vänta just här tills du kommer tillbaka," var gudsmannens sista personliga ömmande fadersord, som nådde Arthur när han i den tätande bolmande dimman ej mer kunde se fosterfadern, rådgivaren och ovärderlige prästen på stranden.

Han rodde i dimhöljets slöjor till borgen, som reste sig såsom en djävulens kolsvarta skugga högt ovanför honom i skyn. Icke såg han den tydligt. Den var som en avlägsen vålnad, diffus och oformlig. Hans färd stördes inte av någon. Han nådde till stranden av borgen och fann där en stig som bar uppåt. Den följde han, och utan äventyr trädde han in i den dystra massiva av fukt och av ondska tungt drypande borgen. Då stannades han av två hemska förskräckliga vakter. De var två ohyggliga jättar i kåpor, minst två meter långa och kraftiga bjässar. De lade beslag på kung Arthur och förde med bryskhet in småväxte kungen i skräckborgens inre. Snart kom de till dess allra innersta största gemak. Där låg utbredd på en skön divan den mest sköna och bländande kvinna som konungen någonsin sett. Hennes hår var så rikt och så långt att det gjorde en hänförd, och svartare hår hade Arthur ej någonsin sett. Hennes ögon var svarta som svartaste kol även, men det var något bekant i de stora uttrycksfulla ögonens mörkt genomträngande väsen.

Men runt omkring henne stod hennes gastkramande livvakter: hemska förfärliga kåpklädda högresta män. De var klädda i kolsvart från topp och till tå, och de såg ut som tvättäkta bödlar. De var helt förskräckliga i sina fotsida kåpor och svarta förfärliga masker som täckte allt utom de grymma sadistiska ögonen.

När sköna nattsvarta kvinnan fick se sin inkommande gäst gav hon genast spontant luft åt orden: "Nej, se! Konung Arthur! Välkommen till Smärtornas Boning, som detta slott heter. Jag har sedan talrika år länge väntat dig. Äntligen är du nu kommen. Och du vill, förstår jag, ha konungens svärd med dess gyllene skida? Är det ditt naturliga ärende?"

"Ja."

Och hon sade till en av de ganska förskräckliga tjänarna: "Hämta hit konungens svärd med dess skida!" Och svärdet blev hämtat.

Ett vackrare svärd hade kungen ej någonsin sett. Han stod andäktigt tyst när han mottog det, och han betraktade det mycket djupt mycket länge. Men kvinnan

med välkända ögonen sade: "Ja, se på det länge, kung Arthur. Det är mycket värt att begrundas. Min fader Merlin..."

"Är Merlin eder fader?"

"Ja, har han ej sagt eder det?"

"Därför har ni hans ögon!"

"Förvisso. Min fader Merlins gamle far var en mästerlig smed utom överstepräst, och han gav båda yrkena noggrant i arv åt sin son. Gamle Alban, så hette min farfar, fick uppdraget av konung Hamlet att smida ett guldsvärd som skulle bestå i all evighet. Det gick naturligtvis inte att smida ett svärd av det renaste guld, men den kunnige prästmannen gjorde i stället det här vackra svärdet som ej är ett svärd av den här världen. Den som det äger med skidan är oövervinnelig, ty svärdet är lätt som fjun, men det biter och dödar som blixten. Tyvärr hann kung Hamlet bedrövtligt nog dö innan svärdet blev färdigt, och av någon anledning fick inte heller din far någon glädje av svärdet. Det stannade inom min farfars familj, i en alltför lång väntan på bättre och lugnare tider. Men nu är den gyllene tiden nog äntligen kommen, när konungen själv kommer hit för att hämta sitt svärd. Det är ditt, konung Arthur! Med glädje och fröjd ger jag härmed det över åt dig, den som mest utav alla förtjänar det. Det är ett långt bättre svärd än det gudssvärd som du drog ur städet. Så krön dina segrar allt framgent med detta heroiska oemotståndliga svärds heta bärsärkargång bland de tallösa fiendeoffren! Ja, detta högheliga svärd, konung Arthur, skall göra dig till världens främsta mest blodige mäktige härskare. Slit det med hälsan.

Men innan du går, låt oss äta tillsammans. Vi känner ej ännu varandra. Häng skidan med svärdet om halsen så att du ej tappar det."

"Aldrig, det lovar jag dig, vackra fru, skall min faders svärd lämna min sida. Men varför är slidan så dyrbar?"

"Det sägs att dess ägare icke kan såras och skadas och blöda en blodsdroppe så länge skidan är i hans förvar. Men jag har aldrig sett ett bevis på den fabeln. Men låt oss nu äta. Mitt bord har stått dukat för dig sedan Baliols död. Mina drycker har väntat dig sedan du föddes. Kom, mäktige konung, och smaka!"

Och Arthur lät leda sig till hennes taffel. Han litade på fader Merlyons immunitetspreparering och var därför lugn. "Varför kallas ni ond, kära Morgan? Ni är ju en trevlig och positiv kvinna. Vad ger er ert dåliga rykte?" Och Arthur försåg sig av ljuvliga maten.

"Har ni inte sett runt omkring denna trakt, hur det finns korta pålar i marken med uppträdde mänskliga dödsallar på dem? Har ni icke sett mina tjänare? Alla de hundratals dödsallar som kantar vägen hit har tillhört riddare som stört min frid här, förnedrat sig nog till att älska mig, och sedan hungrat och törstat ihjäl i min källares hålor, om de icke fallit till föga och svurit mig trohet för resten av livet. Om de så har gjort har de blivit som dessa förslavade dystra omöjliga och imbecilla idioter som finns överallt och som är som maskiner för drottningens vilja. Om jag säger åt dem att döda er gör de det genast. Men det är ej ert dyra liv jag begär av er. Allt jag vill ha är er kärlek. Vad nu?" Arthur kräktes med ens, och blott han visste

anledningen: något som ej var mat hade funnits i maten. "Min konung, mår ni inte bra?"

Arthur sade då när han spytt färdigt: "Förlåt mig, min fru. Jag bär tydligen mig inte åt som sig bör. Se, er matta är fläckad och hopplöst förstörd av de häftiga spyorna."

"Det gör ej något. Blott intag en ny plats vid bordet och fortsätt att äta."

"Men jag är ej hungrig och har icke längre aptit."

"Hemska träsmaken och beska smaken av magsaften går enklast bort om ni blott äter mera. Försök! Ni skall se att ni ej kräks igen."

Arthur kunde ej neka, och han var egentligen fruktansvärt hungrig. Han åt, och han kastade ej upp igen, ty de örter som han fått av fader Merlin hade följt ut ur magen vid dess första utrensning. Nu fanns ej någonting kvar i hans kropp som förmådde bekämpa de främmande safter som Sjöjungfrun bjöd honom intaga.

"Kära fru Morgan, ni kallade just er själv drottning. Är ni då en drottning?"

"Jag har många namn, och ett är Nattens Drottning. Men hör noga på. Ni har ätit av maten, och pappas förbannade örter som han givit er såsom motgift mot mina förtrollande droger finns ej längre kvar i er mage. Hör på nu. Jag älskar er. Giv mig er kärlek så skall även jag ge er min. Det är allt jag begär av er. Jag vill ha barn med er. Lyd mig och älska mig."

"Aldrig så länge jag är världens konung. Vill ni att jag skall begå äktenskapsbrott?"

"Ni är inte en konung. Ni är blott en alldaglig futtig normal stackars människa. Äktenskapsbrott kan blott kvinnor begå, ty för männen är det inget brott men en plikt."

"Tig, du skändliga kvinna!"

"Jag ser hur ditt öga beslöjas och höljs av de dimmor som drogerna vävt in din själ i som i en skön klibbig ofrånkomlig spindelväv. Du blir allt mattare, samtidigt som dina köttsliga känslor blir starkare. Gör inte motstånd. Det lönar sig inte. Du faller ändå. Kom nu hit till min sida. Min tjänare, hjälp hit den vacklande Arthur."

"Det svindlar och snurrar för ögonen."

"Bry dig ej om det. Jag vill bara njuta din kärlek förrän du är medvetlös. Älskade Arthur! I fem långa år har jag väntat och längtat hett efter din ankomst. Nu äntligen realiserar mitt livs ambition. Käre Arthur, nu ser du all världen i svart, men du kan inget göra, ty mina välsignade örter har tagit ifrån dig allt motstånd, din manliga auktoritet och din vilja. Nu fullkomnas kärleken, som ensam lever i dig. Käre Arthur! Min älskade Arthur!"

Och Arthur var maktlös. Han kunde ej någonting göra. Han kunde blott lyda den djuriska lusta som ensamt i honom ej dödats men blott stimulerats. Allt annat var dött: all moral, all hans vilja och manliga kraft, allt förstånd, all kontakt med all verklighet, gudomlighet och naturen. Blott djuret, naturen regerade honom i blindo, och det endast kämpade mot det framstormande mörker som alltmera intog hans själ. Djuret löpte en tragisk och omöjlig kapplöpning med den fullständiga medvetlösheten som hopplöst berövade honom sig själv. Djuret löpte till slutet och

dog när det slutligen uppnådde mållinjen. Allt var då tyst och förbi. Det var midvinternatten, och ute i sjumilasjön hördes sjömonstren böla och gorma.

Kung Arthur låg medvetslös vid svarta fruns nu föraktande sida. Hon snäste en order till kåpklädda nattsvarta tjänarna: "Bär honom bort, spärra in honom, låt honom dö utav hunger och svält som de andra. Han är ej mer värd ens ett vittin. Som alla de andra var han blott en människa. Ingen kan motstå mig på hela jorden. Så tråkigt det är att ej någonsin möta sin överman!"

"Hur skall vi göra med svärdet?"

"Låt honom behålla det. Jag tar det åter tillbaka när han givit upp och är död. Låt den oäkte konungen njuta det guld och den makt som han nu till sin dödsdag ej mera kan bruka. Låt synen få trösta den handlingsberövade stackaren." Gästen bars bort och bars ner, slängdes in i en avskryvård håla i botten av borgen, och efter den arme blev fängelseporten med grundlighet låst för att aldrig mer öppnas igen.

Mitt i natten uppvaknade Arthur. Han frös som en naken om vintern. Omkring honom var allting fullkomligt mörkt. Intet ljus fanns i hela hans nya ohyggliga iskalla värld. Han försökte att resa sig men fann då armen fastfrusen vid golvet. Han måste med våld och med svidande smärta dra loss den, och då sköljde blodet fram ymnigt och hett. Strax betogs han av den mest ohyggliga smärtefulla huvudvärk som han haft någonsin. Som oupphörliga oifrånkomliga mäktiga kyrkklockor invid hans öra försökte hans huvudvärk få honom vansinnig, spränga hans huvud och få arme fången ihjäl.

Med stor möda bekantade han sig med rummet. Där var en hård träbrits med halmbädd vid väggen. Han lade sig där, och han somnade genast.

Men sömnen blev långt ifrån god. Outhärdliga slemmiga grymma totalt fasansfulla och äckliga maror, hallucinationer och skräcksyner gjorde hans sömn till den värsta av alla hans prövningar någonsin. Britsen han använde kryllade av våta krälände stingande giftormar, som var förfärliga slemmiga smutsgröna monster, och odjur försökte med klor och med drypande nagliga händer dra ner honom från hårda britsen. Och ständigt och helt utan uppehåll myllrade odjuren in i hans cell. De blev fler och fler. Aldrig gick någonting ut. Ständigt strömmade nya och fler fasor in.

När han vaknade var han helt stelfrusen nästan. Hans känslor i händer och fötter var borta totalt. Men förnuftet var äntligen åter på plats. Med stor smärta och möda så tog han sig före det arbetet att med stort nödvändigt självsvåld ge liv åt sin digert förgiftade kropp, och när händer och fötter sent värkte och smärtorna brann såsom eld i hans lemmar förstod han, att faran var över för tillfället.

Sent kom den disiga gryningen. Han kunde se den igenom en luftventil strax invid taket av cellen. Den gluggen var stor som en dörr i en fågelbur men stor tillräckligt, om blott fågeln lyckades öppna den.

Och fången började fläta ett rep av den halm som han fått genom britsen. All halmen gick åt, och det tog tre förfärliga dygn utan mat, utan dryck. Men när repet var färdigt, förstärkts, reparerats tre gånger och äntligen höll, kunde fången, uppbyggande yttersta krafterna, sega sig upp till den knappa välsignade gluggen och

där blicka ut mot den ödsliga rykande sjön. Men ventilen var gallrad ordentligt med påltjocka järnstänger. En utav stängerna satt dock rätt löst i de ruttna och fuktiga stenarna och kunde lätt tagas bort, men de andra gick inte att rubba. Då föll Arthurs blick på den ensam nästan osynliga strimma av ljus, som blygt sökte sig ner i den koldunkla cellen, forcerande samtliga ogenomträngliga gravmörka murar och gravar. Hans blick föll på det nästan helt obefintliga ljus som belyste ett föremål vars spets stack fram under britsen. Det var Merlins svärd. Ljuset spred sig från golvet till konungens hjärta. Han klättrade ner, tog upp svärdet och bar det i munnen tillbaka till gluggen och började där bearbeta det hindrande gallret. Det var mycket obekvämt, men efter en timmes arbete var vägen fri. Då på nytt steg han ner för att hämta den vackert utsmyckade skidan, som han stack sitt älskade svärd i, och alltsammans hängde han därpå runt halsen. Så klättrade han åter upp och gled ut. Det var ej långt till vattnet. Han gled ner i sjön utan ljud och begynte att simma mot stranden, och under ihärdiga innerliga och förtvivilade böner till den högre makt som står över all mänsklig förtvivlan, så kunde han röra sig framåt. Han kom fram till stranden och levde alltjämt, och hans svärd hade ej gått förlorat. Han tog sig till grottan där prästmannen väntade honom. Den gamle steg genast spontant upp vid åsynen av efterlängtade sonen och sade:

"Min älskade son! Du har klarat dig! Välkommen åter! Hur gick det?"

"O fader, du ser här det svärd som du bjöd mig att hämta."

Nu såg gamle prästen sin son mycket djupt in i ögonen medan han ställde den viktiga frågan: "Och lyckades du komma över det utan att ge dig åt Morgan le Fay?"

Arthur svarade: "Ja."

Prästen forskade i Arthurs inre men såg ingen lögn i hans svar.

"Och det gläder mig, son. Låt mig omfamna dig." Och han gjorde det. "Du är nu fri från förbannelsen, fri från allt ont, och ditt liv skall du leva i oinskränkt ära och lycka och fred till din död. Ja, det vågar jag spå, konung Arthur, och ordet jag säger skall bli lika sant som jag säger det: aldrig skall din ljuva drottning besudlas av skam eller äktenskapsbrott eller vanrykte. Evinnerligen skall Gunvor förbli dig så trogen som trädlöven sin gröna färg. Intet ont har du mera att frukta i livet, ty du har nu motstått fru Morgan le Fay, den mest farliga prövning som finns. Ingen man som besökt henne någonsin har överlevat besöket. Ja, du är den förste man som kommer levande från hennes borg."

"Varför sade du icke att hon var din dotter?"

"Jag skäms över henne. Jag avlade henne i mitt svåra livs allra svagaste ögonblick, och ingenting har jag ångrat i högre grad än att jag gav henne mycket av mina högheliga kunskaper, som hon blott använt till vidriga syften."

"Hon hade en hel del livslevande tjänare."

"Ja, de är skräckens ohyggliga tjänare. Om man besöker den skändliga kan man blott klara sig och överleva om man låter tygla sig av henne och bli den gräsligas slav för all livstid. Säg, fick du av hennes försmädliga gifter?"

"Ja."

"Hon är mer kunnig i giftblandning än vad jag själv är, ty sådant är hennes livs

specialitet. Om man får hennes gift och behåller det i sin högst sårbara kropp är man hopplöst förlorad, ty med detta gift kan hon få vilken man till precis vad som helst. Alla svarta maskerade kåpklädda tjänare som du fick träffa och se är förgiftade vandrande vålnader, som är beroende av hennes gifter och icke kan leva förutan dem och som blott tjänar sin fru för att få dessa ljuvliga gifter till döds. Dessa tjänare finns överallt här i landet. De sprider blott död, tragedier och olycka, och en som haft något med dem att göra är dödens. De går härifrån ut i världen för att skändligt utföra sin härskarinnas förfärliga syften. De mördar och bränner och lockar till Morgan de män som hon åtrår och mördar om de icke blir hennes tjänare."

"Men varför sade du icke att hon även skulle försöka ta livet av mig?"

"Därför att jag var säker på att kvinnan ej skulle lyckas."

"Hon är en bandit och en laglös person som jag till varje pris borde utrota med alla de spår av skändliga gärningar som hon har utfört."

"Jag ber dig, min Arthur, att ej göra frun något ont. Hon är ofarlig nu, ty du har ju besegrat den i själen svarta för alltid. Och hon är min dotter, och jag, hennes far, vill bevara trots allt den förskräckliga mot all sorts ondska. Ty hennes blir ödet att digert förgås genom sin egen ondska. Så strunta i Morgan, o Arthur, och bygg upp i stället din eviga lycka. Kom, låt oss bege oss tillsammans tillbaka till Camelot nu, ty vårt värv är nu fullbordat för denna gången."

"O fader, säg, varför är skidan till svärdet så värdefull?"

"Ingen vet säkert. Oroliga tider har mördat och gömt skidans hemlighet. Ryktet förtäljer emellertid, att den som bär skidan ej kan bli sårad så länge han bär den. Men om du bär skidan och såras, så vet vi att ryktet är falskhet och lögn. Men om du aldrig såras så länge du bär fagra skidan, så vet vi ändå inte om ryktet har talat sant. Vi kan tro, men vi kan aldrig veta med säkerhet något om saken."

"Säg, varför fick aldrig min far detta svärd?"

"Både Alban och jag ville till varje pris överrätta det åt honom, men min förskräckliga dotter bestal oss och gömde det undan för egna personliga bruk. Och ett vittne har sagt mig, att hon med sin egen jungfruliga hand lyfte just detta heliga svärd mot kung Hamlets sons strupe och mördade honom med just detta hans egna svärd i det grymma, beräknande och infernaliska syftet, att vända all svärdets gudomliga heliga och suveräna förmågor till motsatsen till tjänst hos ondskan och evig destruktivitet. Denna trend har nu äntligen brutits av dig. Hon var då redan all världslig makts mest fanatiska och oförsonliga fiende."

Gudsmannen tänkte: "Jag undrar vad som har passerat emellan min dotter och Arthur. Det värsta som kunde ha hänt och som jag mest har fruktat för var, att min dotter fick Arthur på knä och fick med honom ett ödesdigert fatalt litet barn, som hon kunde ha uppfostrat i den mest kallt utstuderade ondska och upphöjt till konung med tiden med släktskapets rätt; men som väl är så tycks detta icke ha hänt, och det fröjdar mig storligen. Dock är min fröjd ej total. Han har ej sagt mig allt, men jag vägrar samtidigt att tro om min konung att han kunde ljuga för mig. Det är det allra sista i livet jag någonsin kommer att tro."

Arthur tänkte: "Jag kan ej bedröva min far med att säga den fasliga sanningen. Jag kan ej delgiva honom min skam, ty det skulle förta all hans stolthet, all fröjd här i världen, all glädje i livet och allt gott i Guds universum. Han måste få tro att jag klarat omöjliga provet, och världen, för dess existens skull, är tvungen att sväva i blå illusionen om min obefläckade ära. De måste få tro på sin bild av en otadlig världslig

gudomligt perfekt och god konung, ty utan den bilden så kunde ej människan klara sig. En blott är kunnig om sanningen, och henne fruktar jag mer än var storm och cyklon och naturkatastrof här på jorden. Och ett enda ber jag till Gud om: att det icke blev något barn av mitt äktenskapsbrott den ohyggliga midvinternatten."

4. Kung Arthurs torneringar

När kungen kom hem fanns där trettio nya förträffliga riddare som grant välkomnade honom. Det var alla sådana som kungen under de tre vandringsåren utkorat och funnit och dubbat till dugande riddare och sänt till Camelot. Riddar Gawain hade skött allting väl i sin älskade kungs farligt långa och alltför långvariga frånvaro, om ändock enligt sin vilda personlighet han skött det väl ganska vårdslost.

I konungens frånvaro hade den prövade ängslande gräsänkan drottningen fött kungens förstfödde son, som nu redan var gammal nog till att förmå både tala och gå. Pilten var ännu ljusare än ljusa modern men liknade fadern till utseendet mer än modern. I sin miserabla förtvivlade ensamhet och digra trånande efter sin make så hade fru Gunvor gett gossen det om tårar vittnande tillnamnet Tristan. Och konungen gladdes åt gossen och älskade drottningen mera för gossens skull än han gjort någonsin tidigare.

Riddar Lancelot hade när Arthur begivit sig bort även han gett sig av och förblivit i främmande länder alltsedan den dagen. Han hade lagt under sig hela det väldiga Frankrike och var dess förste historiske konung. Men när han fick veta att Arthur var kommen tillbaka begav även han sig tillbaka till Camelot för att där hälsas och äras mest av alla riddare och hälsas välkommen av själve konungens omfamning, som skedde öppet inför allas ögon, spontant och med faderlig broderlighet. Ingen älskade Lancelot mera än konungen gjorde. Han hade vid hemkomsten snart övertalat sin hustru att upphäva gunstlingens digra förvisning, och strax hade Lancelot kommit personligen utan att ana att domen var upphävd, bält trotsande den och sitt öde. Han hade i längden ej uthärdat att vara utan sin konung och hovet. Och aldrig blev någon förlorad son varmare mottagen hemma än han vid sin återförening med England.

Sir Sagramour var en av nya förträffliga riddarna. Han var ett ståtligt massivt härligt ridande berg av rent stål, järn och brynjor och utrustning ute i striden. Sir Baldwin, Sir Laurence, Sir Hector, Sir Brandon, Sir Kay, kungens släkting och högsta kansliråd, Sir Gareth, en bror till Gawain, som begynte som avbasad hånad begabbd föraktad och utskrattad kökspojke för att bli en av kung Arthurs mest lysande riddare, och Sir Lavayne, och Sir Lionel, och Sir Fortinbras, Sir Kelly, Sir Bertram, Sir Berlinguer och riddar Patrick, Sir Brian, Sir Pelleas, den tappre vilde och grymme Sir Morholt, Sir Bernard, Sir Bruce och Sir Clarence, för att endast nämna ett fåtaligt urval, var andra förträffliga nyinförskaffade och nyförvärvade härliga oöverträffbara riddare. Sammanlagt växte kung Arthurs berömda illustra och lysande sällskap av riddare till höga antalet av hundratjugo och åtta, men av dessa fick endast de

tjugofyra förnämsta och bästa och främsta och käraste sitta vid det så berömda perfekt runda bordet, som gavs konung Arthur av gamle Merlin såsom doppresent, något försenad, till förstfödde sonens högt jublande ära. Ett rundare bord, ett mer fullkomligt och rent exakt och perfekt runt bord har aldrig funnits, och gamle Merlin var dess enkle alldaglige snickare.

Härliga fester och aldrig upphörande skådespel, bländande stridslekar, eviga upptåg och heliga högstämda högtider blev nu kung Arthurs och hela hans folks, hela Camelots liv. Alltid pågick det någonting minnesvärt, underbart, vackert och stort vid hans lysande hov. Och nu uppfanns den kämpalek som alltjämt kallas tornering. Var riddare som hade lusten och modet fick delta och deltog. Det kunde i sådana skådespel, när de var som allra störst, intensivast och festligast, delta ett antal av femhundra riddare, som alla möttes med lansar och hjälmar och rustningar, man emot man, och på nytt och på nytt, tills allt färre satt kvar uti sadlarna, och tills till slut blott en enda fanns kvar som ej kastats ur sadeln, som den allra siste. Och denne, torneringens segrare, var mest i allmänhet Lancelot, när han var vänlig nog att vilja deltaga. Om han ej deltog var segraren vanligen tappre Gawain, och om båda var borta så blev oftast Gareth till sist. Sir Gawain hade två bröder till utom Gareth: den alltför friordige klumpige Aggravayne, som alltid trampade friskt i klaveret och ställde till digra skandaler, och Gaherys, den minst uppbrusande, mest balanserade av de förträffliga fyra fantastiska bröderna. Gaherys var förstås yngst, och Gawain var den äldste. Han var lyckligt gift och var far till två duktiga söner, som snart även de skulle bli goda riddare: Reynold och Richard.

Men Lancelot gifte sig aldrig. Hans enda omanliga sällskap var drottningen, och detta umgänge höll han med noggrannhet på minimalaste sparlåga, ty han var medveten om att ej kvinnorna någonsin skydde att gå alltför långt.

Han fann det ganska tråkigt i längden att ständigt behöva bli erkänd som oslagbar och oförliknelig segrare vid varje kunglig tornering. Han började då att som omväxling uppträda enkelt och som anonym vid torneringarna. Men han upptäcktes ändå, igenkändes och vann med lätthet sin seger. Men en gång igenkändes Lancelot ej, och det var hans mest lysande, största och allra mest lyckliga dag.

En skön sommardag när hela hovet och kungafamiljen en gång gjorde en härlig utflykt till havet vid kungliga sommarbostället och lustslottet Tintagels kust var med ens plötsligt den lille kronprinsen Tristan försvunnen. Han stultade hurtigt omkring men kom bort bland allt folket och mängden och återfanns ej. Det var kungens och drottningens digraste och mest olyckliga dag. Kungen bjöd allt han kunde ha råd med att bjuda som präktig belöning till den som fann reda på kronprinsen, död eller levande, men lille pilten kom aldrig tillbaka och återfanns aldrig; och ej heller bar han vid helt oförklarliga plötsliga snopna försvinnandet något igenkänningstecken förutom sin själ. Hela landet fick landssorg som varade i ett helt år, och prins Tristan förblev oförklarligt försvunnen, och gåtan förblev ett olösligt mysterium.

Efter den svåra ohyggliga landstragedin blev kung Arthur än mera beroende av sina riddares sällskap, och Gunvor blev olyckligt ensam, förskjuten och avskydd igen. Mycket stor del av ansvaret för lille Tristans försvinnande tyngde den drabbade drottningen, som icke passat sin förstfödde son, kungens arvinge, så som hon borde ha gjort.

Ingen älskade konungen mera än Lancelot. Lancelot hade ej större beundrare och ingen trognare vän. Konung Arthurs beundran och tillgivenhet gick så långt, att han sade en dag till sin tjänare, riddare, knekt, vän och bror nummer ett: "Käre Lancelot, du är mer lycklig än jag och har gladare, öppnare, ljusare framtid. Ty du är ej ännu förstörd utav kvinnors fatala förnedrande umgänge. Du är en oskuld ännu, ty du har aldrig syndat med kvinnor, och därav får du all din kraft och all världens och din egen konungs beundran. Ja, du är mer värd och mer lämplig som konung än jag. Faktum är, att jag tror att du är av oss två den förnämare, bättre och ädlare. Du vore bättre som konung än jag."

Fagre Lancelot skämdes och rodnade och visste ej för sitt liv vad för svar som var bäst till ett sådant generande obekvämt och alltför smickrande tal. Ty i Lancelots ögon var Lancelot själv ingenting. Endast konungen, landet och hovet och riddarnas adelsstånd var någonting här i livet. Allt annat, och allt annat utgjordes av honom själv, var ett intet och värdelöst och borde ej tas i minsta betraktelse av någon alls.

Men fru Gunvor var svår emot Lancelot. Hon ville ej lämna honom i fred, och hon tvingade honom igenom sin kungliga värdighets auktoritet att i alltför hög grad tjäna henne som sällskap. Han lydde för konungens skull, ej för drottningens.

Men drottning Gunvor gick vårdslöst för långt. En dag sågs de tillsammans i en ganska pinsam och känslös situation, som fru Gunvor djärvt tvingat sin riddare till. De sågs ute i skogen, och Lancelot låg med sitt huvud i drottningens knä, och hon strök ömt hans lockar. När Lancelot upptäckte pagen som såg dem for riddaren upp som ett skott och blev röd som en rödbeta. Pagen sprang blixtnabbt sin kos och hann sprida ut nyheten innan fru Gunvor fått tillfälle att lära pagen att tåga.

Och hovfolket, riddarna och alla människor, utom ett fåtal av vänner, som konungen och Sir Gawain och Sir Marmaduke, skrattade ut stackars Lancelot, som samma eftermiddag nästan med gråt i halsen begav sig från Camelot för att ej någonsin mer återvända. Det var hans uppriktiga avsikt åtminstone. Och han begav sig till gudsmännens heliga och isolerade fromhetsvärld, där han tog avstånd totalt från det världsliga livet tills vidare.

Men nu blev drottningen impopulär. Hon beskylldes för fler och fler brott och försyndelser, och alla anklagelser som kom över den vårdslösa blev mer och mer tvivelaktiga, otroliga och absurda. Hon anklagades för att ha slarvat bort hertig Tristan med flit, och hon anklagades för att ha begått äktenskapsbrott och ej endast med Lancelot. Lancelot själv hade lätt kunnat jäva alltsammans som riktades mot henne, men han var borta till följd av den vårdslösas egen försorg. Kungen själv teg och rådgjorde tyst med Merlin. Alla väntade på vad hans ord skulle bli. Ingen visste om han skulle stödja sin fru eller anklagarna. Men han stödde ej någon tills vidare.

Ingen fanns som icke älskade Gunvor. Men varför var de då så grymma och hätska emot henne? Därför att de var så sjuka av avund. De kunde ej tåla att Lancelot endast fick bli hennes sällskap och aldrig en annan än Lancelot. För att hon visade en blott sin vänskap och ej var och en som högt älskade henne, så blev var och en av ren avund den vårdslösas fiende.

Slutligen talade äntligen Arthur i målet. Han sade inför hela hovet och samtliga riddarna utom Sir Lancelot: "Vänner, jag har med stor noggrannhet överlagt länge med fader Merlin, och det följande har vi gemensamt till slut kommit fram till: må Gud själv rätt avgöra drottningens skuld eller oskuld igenom en vanlig tornering, i vilken min älskades talrika anklagare måtte utgöra ett lag som strider mot hennes fåtaliga tappra försvarare. Den som sist faller ur sadeln må avkunna drottningens dom. Jag har talat." Och skallande bifall bröt ut. Alla jublade och fann kung Arthurs beslut mycket vist och förnuftigt, och mest av allt tilltalades allihopa av konungens ord därför att alla älskade ståtliga festliga granna torneringar, som var det starkaste eldprovet för varje man och all manlighet, mannadygd, duglighet, ära och kraft. Men förutan Sir Lancelot var segern nästan i förhand rätt säker, ty främst bland de anklagande var Sir Morholt, den digraste av alla kämpar, den mest hänsynslöse, den starkaste, grymmaste och mest barbariske, som slogs förutan att någonsin tröttnas med kraft som en slagbjörn med rustning, som dock icke dämpade alls monstrets dräpande slagkraft. Och varken Sir Gareth och riddar Gawain ställde upp i den ojämna kampen, där drottningens riddare endast var trettiofyra medan drottningahatarna med deras vänner och hjälpare utgjorde åttioåtta förkrossande riddare. Varför var drottningens kämpar så få? Av den anledningen att så många var tvivlande på drottning Gunvors moral. Alla kungens förnämsta och främsta mest

garvade riddare höll sig från stora torneringen, som tycktes bli en batalj för de lätt sinnesretade, oeftertänksamma och lättpåverkade.

Nyheten om denna väldiga allvarstörning blev spridd över hela det splittrade landet, till öar och bergstrakter och till de allra mest avlägsna obygder. Nyheten nådde ock in bakom kyrkornas murar och reste där även uppståndelse bland alla heliga och opolitiska män. På så sätt kunde ej heller Lancelot undgå att höra om jättetörningen, som kunde leda till drottningens eviga vanära. "Hon är ju oskyldig!" utbrast Sir Lancelot. "Äktenskapsbrott är det sista som hon har begått!" Och han lämnade raskt sina heliga umgängesbröder och skyndade mot slottet Camelot.

Men det var lång väg till Camelot, och hans tillfälliga häst var lätt skadad i foten. Han stannade därför vid midnatt vid en vacker fridfull och ädelmodsvittnande borg, och där sökte han härbärge. Noga dock aktade Lancelot sig för att ge sig till känna. Han togs mycket vänligt emot, och fick allt vad han hade behov av, och särskilt en ny vacker häst, som var den allra bästa av hästar.

Den fridfulla och oansenliga borgen bar släktnamnet Astaloth. Borgherren var en beprövad och from gammal man som blott hade en son och en dotter, ty hustrun var död. Dotterns namn var Elaine, och hon var en förtjusande flicka. Vid sitt första ögonkast blev hon förälskad i riddaren, hopplöst och räddningslöst, utan att ana vem främlingen var.

De två syskonen hade en gång haft en äldre bror, som varit Astaloths ära och stolthet, men han hade mördats förrädiskt av skurkar förrän han ens hunnit bli riddare, och han var Astaloths sorg. Än fanns kvar alla ädlingens vapen, hans rustning och hela hans lyxarsenal. Och det visade sig, att den stupades utrustning passade Lancelot mer än perfekt. Sonens rustning satt som om den skraddarsyttis åt riddar Lancelot på gästens hydda. Och fagra Elaine bad sin far mycket enträget att låta främmande riddaren bära den stupades vapen, och herren till Astaloth samtyckte. Alla på Astaloth blev ytterst fästa vid Lancelot, och höge Lancelot lovade hjälpa den levande sonen till ställning vid konungens hov, och hans namn var Sir Robert. Så kallade Lancelot honom.

Men fagra Elaine, den som ej hade rum i sitt hjärta för den allra ringaste ondska, besvor riddar Lancelot att aldrig glömma och vara den ömma och godsinta otrogen, och riddar Lancelot svor att ej någonsin äkta en kvinna om ej det var fagra Elaine. Och som tecken på deras förbund gick Sir Lancelot med på att bära en slöja i hjälmen som tillhörde flickan. Det var ett oskyldigt och heligt förbund, och Sir Lancelot gladdes åt att hennes tecken hos honom, den kvinnoundvikande, skulle direkt göra honom totalt oigenkännlig för alla människor vid hovet som kände Sir Lancelots vanor och leverne. Och med sin nye vän Robert red Lancelot bort från Elaine och från Astaloth, iförd en avlidens rustning och vapen och med en skön kvinnas bedårande tecken i hjälmen. Han var mycket glad åt sin helt suveräna maskering, som han nu drog ut för att grundligt bedra hela världen med.

Digra torneringen hade begynt mycket dåligt för drottningens riddare, när plötsligt två nya riddare grant uppenbarade sig på försvararnas sida. Den ena var tydligt en riddare med ringa erfarenhet, men den andre stred såsom en gud. Han var mycket väl tränad och satt i sin sadel som fastvuxen och som om han och hans präktiga häst var blott en enda oemotståndlig kentaur. Han var ståtlig och grann och klart lysande i sina stridskonster som själva solen. Han bländade alla med sina fantastiska skickliga vågade mirakulösa manövrer och stridsgrepp. Han var imponerande som själve konungen, och kungen själv sade till Sir Gawain: "Den där riddaren där strider bättre än konungen själv hade mäktat." Och riddar Gawain sade genast till svar:

"Om han ej i sin hjälm bar en dams alltför tydliga tecken, så skulle jag vara rätt säker på att det var Lancelot själv."

I det samma förstod konung Arthur att det var förvisso Sir Lancelot själv, men han teg om sin upptäckt.

Vår unge vän Robert höll sig nära Lancelot ständigt, på Lancelots enträgna uppmaning, och på så vis höll sig Robert i sadeln. Men Lancelot spanade oroligt efter Sir Morholt, den främste bland anlagarriddarna, och fick till slut plötsligt äntligen syn på den hätske och för passionerade riddaren. Genast red Lancelot grymt till attack, och Sir Morholt, trots lätt överraskad, bemötte den okände. Men riddar Lancelots kraft och hans nit var så stort, att Sir Morholt föll platt ner till marken,

förkrossad och vanärad, slagen till slant och besegrad som råttan i råttfällan. Då hördes från alla stridsplatsens håll ett högt skallande jubel, och konungen själv kunde ej låta bli att av entusiasm resa upp sig och instämma i det glatt rungande jublet. Och när riddar Lancelot fällde Sir Morholt förstod ock Gawain att det blott kunde vara Sir Lancelot. Drottningen bävade, skakade och var så vit som den blekaste lärft av pur spänning.

Men striden var ej ännu över. Den okände var fältets ledare, men ännu fanns många kvar av de envisa anlagarriddarna.

När riddar Lancelot kommit till platsen med Robert så hade ett antal av sjutton av drottningens riddare slagits ur sadeln och endast ett halvdussin av hennes fiender. Nu var det tjugo av drottningens män som var ute ur leken och trettio tre utav anlagarsidan. Det återstod femtio fem för Sir Lancelots trettonmanslag att besegra ännu, men de femtio var snart förminskade till endast fyrtio, medan dock drottningens tretton satt kvar allihopa.

Då ilsknade anlagarriddarna till, och de blev nästan farligt fanatiska, kastade hedern åt sidan och började uppträda fegt. Fyra stycken red rasande fram ifrån olika håll mot Sir Lancelot när för ett tillfälle Robert ej var vid hans sida. Det var helt omöjligt för okände riddaren att klara av alla fyra. Han mötte dock oädla övermaktsanfallet som en staty utav flinta och sprang ej i flisor, och två av de fyra föll sprattlande hjälplöst till marken. Men en av de oädlas lansspetsar träffade grymt riddar Lancelot i hans ej skyddade sida, och han sågs ett ögonblick vingla i sadeln. Då reste sig konungen upp i sitt säte, som om denna lans träffat honom själv mitt i hans hjärta. Men okände riddaren hämtade sig och slog snart de två andra ur sadeln. Men blodet flöt ymnigt ur riddarens sårade sida och färgade marken var helst han red fram. Dock förminskades icke hans stridskraft av farliga såret. Han hade reserver att ta på. Han härdade ut genom hela torneringen, fastän hans vän vid upprepade tillfällen bad honom utträda för att ta hand om sig själv och ej tragiskt riskera och offra sitt liv, men den okände riddaren vägrade.

Digra torneringen slutade med att varenda en riddare av drottning Gunvors anlagare stöttes ur sadeln; och när alla bråkstakar var helt ur leken så återstod sju tappra riddare av drottning Gunvors parti. Men den okände och hans otränade vän, som i denna batalj fått sitt lystmäte och en examensutbildning, var spårlöst försvunna. De hade försiktigt begivit sig bort när den siste av drottningens fiender avklarats.

Konungen bad då Gawain: "Käre vän, sky ej medel i att taga reda på och följa efter den okände riddaren, som tappert lyckades hålla sig fromt anonym intill slutet. Han får icke dö eller ens fara illa av såret han fick." Sir Gawain tänkte likadant själv och gav sig villigt av, och han lämnade konungen, som ensam tänkte: "Jag har aldrig sett riddar Lancelot tapprare än han har varit idag. Och förvisso bar han damens tecken blott för att maskera och skydda sitt ego. Min Lancelot, ej finns en kämpe i världen mer härlig, mer lysande och mer beundransvärd än du, min frände, som bättre förtjänar en konungatitel än jag."

Och de sju som nu ensamma fick segerns ära avkunnade enhälligt drottningens dom, som var ingen dom alls. Hon var rentvådd till hundra procent för all framtid, var dessa sju klara offentliga dom. Men varenda själ visste, att segern var okände riddarens och ingen annans, och alla var mer eller mindre förvissade om att den okände var tappre ljuse gudomlige och oförliknelige riddar Lancelot, som drottning Gunvor försökt att lömskt snärja men utan att lyckas. Och den som hon ej hade lyckats dra ner i skandaler kom till hennes sida och räddade henne från hennes personliga och självförvållade trångmål riskerande vanära, och det i en annan kvinnas totalt obekanta och okända namn.

Sir Gawain hade ej någon tur, och han tappade tragiskt snart spåret av okände riddaren och dennes vän, och han vände tillbaka till Arthur med hederslös ovisshet blott som sitt uppdrags totalresultat. Kungen oroades, ty han visste ej om tappre Lancelot levde än eller om han låg för döden.

Den trofaste Robert hemförde sin sårade hjälte och vän mera död än som levande, och där på Astaloth fick den högst allvarligt sårade Lancelot vård av den ljuva Elaine. Robert sade: "Han räddade drottningens ära och föll icke förr ur sin sadel." Och ingen var kärare vän till den dyrkade riddaren än den nu ständigt vid riddarens sjukbädd skarpt vakande flickan Elaine. Ingen hade förr älskat en riddare så. Och blott genom den trognas totalt självupppoffrande och oupphörliga trägna försorger så övervann Lancelot krisen och döden och började långsamt att komma tillbaka till livet. Och det var Elaines och ej någons förtjänst utom lilla Elaines.

Kungen blev mycket arg över trogne Gawains mycket dåliga forsknings- och jaktresultat, och han sade med allvar och kraft och ej helt utan helig men ovänlig vrede: "Kom inte tillbaka till Camelot utan pålitliga uppgifter om var den okände riddaren finns! Bättre trodde jag om dig, din odugling, än att du skulle med vanära misslyckas i vad jag ber dig att företa av vad som ädelt och enkelt och barnlekslikt är!" Och Gawain red sin väg, nu med starkare föresats om att trots allt lyckas klara av uppgiften.

Efter ett år fann han Lancelot i det rätt okända och isolerade avsides liggande slottet som kallades Astaloth. Lancelot var då ännu icke fullkomligt återställd och gick omkring med Elaine uppå kryckor i parken. Gawain och Sir Lancelot återförenades i sin okränkbara vänskap, men hur Sir Gawain än försökte få vännen att återförenas med Camelots hov sade Lancelot nej lika envist och lika bestämt som ett berg ej vill rubbas. Gawain var hos Lancelot i trenne dagar och red sedan åter till Camelot, för att dock snart återvända till Astaloth med både konung och drottning. Tillsammans bad de alla tre riddar Lancelot att komma åter. Den stolta högmodiga drottningen föll ner på knä för sin riddare och bad med strida bevekande tårar den tappre att komma tillbaka till slottet, och Arthur själv sade: "Du ser själv, o Lancelot, hur outhärlig du är vid vårt hov. Vi kan ej vara utan dig." Även Gawain gjorde än en gång sitt allra yttersta för att besegra Sir Lancelots motstånd mot att komma med hem till Camelot, men han var oövervinnelig även i ord som i strid, och han svarade Arthur och Gunvor och trofaste vännen Gawain:

"Kära vänner, det hjälper ej vad ni än säger. Jag stannar på Astaloth här hos Elaine tills jag fullständigt tillfrisknat, och sedan far jag från England och lämnar er ö för all framtid. Kung Arthur, jag kan icke vara hos dig, fastän gärna jag ville det, ty ditt hov har gett mig dåliga erfarenheter. Din drottning har komprometterat sig och dragit med sig i skammen och vanäran många förträffliga riddare, och mest av alla och djupast i skändlighetsträsket mig själv, din mest trogne, lojale och älskande riddare, men det kan han icke finna sig i. Jag kan ej, konung Arthur, min älskade herre, fritt deltaga i din anryckande livstragedi. Konung, ursäkta att jag fritt framsäger sanningen, men den är alltid förfärlig, och ingen kan någonsin fly eller undvika den, eller ens lyckas sky eller smita ifrån den, som nog alltför många i ogudlig oevig fåfänga sorgligt försöker men därmed blott lyckas att göra den digrare. Arthur, jag vet att du vet det, och därför blott vågar jag säga det inför dig högt och inför dina närmaste, som även vet eller anar det. Konung, det vilar en tragisk förbannelse över dig. Den har ej drabbat dig ännu, och den kanske väntar med dråpslaget i ännu tolv eller tjugofem år, men den väntar och rycker allt närmare och blir allt tyngre och större och hotfullare och mer påtaglig för varje dag som försvinner i våra livs timglas ohyggliga oigentäppbara eviga läcka. Jag vet icke vad den förbannelsen alls kan bero på och varför den finns, men Merlin vet det säkert, och du, konung, vet det nog också, ty varje kung vet sin makts innersta hemlighet och tragedi, och han ensam vet om den."

"O Lancelot, du talar sant, men Merlin vet ej om min förbannelse. Fortsätt. Vad tänker du göra?"

"Jag vill tala färdigt först om din förbannelse. Du endast vet om dess hemlighet, och ingen annan har rätt att ta del av den om du ej själv önskar avslöja den. Din förbannelse har redan börjat att verka. Din son har försvunnit, din drottning är vanärad om icke officiellt så dock i mänskors eviga hjärtan, och med henne talrika riddare, däribland särskilt den tappre Sir Morholt, som nu dystert ruvar på hämnd och som icke av sin egen vilja nu blivit vår drottnings mest farliga och oförsonliga fiende. Men värre dagar skall komma. Den dagen skall komma, o Arthur, när du själv skall vända ditt svärd mot och dräpa den trognaste av dina riddare, den som är med dig hos mig här idag. Och den dagen skall komma när din egen son skall – nej, bort, onda syn! Jag vill ej vara kvar bland de levande när sådant utspelas!"

"Lever min son då? Var finns han? O Tristan, mitt sorgbarn, var finns han?"

"O konung, mitt värv i de främmande länder som jag skall försvinna i skall bli, som mitt sista tecken på trohet och lojalitet mot min över allt älskade dyrkade herre, att söka och finna din bortkomne son. Det är icke otroligt att de över haven djärvt vandrande långväga konstiga mystiska giriga djärva fenikierna tagit den arme och fört honom bort, ty de seglar precis vart som helst och de tar vad som helst, vem som helst och de gör vad som helst och försvinner så spårlöst på haven. O konung, jag lämnar ditt land, ty jag vill ej bli delaktig i ditt och Camelots öde. Jag vill ej bli medskyldig till alla dina och dinas totalt ofrivilliga men dock i framtiden utförda brott, som har börjat från intet men som dock skall sluta i världskatastrof. Men min

trohet skall dock vara evig, och såsom bevis skall jag söka och finna Sir Tristan, din son."

"Hör ej på honom," sade den ömma Elaine till de tre. "Han har feber och yrar och talar i gåtor som helt saknar grund. Han blott svamlar, förryckt och förvirrad av febriga ruset."

Då sade den sjuke: "Så talar en kvinna. Var man vet, att sinnet är klarast när det är som allra mest utsatt och prövat och upprört och anstormat."

Drottningen sade: "Du flyr ur ditt land från din konung och alla de dina av fruktan för kvinnan, för mig, och för drottningens ränker och nycker."

"Ej så mycket av logisk fruktan för sådant som av ännu mer logisk fruktan för dess konsekvenser."

Nu talade konungen: "Lancelot, lämnar du oss så går England i bitar. Du krossar dess hjärta, och landet och hovet och allting förgås om du sviker ditt land. Du är landets mest ädla och skönaste själ. Om du går är ej landet mer krönt av en sol. Det blir natt om du går, evig natt utan sol, ty du ensam är solen."

"O konung, ett vittne om din tragedi är det talet. Den kung som ej inser att han blott är ensam som sol och hans drottning den bleka och ensamma månen kan ej vara kung. Blott du själv är allt ljus i ditt rike, och om du tror ljuset är kommet från den som blott svagt reflekterar ditt ljus är du hopplöst en dåre vars dagar är räknade. Den som ej tror på sig själv är förkastad av Herren. Ty säger ej Gud: Det är Jag som är Herren? Den dagen då människan ej längre är egoist är hon ej längre mänsklig och ej längre mänska och ej längre till. Då är allting ett intet, ty den som ej är är ett intet. Den mänska som ej är sig själv är ej någon och icke värd luft ens som ej går att andas, om sådan nu någonsin finnes. O konung, svik aldrig dig själv, ty så länge du än är dig själv är ej allt hopp förlorat. Men är du ej längre dig själv, och benämner du dig ingenting, så är allt hopp förlorat.

Om än jag blev kvar i ditt rike, o konung, så skulle ditt lands öde fullbordas lika fullt ändå, ty jag kan ej upphäva din och ditt rikets förbannelse, ty jag bär ej någon skuld i det hela. Det har någonstans blivit digert begången en missgärning, men jag vet ej dess natur och är oskyldig därför till dess konsekvenser. Jag har aldrig syndat, om det ej var synd att jag låg med mitt huvud i drottningens knä, och den händelsen är det allenaste som jag har någonsin ångrat i livet, ej för själva handlingens skull men för dess högst generande onödiga konsekvenser, som blev för Sir Lancelot blodiga och för en mängd andra ärbara fläckfria män även högst ärofattiga. Nej, jag har talat tillräckligt. Farväl, ädla konung, och uppsök mig icke igen, och ej någon av er. Låt mig leva och resa och skiljas från England i frid. Det är allt vad jag ber er. Min feber besvärar mig. Jag är nog galen. Jag känner mig ytterst förvirrad. Ibland vet jag icke om livet är verkligt och sant eller endast en vanvettig otrolig inkonsekvent och förbryllande dröm. Jag skall ej se er åter förrän jag har funnit Sir Tristan, kung Arthurs allenaste arvinge, framtidens konung, min herre och härskare efter min älskade fader kung Arthur. Jag älskar er alla. Farväl."

Och hans tal blev allt mera förvirrat. Så svimmade han, och de tre kunde endast tyst avlägsna sig under djupa betraktelser av riddar Lancelots ord, och ej utan en hög grad av andakt.

Elaine och familjen på Astaloth hade ej vetat förut att den älskade riddaren var själve Lancelot, hela nationens idol. Och när riddarens identitet plötsligt uppdagad blev, och i samma moment även de trenne gästernas, blev hela fattiga enkla familjen totalt överraskad och fullständigt tagen på sängen. De blev helt förskräckta och vågade ej tala ett enda ord till den älskade sårade riddaren på trenne dagar. Men därefter var deras tillgivenhet för Sir Lancelot tredubbel mot vad den varit förut.

Och Sir Lancelot tillfrisknade och begav sig från England. Han var sedan borta ur landet, försvunnen totalt, under alla de ändlösa år som nu följde, som varje år blev ännu hemskare än vart förgånget år varit. Vart år överträffade alla förgångna år i tragedier och olyckor, i katastrofer och sorger. Vart nytt år blev mer ödesmättat och tragiskt än det föregående året, som dock överträffat vart år dessförinnan i tyngd, sorg och olyckor.

Drottningens nyfikenhet hade väckts av Sir Lancelots avskedstal. Efter den dagen gav drottningen aldrig sin man någon ro, förrän hon luskat ut allt som hon inte visste. Till slut nedlät Arthur sig till att bekänna sitt äktenskapsbrott med fru Morgan le Fay. Drottning Gunvor förstod denna sak på sitt alldeles egna personliga sätt, och hon tänkte: "Om kungen får fritt begå äktenskapsbrott, med vad rätt ställs då drottningen nesligt till svars för små flirtar?" Och Gunvor blev därefter friare och mycket fräckare i sina umgängen med sina gunstlingar, vilket blott ledde till att kungen blev ännu kallare mot henne och isolerade sig ännu mer, och att avståndet mellan dem växte. Och drottningens fiender blev ännu fler, deras hat blev allt större, och motsättning, splittring och tvedräkt bland riddarna tilltog och jäste. Allt jäste i landet, allt laddade upp sig, allt ont växte som en begynnande i början långsam och omärklig men oroväckande ohejdbar snölävin, som när som helst kunde utlösas av något härskri och som endast väntade just på ett sådant, för att sedan äntligen bryta sig loss och begrava allt levande nere i skyddade grönskande dalen. Blott Arthurs personlighet höll hela brädet i schack och förflamade allt vad som ont var i riket. Blott han ensam upprätthöll friden och ordningen, ty endast han, som sitt lands trädgårdsmästare, såg noga till att tulpanerna icke dog ut. Han förstörde ständigt sitt älskade Camelot. Ständigt kom till nya torn, nya flyglar och nya förträffliga borgsalar. Ej fanns det någonsin i hela världens historia en vackrare konungaborg än det glänsande bländande Camelot. Drömslottet hade ett antal av aderton skyhöga torn, tretton väldiga märkliga riddar- och högtids- och gudstjänst- och hovsalar, stora som sköna massiva högt välvande blå katedraler, och sjutton fantastiska märkliga skyhöga broar i luften, som ofta förband torn med torn. Varje dag intogs måltider i detta Camelot av mer än tusen personer, och varje dag hölls det åtminstone en överflödande festmåltid. Allt bjöd kung Arthur på. Han ägde allt i sitt rike, och han stod för allt som var jordiskt och materiellt. Högsta ansvaret för allting världsligt var Arthurs, och det högsta ansvaret för allting övervärldsligt var förstås översteprästen Merlins. Och de två skildes aldrig och kom alltid väl överens, och tillsammans så

styrde de riket perfekt, så att allt gott blev ständigt allt bättre och rikare. Det är nog troligt, att Arthur var världens då rikaste herre, och att ej ens gamle kung Göte och ej heller Salomo varit så rik som kung Arthur. Nej, före kung Arthur fanns aldrig en man som var så rik och mäktig som han.

5. Sir Mordred

Och det gick sexton år. Nya riddare kom ständigt till kungens hov och berikade hovet: Sir Ellis, Sir Dennis, Sir Amyas, Sir Marlowe, Sir Duncan, Sir Douglas, Sir Donegal och den förnämne Sir Alistair, men den mest lysande och intressante av alla de yngsta bland riddarna var hittebarnet prins Valiant, en skyddsling till granne Gawain. Denne Valiant, som kom ifrån träsken i öster, var man nummer två som kom levande ut ur fru Morgans ohyggliga mardrömsborg. Riddar Gawain hade där blivit fångad, men unge prins Valiant, väl späckad med råd av Merlin, kunde klara att fria Gawain och själv komma ur dödsborgen levande. När de två männen kom lyckligt tillbaka till Arthur var konungen lysten att höra allt vad de fått uppleva. Valiant sade då till konung Arthur, när ej någon annan var hörsam: "Hon bad även hälsa till er, konung Arthur."

"Till mig?"

"Ja, så sade hon. Hon bad mig hälsa till er att hon mindes med välbehag ert minnesvärda besök, som tyvärr blev så kort. Och hon bad mig ock noggrant beskriva sin son för er, av någon underlig anledning."

Konungen bleknade. Hon hade icke haft barn när han själv varit där. "Säg, hur gammal var sonen?" Och Valiant beskrev helt exakt pojakens födelsedatum och mordiska kolsvarta utseende, som fru Morgan uttryckligen bett honom göra. Och konungen blev alltmer blek, ty hans själ och hans värld blev förintad av nyhetens tyngd. Det han mest hade fruktat av allt hade skett. Men den unge prins Valiant förstod icke något av konungens väl dolda inre svårartade själsblödningar, ty han såg dem och märkte dem ej.

Gamle vise Merlin var en tid mycket upprörd av rykten om drottningen. Han hade hört hennes gunstlingar säga att hon sagt att kungen bedragit sin drottning med okända Morgan le Fay. Denna uppgift fick gamle Merlins hela värld nära nog att kapsejsa. Men gudsmannen hämtade sig och beslöt att förstå sådant tal som förtal blott och ingenting annat. Ty han kunde aldrig ett ögonblick bringa sig till att lömskt misstänka Arthur för att en gång icke ha varit fullt ärlig. Så fullkomligt litade prästen på Arthur att han ej ens ville försäkra sig om att hans son talat sanning.

Men en dag vid en av kung Arthurs otroliga väldiga digra torneringar utmärkte sig en ny yngling som ej varit med vid torneringar förr. Vid just denna tornering var deltagarantalet fem hundra sextio riddare, och denne okände yngling blev fyra. Torneringen vanns av Gawain, nummer två blev Sir Gareth, och trea var Morholt. Det fanns icke någon som visste vem ynglingen var. Kungen bjöd honom till sig, och där först vid hovet vid konungens fötter inför alla människor lyfte han hjälmen och

blottade han sina anletsdrag. Ynglingen var lika svart som en rymd utan stjärnor. Hans kolsvarta hår var så långt som till axlarna, ögonen var lika svarta och mörka och djupa som glimrande vattnet i djupet av bråddjupa iskalla bergsbrunnar på djup av ett hundra meter, och ynglingens ögonbryn var lika svarta som kolstreck i pannan. Och knäande riddaren, som var så tapper, betraktade kungen med hemlig och dold och ont gäckande skade- och hånglädje.

Konungen bleknade tvärt när den okändes ansiktsdrag blottades. Ögonen var gode konungen alltför bekanta och välkända, fastän han ej hade sett dem på aderton år. Men den härdade konungen fann sig och hämtade sig på ett ögonblick, och frågan ställdes: "Vad heter du, yngling?"

"Sir Mordred är namnet min moder har gett mig." Och konungen var alltför upprörd för att kunna alls säga någonting mera. Han dubbade pojken till riddare och drog sig därefter ut, och där ute bröt konungen samman. Fru Gunvor, som ensam förstått att allt icke stod rätt till med konungen, fann honom där, och hon föll ner på knä för sin man, som satt ömklig med huvudet i sina händer och kronan på golvet.

"Min make, vad är det?"

"Min son! Det är min egen son!"

"Vem är din egen son?"

"Denne mordiske Mordred, som jag nu i tjugo år ängslats för! Detta är barnet som Morgan den onda har fött, och kung Arthur är dess ofrivillige och olycksalige fader!"

"Vad är det du säger?"

"Jag säger blott sanningen. Du har nu hört min bekännelse. Domen är här. Den är här i Sir Mordreds gestalt för att tillintetgöra, förstöra och krossa mig och allt mitt livsverk! O Gud! Hur har jag icke fruktat den stund som nu digert är kommen! Om ändå vår vän riddar Lancelot vore hos oss! Han allena är ofläckad nog för att kunna emotstå Sir Mordred, min blivande baneman!"

"Konung, du svamlar! Vad dillar du om? Visserligen har gossen ett mörkt och fränstötande utseende, men när fruktade Arthur en man? Aldrig förr, förrän nu. Var ej feg, konung Arthur, och frukta ej inbillningsfoster! Du manar upp djävlar och dårskap i onödan!" Och drottning Gunvor gick bort, kvinnligt vägrande att taga del i sin makes personliga sorger, problem och bekymmer.

Så snart konung Arthur fick tillfälle talade han med Sir Mordred i enrum.

"Vem är du?"

"Det vet du, o fader. Det såg jag att du genast visste så snart som du såg mig. Jag är din och Morgan den Blodigas son."

"Och vad vill du?"

"Du har ingen son utom mig. Jag vill ärva ditt rike."

"På den saken tager du miste. En laglig och fullvärdig arvinge föddes åt drottningen innan du avlades."

"Var är han nu?"

Kungen teg.

"Han är borta visst? Och han har visst varit borta i femton års tid? Och det finns visst ej någon i världen som vet var han finns?"

"Riddar Lancelot söker och skall även finna min ende rättmätige son, och när han kommit åter till rätta är tronen och riket och allt vad det innebär hans."

"Men ej förr. Tills han kommer tillbaka är jag ende sonen och arvingen."

"Du är en oäkting och en bastard, som blev avlad och född mot min vilja."

"Det säger du nu, men min mor säger att när det hände så sade och tänkte du motsatsen. Och faktum är att jag finns och att jag existerar och att jag är din ende levande son."

Kungen brusade upp och förlorade all sin behärskning, som han aldrig förr gjort i hela sitt liv. Unge Mordred var den allra förste som någonsin såg Arthur arg, vilket ej kunde dämpa men snarare endast fick Mordreds politiska vidriga planer att uppflamma och gradvis sättas i verket långt tidigare än han först hade ämnat.

Kung Arthur uppsökte i diger förtvivlan sin älskade drottning.

"O drottning, vi måste få barn!"

"Varför det nu så plötsligt?"

"Min tron måste räddas. Vi måste få äkta och lagliga söner så att ej bastarden Sir Mordred..."

"Din son, som är frukten av ditt eget äktenskapsbrott!"

"Som dock högst ofrivilligt begicks, men det tror inte du, och det släpper ditt öra ej in i ditt annars så goda förstånd. Hör nu på! Det är allvar. Sir Mordred är ond och vill oss och vårt rike blott illa."

"Det tror du blott. I din fegt sjukliga mistänksamhet vill du se i var duglig och strävande och ambitiös duktig mänska en fiende. Du vill ej giva ditt rike i arv åt en man som är bättre än du. Det är sanningen. Du vill ej unna din laglige arvinge något som han icke själv har med möda och slit samlat hop, som du själv haver gjort. Du är avundsjuk på den som ärver din egendom, som du vill girigt behålla och ej låta någon få del i som ej är din tigande slav, som Gawain är och Gareth!"

"O Gunvor! Förstår du ej nuets ohyggliga allvar? Kan du icke se ifrån långt håll hur Mordred blott stinker av ondska, fördärvlighet, grymhet och skamlöshet? Kan du ej skilja emellan det goda och det som är ont?"

"Jag förstår ej ditt dille. Men detta är svaret på dina högst skändliga skamlösa lortiga fräcka begär: du får aldrig mer sova hos mig. Du får aldrig ett barn mer av mig. Ty jag kan icke giva dig barn utan kärlek. Ett barn kan ej födas på grund av att du önskar hava en arvinge. Materiella skäl är ej rätt mynt för att skaffa sig barn. Endast kärlek kan bringa en kvinna till barnsbörd, en kärlek som den som du gav mig vår bröllopsnatt och som följaktligen gav dig prins Tristan. Hur härlig var icke den kärleken! Men kärleklöse prelaten Merlin tog ifrån oss den av någon underlig anledning, och sedan dess har du varit så kall som ett stelfruset lik. Hur kan jag efter femton ohyggliga mardrömsår, som varit lika sterila och innehållslösa och tunga som Afrikas öknar, och som du har kärleklöst låtit mig hopplöst försmäktas i, nu plötsligt ge dig en kärlek som du aldrig gett mig, blott för att du finner det nödvändigt för dina materiella intressen att fortleva? Konung, om du ger mig kärleken skall jag

besvara den, men jag kan ej ge dig svar på vad du ej har givit mig. Du har nu levat i femton år utan min kärlek, och det har du nöjt dig med. Nöj dig då även med att du får vara befriad från drottningens kärlek för resten av livet, som jag vågar hoppas för din egen skull att ej pågår i femton år till!"

"Om du kände Sir Mordred så såg du den nöd som vi alla och världen befinner sig i, och då nekade du ej min ringa begäran. Men du är förstockad och vill icke se vad vi män måste se varje dag till vår döddag av fasor, bekymmer och eländen. Hopplöst förstockad och blind är var kvinna i evighet, och hennes vilja att aldrig ta del utav annat än glädje och flärd bliver hennes och all världens eviga undergång." Kungen gick ut.

Han besökte Elaine i gott sällskap med riddar Gawain, ty Elaine var den enda i världen som visste var Lancelot fanns. Varje år kom en tapper kurir till Elaine från Sir Lancelot med ett års ändlösa tallösa nyheter.

Jungfru Elaine bodde ensam på Astaloth nu, ty Sir Robert var med riddar Lancelot, och deras fader var död. Och hon levde blott för riddar Lancelots nyheter och för hans hett efterlängtade återkomst. Ingen var hetare i sina önskingar att riddar Lancelot skulle en dag finna Tristan än jungfru Elaine var, ty när unge Tristan var funnen så skulle Sir Lancelot komma tillbaka.

"O jungfru," tilltalade henne kung Arthur, "vad nytt från Sir Lancelot?"

Fagra Elaine låg på sin egen säng. Hon var mager, förgråten och tård, och hon svarade:

"Ack, ädle konung, den senaste nyhet jag fått är ej god. Riddar Lancelot har råkat falla i fala förrädares händer, och han har på nytt fått en lans genom kroppen, och på just det ställe, tvärs genom sin sida, som det tog för mig nästan två år att ömt reparera. Han ligger nu ymnigt och ohejdbart blödande hos några gudsmän vid foten av bergen som avgränsar Gallien i söder. Han blöder konstant, och han talar ej redigt. Han kan aldrig sova och yrar beständigt och vill hela tiden bege sig ur sängen. Ack konung, hans skada har gjort honom galen!"

"Elaine, det är nödvändigt att ni begiver er till honom genast, ty ni blott kan hela den arme."

"Hur skulle väl jag kunna resa till sådana onda barbariska länder allena?"

"Jag skall ge er lämplig eskort. Hundra man skall beskydda och medfölja er."

"Det finns ingen man i denna värld som jag litar på utom Sir Lancelot."

"Litar ni ej heller på Sir Gawain?"

"Han är lömsk, hätsk och alltför snart vred. I hans sällskap och under hans höga beskydd skulle jag vara rädd som en sparv utan vingar."

"Ni gör det besvärligt för oss, fru Elaine," sade tappre Gawain. "Är Sir Lancelots ära och jordeliv så litet värda för er?"

"Tyst, Gawain," sade kungen. "Men, jungfru, om jag skulle medfölja er till Sir Lancelot? Skulle ni ej heller lita på mig?"

"Men ni har ju ert rike att styra. Ni kan icke lämna ert rike."

"För Lancelot kunde jag offra precis vad som helst. Ingenting skulle gräma mig mer än om Lancelot doge för min skull i främmande land. Och jag har en gång förr lämnat riket i vännen Gawains goda hand."

"Men då fanns ej Sir Mordred," påpekade tappre Gawain.

"Nej, Sir Mordred är allt ett problembarn. Men kan du, Gawain, lätt besegra den mannen i diger tornering så kan du nog annars ock hålla den mannen i schack. Och min fru drottning Gunvor skall nog även hjälpa dig."

"Bara hon ej går emot mig och slår farligt följe med Mordred, så skall alla stormar nog lätt överlevas."

"Nåväl, då är allt klart och avgjort. Jag reser med dig, min Elaine, till Sir Lancelots sida och kommer tillbaka till England med honom så fort det är möjligt. Säg, vågar ni ha mig som vaksam eskort, goda jungfru?"

"En konung kan jag alltid lita på om han blott är en helt riktig och äkta sann konung, och det vet jag säkert att ni är, kung Arthur."

Och Arthur med jungfru Elaine och ett hundratal män såsom följe begav sig från England till Lancelots land och den sårade riddarens sida. När Lancelot återsåg kungen och syster Elaine flydde äntligen all hans förvirring och dårskap sin kos, och han tänkte och talade åter i klara och gripbara ord. "Konung, vad gör ni här? Jag har ej ännu funnit er son. Med vad rätt får jag återse er redan nu? Ni får ej övergiva ert rike för min skull."

"För er skull så överger jag vad som helst, gode Lancelot. Dock övergav jag mitt rike blott om jag fegt övergav er och ej kom till er sida när nöden så krävde."

"Men farorna hemma i England förkovras och gläds när ni ej råder bot på dem med eder frid och er fred."

"Sir Gawain klarar av dem med drottningens hjälp."

"Lita icke på drottningen, konung! Hon bliver vårt fosterlands bane!"

"Nu yrar han åter och talar blott dårskap," förkunnade jungfru Elaine.

"Nej, jag yrar ej, Arthur. Vet ni vem det var som försökte förrädiskt med tolv mans hjälp dräpa mig? Trots en vass lans tvärs igenom min njure bekämpade jag alla tolv tills de alla låg slagna och döda på marken, och ledaren av dem, den trettonde, tvingade jag genom våld att bekänna vad orsaken var till det hedersbankrutta banditöverfallet, och mannen bekände att han hade utsänts av Mordred, en son till kung Arthur och Englands tronarvinge."

"Ansträng er inte, Sir Lancelot. Vila och lugna er."

"Hör mera vad han berättade. Mordred, förkunnade nidingen, skulle befria vår värld från kung Arthur och ta till sin fru drottning Gunvor."

"Det kan jag ej tro! Det kan ej vara sant!" sade Arthur.

"Sir Lancelot, febern och sjukdomen omtöcknar dig! Du vet ej vad du säger! Du talar vad osant och falskt och omöjligt och vansinnigt är, och du vet det ej själv! Säg ej ett enda ord mer!" Så sade Elaine, och hon grät där hon stod vid Sir Lancelots sida på bräckliga ömmande knän.

"Du vet ej vad du säger, okynniga kvinna! Hör på, konung Arthur! Den samma Sir Mordred låg bakom försöket att mörda mig. Han hade utsänt den nidingen, som jag dock skonade, blott för att få mig ur vägen för gott och förpassad ur livet!"

"Och varför, Sir Lancelot, skonade du denne usling?"

"Han var så omåttligt och drypande äckligt odräglig och feg, att jag ej kunde smutsa mitt svärd med hans skändliga blod, som då redan besudlats och fläckats av tolv ärelösa omänskliga mördarestackares blod. Men jag ber er: jag orkar ej mera och måste få vila. Ni anar ej hur högt jag gläds åt att ha er två här. Jag kan klara mig nu när jag har goda vänner som känner och älskar mig här." Och han svimmade, tycktes det, men en god präst, som var ständigt vid Lancelots stinkande ruttnande sår, sade stilla till kungen och jungfrun: "Han sover, och det har han ej gjort allt sedan han anlände hit, vilket hände för nästan sex månader sedan. Han sover nu fridfullt. Förr har han oupphörligt yrat och aldrig gett sig eller någon en lugn vederkvickande stilla minut. Han kan räddas till livet nu."

Och i kung Arthurs och jungfruns starkt ömmande vaksamma och intensiva och högst effektiva och varsamma vård blev snart Lancelot räddad till livet. Hans blodflöde stoppades, och hans förskräckliga feber begynte att avta och släppa sitt kvävande struhtag om Lancelots hälsa. Men konungen tänkte: "Kanhända är Mordred en digrare fiende än jag har någonsin fruktat och trott honom vara? Förutan min Lancelot kan jag ej motstå fru Morgans sataniska kvinnomakt över vår värld, ty jag själv är ett offer för kvinnan och hennes vampyriska skändlighet och ignorans. Men vår Lancelot här är en ren man som aldrig befläckt sig med någon kvinna, och han är allt hopp som jag har. Utan honom finns ej något ljus för vårt kön, för den manliga kraften, för mannens gudomlighet och hans kontakt med det högsta av manlighet: Gud. Därför måste jag vara hos Lancelot och hjälpa honom bli frisk. Det är mera väsentligt att Lancelot snabbt blir sig själv, än att Mordred för tillfället stoppas i England av mig. Utan Lancelot kan jag ej krossa Sir Mordred, och därför är det ganska gagnlöst att hemma i England bekämpa Sir Mordred förutan Sir Lancelots praktiska hjälp."

Men Sir Lancelot sade på nytt och på nytt: "Herre konung, res åter till England! Jag klarar mig här med Elaine. Varje ögonblick är ovärderligt, ni får ej förlora ett ögonblick, för varje ögonblick går era fiender längre och längre, och för varje ögonblick som England är utan er barkar England allt mera åt fanders. O konung, ert land och ert folk och er drottning behöver er mera än jag. För vart ögonblick som ni är hos mig förlorar ni mera av England."

"Jag stannar hos er, riddar Lancelot. Kungen och England är intet förutan vår Lancelot. Är England utan Sir Lancelot blir det ej värre därän om det även är utan sin konung. Ty utan Sir Lancelot är England mera eländigt och fattigt än braxen, som plundrats på samtliga sina små silverfjäll, och det med kung eller utan."

"Min konung, ni sätter mig över er själv. Nå, välan då! Om jag är er herre befäller jag er härmed bums att nu strax återvända till England. Och ni måste lyda, ty det är en order!"

"En kung lyder inte en riddares order. Jag stannar hos er."

"Ni får ångra det."

"Det blir en senare fråga."

Och kanske förstod konung Arthur att detta var hans korta livs sista lyckliga tid. Han var lycklig tillsammans med vännen Sir Lancelot och fagra flickan Elaine, och han trivdes med friden, de heliga männen och grå fattigdomen och klostret. Han älskade den lilla ringa idyll som han fann där vid foten av grå pyreneiska bergen, i dalen vid havet som var så besparad från ondska och ofrid.

Den listige Mordred, emellertid, väntade icke på konungens återkomst. "För varje dag som han uteblir rycker jag närmare målet. Hans frånvaro gynnar mig, allt vad han inte gör göres i stället av mig och emot honom. För varje sak han försummar försummar ej jag att med hängivenhet vända allt flera vapen emot honom. Så länge han sitter stilla i stugan kan jag ostört gräva och gillra till fällor för honom i skogen.

O drottning, vi suckar ni så övergivet, som om ni var slagen till slant av ert öde?"

"Jag lider, o Mordred. Jag lider förfärligt. Ni gjorde en utmärkt tornering igår, riddar Mordred."

"Jag tackar, men tappre Sir Gareth och ädle Gawain har jag ännu ej lyckats besegra."

"O, kalla ej tråkige kalle Gawain för en ädel natur. Skall ock ni nu förfalla till hovets och landets beständiga och reguljära fegt krypande smicker och stinkande drypande hycklarkonst?"

"Men visst är riddar Gawain en högst ädel och godsinnad man."

"Han är tråkig och har aldrig sagt mig ett enda gott ord i sitt liv."

"Men ni håller väl med om att Gareth är tapper i alla fall?"

"Tapper? En ohövlig fräckis är Gareth. Om våldet är tappert är jag häxan Pomperipossa. Han är mycket skicklig på våld, men det är ej det samma som tapperhet."

"Vad är då tapperhet?"

"Tapperhet är manlig ridderlighet och sund höviskhet mot goda harmlösa kvinnor. Att vara förnäm, ädel, tapper och god är att göra sig omtyckt av alla. Men jag har ej någonsin i mina tjugo år som landets drottning förmått tycka om Sir Gawain eller Gareth."

"Men vem är då tapper?"

"Sir Lancelot var ganska tapper, men feg var han samtidigt. Av rena skrällen för mig for han bort och kom aldrig tillbaka."

"Säg, lever han ännu?"

"Min krake och kruka till make for bort för att se om hans älskade riddare alls kunde räddas till livet, så tydligen är han svårt skadad om ej rentav död. Men det rör icke mig. Jag är okänslig, ty aldrig har någon givit mig värmen av mänskliga känslor. Sir Lancelot övergav mig, och det kan jag ej någonsin bringa mig till att förlåta. De fega och äckliga männen förlåter och ångrar och gråter för jämnan. Blott kvinnorna är nog förståndiga att endast hata för evigt och aldrig förlåta och aldrig försona sig med den som en gång förgått sig."

"Är jag icke tapper?"

"Ni är faktiskt tapper, som alls vågar tala med mig. Alla andra förnämna och härliga riddare skyr mig som pesten, och särskilt den störste av alla, Gawain. Jag är glad åt att någon, vem han än må vara, bekymrar sig om den i tjugo år nesligt försakade avskydda undvikta farligt försummade drottningen. Men konung Arthur förbannar den luft som ni andas och hatar den mark ni beträder och skyr er som pesten. Och därför, emedan jag är kungens drottning, är jag även tvungen att sky er som pesten."

"O drottning, var icke en hycklare som hela världen. Om konungen hatar mig vore det skam om all världen för den skull var tvungen att hata mig mot all sin mänskliga hatlösa vilja. Jag erbjuder eder min vänskap och därtill mitt trägna beskydd. Ty jag ser att ni är mycket ensam, och att ni behöver ett stöd och ett skydd mot vår världsliga ondskan. En vän är vad konungens drottning behöver, i brist på den vän som ej konungen är. Och ni har i Sir Mordred den vännen."

Och riddaren böjde sitt knä, och han kysste i ödmjukhet drottningens hand. Hon var häpen och teg av förvåning. "Stig upp, riddar Mordred! Det anstår ej en sådan tapper förnäm man som ni att i vanära knäböja för Englands ökända drottning."

"Vill ni då trist avstå från den enda vänskap som bjuds er? Vill ni ej ha roligt? Är ni icke kvinna?"

"Jag mottar er vänskap med tacksamhet. Säg mig då: vad skall jag göra?"

"Var glad, drottning Gunvor! Ge fester, banketter och salighet till hela riket som Arthur! Ni har ju resurserna! Giv varje dag en ny fest! Arthurs tillgångar är ousinliga. Jag skall med fröjd träget hjälpa er och aldrig svika er sida. Förlita er endast på mig. Jag tar ansvaret på mig."

Och drottningen lydde. Hon började nu att själv föra sin makes briljanta och lysande hov. Varje dag gavs det fester och rika banketter och upptåg och lekar. Men någonting saknades i denna prakt: konung Arthurs personlighet, smak, klass, förfining och anständighet. Sir Gawain märkte genast att drottningens lössläppta plötsliga lättsinne ej låg på Arthurs nivå. Och han såg bort mot drottningen, och han såg svarte Sir Mordred vid drottningens sida. Då visste han och då förstod han vad fiender han hade nu att bekämpa.

Tyvärr var hans tålmod kort. Han var het, impulsiv, hätsk och alltför lätt upprörd, och det var hans enda personliga fel. I allt annat var han annars Lancelots like. Sir Lancelot var ännu bättre blott därför att han tursamt saknade granne Gawains mycket tragiska brister och fel.

Sir Gawain reste sig upp från bordet, drog svärdet och slamrade med det i bordet för att väcka samtligas uppmärksamhet. Och han skrek till värdinnan, sin drottning, och vännen hon funnit: "O drottning! Vadan detta lättsinne, denna högst oekonomiska lössläppta dårskap, och allt detta nya ohyggliga frossande, som aldrig fanns förr i tiden? Vill ni låta riddarna äta sig feta och tunga och tröga och slöa? Och om det nu ställs till med fest, varför ingår ej annars normala sedvanliga pliktiga mannatorneringar?"

Drottningen reste sig upp, och hon sade med hög röst, så alla de fem hundra gästerna hörde: "Det vare nu kungjort för alla, att härmed är alla torneringar i hela

landet förbjudna! I konungens namn har jag funnit det önskvärt och lämpligt att avskaffa dem, ty de var alltför blodiga. Såg ni ej alla, o vänner, hur sist han var här riddar Lancelot, den allra tappreste, sårades olyckligt otursamt och av rent misstag till döds? Kan en sådan barbariskt rå aktivitet, där den bäste blir mördad av misstag, få tillåtas? Nej, säger drottningen. Därför är det härmed slut på all världens torneringar." Drottningen satte sig åter, men eldröd stod riddar Gawain ännu upprätt och vägrade sätta sig ner. Och han sade med brännande vredgad tordönsstämma:

"Är riddar Lancelot död? Är han död för er, drottning, fastän han alltjämt är i livet? Är kanske då även kung Arthur förgången och död och begravnen, o drottning, för ert kalla hjärta och er obefintliga själ, eftersom ni tar hans makt i anspråk som om han var död? Men han lever, o drottning, och han har ej någonsin givit er någon makt alls. När han avreste gav han all makten och rätten till mig, Sir Gawain, och ej till någon annan, och allra minst till barnbortslarverskan Gunvor och hennes vän Mordred." Nu fattade drottningen eld, men Gawain gav ej ordet ifrån sig ännu. "Ni har alls ingen rätt, drottning Gunvor, att utan mitt samtycke rucka på konungens lagar och seder, och därför har ni ingen rätt alls att avskaffa gemene mans favoritsport torneringen. Återtag strax ert förbud, drottning Gunvor, i lagens och konungens namn!"

Drottning Gunvor skrek ut: "Mina tjänare, kör ut den gastande störande bråkmakaren! Han har ingenting här vid vårt glättiga samkväm att göra!"

Och Mordreds förträffliga tjänare, som Mordred lejt, sammanordnat och organiserat, kom genast från ingenstans fram och bar våld på Gawain, och trots motstånd och kamp och hårt slagsmål så kastades riddar Gawain ut ur salen. Men många kom till hans försvar, och de ingrep i slagsmålet frimodigt, våldsamt och med största iver. Där krossades bänkar och skallar och ben, bord och grytor, kastruller och bröstkorgar i största skala. Det var nästan bättre än någon tornering. Men småningom fick Mordreds alltför väl organiserade tjänare överhand, och alla riddar Gawains trogna vänner och sällskap blev rensade ut ifrån salen med våld.

Något senare den samma dagen kom bud till Gawain ifrån drottningen. Budet löd: "Drottningen ber er att omedelbart lämna Camelot och aldrig komma tillbaka." Gawain var förvisad från hovet. Det hade ej någonsin inträffat förr. "Om jag ej ger mig frivilligt av härifrån – vad gör drottningen då?"

"Hon kör ut dig med våld," sade budet.

Då blev den lättretade riddaren uppretad, arg och förbannad. Han banade sig genom slottet till drottningens höga gemak, och var dåre som dumt nog försökte att hindra den rasande riddaren vältes, förgjordes och slungades undan och kastades ut för vad trappa som helst och fick benen och ryggarna brutna och krossade. Riddaren klev in i drottningens rum och slog upp hennes tunga och väldiga dörr på vid gavel med dundrande våld, och han sade till drottningen och till Sir Mordred vid drottningens sida: "O drottning, jag lyder er maning och lämnar min älskade konungs välsignade borg. Det är helt mot min vilja, men jag gör det ändå, av sorg, ty jag kan ej stå ut med att dväljas inunder det tak, som förr alltid var ärans men som

nu är ert och Sir Mordreds och vanärens blott. Ja, jag överger härmed den förr alltid heliga härd som nu blivit all skändlighets, smutsighets, brottslighets, ondkas och gudlöshets engelska syndahärd. Stackars kung Arthur! Han älskade er, och här är hans belöning! Förbannad var man som är dåraktig nog att ge något av sig till en kvinna! O drottning, ni har med att göra Gawain till er fiende störtat ert land in i inbördeskrig. Herren give att det endast drabbade ert huvud och ej kung Arthurs! Men vissheten vet, att ni är lika oberörd av vad ni gjort som var kvinna i evighet varit av sina mest skändliga brott, och tyvärr kommer ni att förbli lika oberörd intill ert slut, medan Arthur, er make, för er handlings skull skall förblöda till kropp och till själ av bekymmer och grämselse intill den yttersta dagen!" Och riddaren stängde igen elefantdörren bakom sig, när han gick ut, så det mullrade i hela slottet i några minuter.

Gawain gick nu genast att samla bland riddarna alla han litade på, och med dem red han därefter omedelbart bort ifrån Camelot för att ej någonsin vända tillbaka. Han lämnade slottet med en sista hatisk fanatisk förbannelse över sin drottning: "Så länge jag lever, och så länge Mordred och drottningen lever, skall det vara strid mellan oss, mellan deras män och mellan mina män. Hon har själv ordnat det så. Hon bär all skuld i leken. Jag svär att ej vila och återse Camelot förrän Sir Mordred är död och kung Arthur allena är herre och konung i landet igen."

Men Sir Mordred var väl förberedd på allt detta. Han hade i hemlighet byggt upp en maktapparat, som han fångat allt landet i, såsom ett spindelnät fångar en fluga. Hans nät var perfekt, och han satte det nu i funktion. Alla riddar Gawains män, Gawain själv och alla av hans konungstrogna parti blev förklarade fredlösa, och en omåttlig belöning blev utfäst för riddarens avskurna huvud. Gawain visste ingenting om Mordreds noggranna kuppförberedelser, och han blev oangenämt överraskad av fällan som han nu var fångad i: det var omöjligt för honom att ta sig ur landet och få något budskap till Lancelot och konung Arthur, ty kusterna med varje hamn var besatta av Mordred. Blott skogarna kunde Gawain och hans män undgå människojakt och förföljelse och ond bråd död i. Men många av drottningafiendens män blev snart fångna och mördade, och ännu fler gick snart över till Mordred. Gawains svåra läge försämrades ständigt.

Hos Lancelot fick konung Arthur en dag bud från Camelot. Det var från drottningen, och det var ej särskilt lyckliga nyheter. "Din gode vän Sir Gawain har med ens blivit storhetsvansinnig och öppet förklarat mot mig och mot landet och folket och även mot dig digert inbördeskrig. Halva England är med honom av gammalt hat mot din stackars förföljda och hänsynslöst hatade drottning. De önskar att döda din drottning. Kom omedelbart till din utsatta hustru, som skriar och ber om din snaraste möjliga hjälp!" Så löd drottningens budskap. "Kan det vara sant?" tänkte konungen. Lancelot rådde: "Tro ej drottning Gunvors version förrän du även hört Sir Gawains. Det mynt som blott har en sida är icke gångbart."

"Men månen har endast en sida, och aldrig har den sidan ljugit. Förrän någon motsagt min hustru har jag inget skäl att ej tro hennes ord."

"Det är ej hennes ord utan Mordreds."

"Det kan vi ej veta. Här sägs icke något om Mordred. Han kan lika väl ha förbundet sig med vår Gawain, och det är mera troligt, ty han och Sir Morholt var drottningens värsta förtalare. En sak är klar dock: jag måste med hast återvända till England och bota den ofrid som tydligt har uppstått."

"Jag lovar att komma och hjälpa så snart jag kan åter berida en häst."

"Frände, lovar du det?"

"Ja, det lovar jag. Nöden har ej någon lag, och blott nöden har rätten att bryta och svika en gång givna löften. Jag kommer tillbaka förutan din Tristan, men endast för tillfället, för att av krävande skäl hjälpa England kurera en inre och tydliga svårartad sjukdom. Gud hjälpe dig, herre, min älskade konung!"

"Och den samme evige Herren må hjälpa dig att snabbast möjligt bli frisk!"

Konung Arthur begav sig allena tillbaka till England och Camelot. Ensam som en enkel vardaglig pilgrim och köpman och bonde och vandrare reste han åter till älskade kritvita höglänta lysande kusten vid Dover och landsteg och vandrade ensam till Camelot. Sent en natt kom han till slottet. Han hade ej hört någonting om Gawain. Under hela sin vandringsfärd hade ej någon man vågat att tala med honom om statspolitiken. Han hade mött lojalitet överallt mot den älskade drottningen Gunvor, men ingenstans hade han hört Sir Gawains eller Mordreds namn nämnas, och hade han själv med en bonde fört männen på tal hade bonden omedelbart tigit. Kung Arthur förstod saken så, att ej någon i landet egentligen visste det minsta om inbördeskrigets politiska realiteter. Men inbördeskriget var dock alltför tydligt och verkligt och känt överallt. Dock såg Arthur ej skuggan av någonting som bar ett spår av Gawains och hans vänners partis existens. Endast drottningens trupper fanns tjockt överallt, och de for icke kärvänligt fram mot befolkningen.

Sent en natt nådde han Camelot.

"Säg nu, min älskade Gunvor, vad har nu egentligen hänt?"

"Sir Gawain blev förälskad i mig, ville ha mig och vågade till och med dumma försöket att ta mig med våld, men jag bjöd tappert motstånd, och Mordred, din son, var den ende av alla förnämliga riddare som gav mig bistånd och hjälp mot Gawain."

"Men vad går det åt vännen Gawain?"

"Han är galen. När han icke fick mig blev han dödligt svartsjuk på Mordred och kom med ohyggliga anklagelser emot mig. Ja, han påstod att jag begått äktenskapsbrott med Sir Mordred, men det är så falskt som att månen ej har någon baksida."

"Vad skall jag tro?"

"Tro vad hustrun din säger!" Hon föll om sin äkta mans knän. "Allt jag säger är sant, men emedan jag blott är en omanlig kvinna tror aldrig en människa ett enda ord som jag säger. Dock har jag ej någonsin ljugit. Spörj helige gamle Merlin om den saken. Han vet."

"Jag skall tala med honom."

Och nästa dag frågade han gamle prästen:

"Vad säger du om allt som hänt här i landet på sistone?"

"Arthur, jag säger ej något. Jag tiger, ty jag kan ej fatta vår rikstragedi."

"Är det sant, allt vad drottningen säger?"

"Jag vet ej. Och ej vet jag heller om käre Gawain sade sant om din skändliga brottsliga hustru."

"Jag svär, och Gud vet det, att Gunvor ej bär någon skuld till en stöld av ett hårstrå som tillhört en katt ens! Om vännen Gawain har förtalat vår drottning är därmed hans skuld och min älskades oskuld bevisad. Ty den som försvarar är oskyldig, men den som anklagar är alltid skyldig."

"Men inbördeskriget är alltför långt gånget. Det kan icke ändas med annat än med brott och våld nu. Vill du då dra svärd mot de dina, mot ditt eget folk och mot alla de riddare som du personligen upphöjt och gett deras titlar? De slåss ej i riddar Gawains namn. De slåss för kung Arthur och ropar kung Arthur när de rycker an. Och de stupar och säger i sin sista suck: 'Konung Arthur! Jag dog för din heder och ära!' Jag har själv fått höra det. Drottningens trupper dock ropar ej konungens namn utan drottningens. Och dina ädlaste riddare är hos Gawain: riddar Gareth, Sir Percival, och riddar Gordon, Sir Sigvard, Sir Galahad, käcke Sir Lionel, och unge Valiant. Hos oss är blott råa barbariska sällar som Morholt, Sir Boris och Sir Berlinguer."

"Men Sir Lancelot kommer hit snart för att hjälpa oss."

"Och emot vem?"

"Mot Gawain och hans män, våra fiender, de som vill drottningen illa, förstås!"

"De är ej våra fiender. Drottningens fiender är de, men långt ifrån dina och mina."

"Försök ej, Merlin!"

"Käre Arthur, det har alltid endast gått illa när du icke följt mina råd, och blott bra när du följt dem. Ej någonsin har det gått illa när du lytt mitt bud, och ej någonsin har det gått bra när du brutit emot dem. Så hör då min önskan, som, om den blir uppfylld, blott kan sluta bra för oss alla. Försaka din drottning och uppsök Gawain. Tala ut med din närmaste vän efter Lancelot och hör vad han har att säga. Hör icke allenast på drottningen, ty alla kvinnor ser endast en sida av livet, som dock alltid har mer än en, och den andra är lika väsentlig som den sida som är den enda en kvinna kan utstå att se. Var ej ensidig såsom en kvinna, o Arthur! Hans styrka är blott tiondelen av drottningens! Hänsynslöst slaktas hans ädla kamrater och lämnas åt kråkorna utan begravning. Där dör i hans led dina ädlaste riddare, suckande ditt namn med kärlek i dödsögonblicket."

"Jag skall i allt göra som du nu har rått mig."

"Det gläder mig."

Gamle Merlin blev nu lämnad allena. Han tänkte: "Jag kan ej förstå detta inbördeskrig. Vems är skulden, och vad är väl orsaken? Alla de inblandade är så rena och oskyldiga såsom barn. Och kung Arthur är oskyldigast, som får bära den tyngsta och bittraste sorgen och bördan. Men vems är väl missgärningen? Vem har syndat? Allt pekar på riddar Gawain, ty han är den minst fullkomligt rene av alla. Kung Arthur är renast. Men så finns den skuggan Sir Mordred, min dotterson, som det är mitt långa livs största gåta vem som kan ha avlat den pojken på min fala farliga

dotter. Förståndslösa majoriteten förfäktar att Mordred är konungens son, men det är så omöjligt som fiskar som flyger i luften på vingar. Men vem Mordred är, vad han vill och vad hans planer är med sin vänskap med drottningen måste jag till varje pris luska ut."

Alltför snart mötte konungen Mordred.

"Min fader, vad nytt från Sir Lancelot? Kommer han hit snart tillbaka?"

"Hur kan du, min vän, ha intresse för en så förnäm och så hederlig fläckfri och otadlig mänska som Lancelot? Är du en hycklare?"

"Om jag är hycklare är Sir Gawain ej en landets och kungens förrädare."

"Dock lär hans män dö med mitt namn på läpparna."

"De är då hycklarna."

"Du tycks rätt väl informerad och säker på vad du är fräck nog att utspy i form utav straffbara anklagelser."

"Är du för eller mot drottning Gunvor, som riddar Gawain gjort med barn?"

"Riddar Mordred, vad du måtte hata Gawain som kan säga en sådan outtalbar skändlighet."

"Och vilken dåre du är, konung Arthur, som icke vill tro mig. Jag tänker blott på landets bästa. Gawain är en fiende till drottning Gunvor och landet och konungamakten och är därmed en landsförrädare. Är du så dum, konung Arthur, att du tolererar en sådan, en samhällsomstörtare, och till och med önskar skydda och taga en sådan bandit i försvar? Han vill endast din död och din drottning och rikets och maktens. Han är en fanatiker, och alla sådana får ej gå lösa."

"Om allt vad du säger är sant och ej ett enda ord är falskt vittnesbörd har du bedrövligt nog rätt. Men om ett enda ord som du sagt är en påhittad lögn är du själv landets största förrädare som skall få plikta med livet i kraft av den dom som du själv hjärtlöst avkunnat över en så kallad farlig fanatiker! Är du förnuftig, Sir Mordred, så kommer du aldrig igen i min åsyn, ty var gång jag ser dig, så får jag den svåraste av alla kamper på halsen: den kritiska kampen mot mitt eget ursinnigt vilda begär att livslevande flå dig och skära ut tarmarna och alla inälvor på dig. Och en dag, det vet jag för väl, skall jag trots tappert motstånd förlora den kampen."

Då tänkte Sir Mordred: "Jag lyder min far och försvinner, och det gör jag frivilligt, ty världsförgiftande örten är lyckligt planterad i konungens bröst. Jag har ingenting mera med honom att göra. Nu sker allting helt av sig självt, och jag kan mycket lugnt vara passiv."

Kung Arthur besökte sin drottning och frågade henne en fråga. Han fattade om henne, skakade ursinnigt vettskrämda kvinnan, och grät i sin vrede av ondska förgiftade tårar, en bitter och plågsam själsfrätande frukt av hans fienders djävulska sådd i hans hjärta!

"Bekänn, om du har någonting att bekänna!"

"Vad vill du att jag ska bekänna?"

"Säg ut: är det sant att Gawain tvingat dig till sin frilla och gjort dig med barn?"

"Vem har sagt det?"

"Besvara min fråga med sanning och inte med frågor!"

"Har Mordred berättat det?"

"Ja."

"Det är sant."

"Och hur vet du det? Känner du fisken i magen? Hur länge se'n är det?"

"Tre månader sedan."

"Jag ser dig ej tjock."

"Jag skall bli det mot din egen vilja och min." Gunvor grät. Hon sjönk ned mot sitt lakan och grät. Kungen blidkades ej. Han var rasande och hade intet rum för sympati.

"Det är din skuld i lika hög grad som Gawains! Om du varit en drottning, så hade du kunnat försvara dig mot honom och hellre tagit hans liv än gett efter! Men du är ej värd ens en drottningatitel hos tiggarna! Du är en oduglig kvinna, ty du kan ej vara lojal mot din man. Och en oduglig kvinna kan duga till en enda sak blott: att kastas i avskrädeshögen och där låtas ruttna och bli mat åt råttor och korpar och kissande hundar. Så lyder min dom, drottning Gunvor: att när Sir Gawain blivit straffad och när jag har sett honom död, skall min vrede därefter ej hållas tillbaka och stillas men fritt härja och automatiskt ge dig och Sir Mordred precis samma öde som vännen Gawain fick. Ty ni är hans mördare. Om ni förtigit hans brott skulle ni leva väl alla tre. Men ni har med förtjusning och vällust omtalat hans skändliga gärning och därmed gjort mig till hans bödel. Men ni är hans mördare, och Sir Gawains bästa vän konung Arthur svär härmed att hämnas hans död till den yttersta skärven!"

Han rusade ut i vild skenande helig och himmelsomstörtande vrede, och drottningens dörr slog igen bakom honom så hårt, att dess gångjärn slets sönder och dörren, som vägde tre fullvuxna män, föll med dunder och brak ner i rummet.

Men drottningen grät i sin säng. Fruktlöst hade hon gråtande ömkligt försökt att beveka sin man och få muntur, men konungens vrede och hennes allt dränkande tårar förgjorde den chans som var hennes livs sista.

Kung Arthur red ut. Aldrig hade han setts mer förfärlig, mer ond, mer förgrymmad, mer blodtörstig och mera stridslysten. Och kungens order till sina soldater var: riddar Gawains snabbast möjliga död.

Och han stred som en blodsfantom mot sina egna. Med flit bar han menig mans särk för att ej bli igenkänd av sina en gång kära vänner i striden och skonades av dem. Helst av allt ville konungen dö bland dem, sårad till döds av Sir Percival eller en annan av hans allra käraste vänner. Hans hjärta och själ var så mörk som en stormnatt. Blott ett enda ljus lyste då och då till: det var önskan att återse Lancelot. "Ack, om blott du varit här hade aldrig den här tragedin fått en chans! Om blott du aldrig övergett England och jag därmed för ditt livs skull tvingats göra det samma!"

Varhelst konung Arthur drog fram blev det kaos och blodbad bland riddar Gawains tappra män. Och den dagen kom då nära Stratford on Avon den digra bataljen till slut ägde rum, där kung Arthur och riddar Gawain konfronterades hårt med varandra. Det var en grå disig och rå ruskig dag sent på hösten. Kung Arthur igenkände genast Gawain, men han lyckades ej komma fram till sin älskade riddare förrän mot slutet av slaget.

Gawain slogs ej någonsin tapprare än denna dag. Med förtvivlans vemodiga blodiga mod slogs han hårt outtröttligen hela den ändlösa dagen. Han visste att det var det största mest viktiga slaget i hela det blodiga tragiska inbördeskriget. Han visste, att om det ej lyckades nu för hans konungatrogna parti skulle det aldrig någonsin lyckas. Han slogs för den engelska rätt som han älskade, för sitt oändligt högt älskade land och hans lands traditioner, han stred för sin Gud som han älskade och för allt gott som han levat för i denna världen. Hans bröder och söner var döda: Sir Gareth blev mördad förrädiskt av Morholt vid Derby, och även Gawains kära hustru var död eller döende. Hon hade tagits till fånga av Mordred och där i hans fångenskap utnyttjats, plågats, torterats och dödats. Gawain visste blott att hon fängslats. Han visste ej än att hon mördats men anade dock hennes öde. Han slogs för sin konung som han högre älskade än något annat i världen. Han slogs för kamraterna och deras rätt, deras manlighet och deras överhöghet gentemot opålitliga och ignoranta fatala och fala odugliga kraftlösa kvinnan i form av den veliga drottningens lögner, som när hon ej teg ställde till blott med ofog och skändlig morallös fördärvlighet. Han slogs för att överleva, och för att allt det som han älskade, representerade, dyrkade och respekterade skulle få vidareleva. Han slogs för sin Gud och Guds godhet och rätt. Men han anade icke att bland dem han stred emot fanns hans lojalaste käraste trognaste närmaste vän: konung Arthur, hans dyrkade konung och herre, som han ansåg själv att han stred för. Den tappra och ädle och sköne Gawain kunde minst av allt ana att hans egen dyrkade konung stred mitt bland hans fiender mot honom själv.

Och vad stred då hans fiender för? Blott för drottningens ära och heder och makt, och för kungens i andra hand, och omedvetet för Mordred i tredje hand. Somliga, som riddar Morholt, stred enbart på drottningens sida för det att han visste att den sidan blott kunde segra. Han hade gått över till drottningens sida allenast av opportunist, medan konungen själv slogs allenast av hat och av ursinne, vrede och grämselse, sorg utan gränser och avgrundsdjup bottenlös kolmörk förtvivlan. Han kände ej Gud i sin sorg och stred minst av allt för något heligt. Gud var icke hos honom, och det var han alltför medveten om. Dock var det för kung Arthur omöjligt att ej slå sin fiende med en förkrossande seger.

Till slut kom han äntligen fram till Gawain, och de två starka karlarna drabbade samman som oxar och bölande älgdjurar. "Vem är den man," tänkte riddaren, "som slåss emot mig med digrare hat och mer ursinnig ilska än självaste opportunisten Sir Morholt? Hans ögon och anlete är mig bekant, men jag kan ej placera hans väsen i minnet. Var har jag sett dessa två klarblåa ögon förut?"

Han är starkare och mycket svårare att ha att göra med än riddar Morholt. Han ansätter mig mycket hårt. Jag är tvungen att värja mitt liv och försvara mig i större grad än att anfälla. Är det då ute med mig? Är det ute med hären, med England, med rätten och konungens ära? Om jag måste stupa nu är allting gott i all världen förbi. Men vem är denne kämpe? Hans kraft kan blott liknas vid Lancelots.

Säg mig, du oöverträfflige digre fanatiska vredgade onda och dystra ohyggliga djävulska krigare, som värre är än Sir Morholt och Mordred i våld, hat och hårdhet, vem är du?"

"Förrädare, känner du icke igen den som du har förrått?"

Alltför väl kände tappra Gawain strax igen ilskne krigarens röst, och han bleknade. Han hade ryktesvis hört att kung Arthur var hemkommen och att han stred för sin drottning och Mordred och på sina fienders sida, men ädle Gawain hade ej velat tro och ej kunnat och vägrat att tro att ett sådant ont rykte var sant. Men nu bleknade han inför vad han själv upplevde. Konungen skrek: "Varför tappar du sugen, Gawain? Varför tappar du lusten? Försvara dig, kräk! Jag är icke på nådhumör! Vet, att jag enkom är här för att giva dig din välförtjänta självvållade död! Strid så länge du kan, ty så fort du ej orkar försvara dig längre skall du vara död!"

"Herre Gud! Hur har Du kunnat tillåta detta? O svek utan like! O måttlösa förräderi! Är då konungen lika okonungslig som varje dödlig och ohelig människa? Är även konungen endast ett djur utan ansikte av gudomlighet i sig? Kan konungen falla så djupt som en tiggare och ännu djupare? Brist, himlafäste, bryt sönder din vredes fördämning, o Gud, ty din konung är ej längre helig! Din konung är ej längre konung. Ditt folk är dig ej längre troget. Med förräderi mot sig själva och mot sin profet har det fjärrmat sig från dig och gjort dina tempel och heliga gårdar till uthus! Din konung har störtat sig själv från din heliga evighetstron! Tron är död ibland människosläktet! O Gud, hur kan det finnas någon portion av ditt väsen i människor som utan betänkande har åstadkommit det verk som jag här ser framför mig och som strax skall giva mig döden: en rasande vansinnig av hat förmörkad och dårad fanatisk fördömd stackars konung som rasar med våld emot allt vad han byggt: all gudomlighet, fromhet och rätt, och all riddardyg, ära och heder, och allt vad hans egen beständigt predikade frid inneburit?"

Det är ej en konung jag kämpar emot. Det är endast en Morholts och Mordreds förbannade like, en man utan vett och förstånd, en fanatisk och mordisk person som ej vet vad som är rätt och fel, en i själen förmörkad förstockad förtappad och hänsynslös dåre. Vad är det för drog som har anfrätt ditt hjärta, o Arthur, och digert förvandlat din godhet till ondska?"

"Det är falska Morgan le Fays onda droger."

"Du falske vanärade och hederslöse förlorade konung, som slåss mot dig själv på din fiendes sida, kom an då! Må bäste man vinna! Jag trodde ej någonsin att jag en gång även skulle behöva bedrövligen strida mot en sådan usling som du."

"Det är du som är dömd och förlorad. Du blöder ur tjugotals sår."

"Men jag strider fortfarande för allt jag älskat i livet. Jag strider fortfarande för en god konung som jag en gång kände. Jag strider fortfarande mot min kungs fiender. Ännu försvarar jag mot landets fiender allt det jag älskat hos konungen som jag med fröjd alltid tjänade: dygden, det ädla, det vackra och sanna och sköna, och mest av allt konungens rätt."

"Vem är konungens fiender då?"

"Drottning Gunvor och riddaren Mordred, men Mordred är värst."

"Vet då, usling, att fienden som du bekämpar, den falska fru Gunvor, är dräktig med barn som du själv, hennes fiende, avlat med henne."

Och Arthur gav sin bästa riddare banehugg rakt i hans sida: hans svärd nästan delade riddarens kropp mitt i tu. Svärdet gick in till magen från sidan. Det träffade mitt mellan höften och bröstkorgen. Men Sir Gawain hade då redan slutat att kämpa. Han yttrade ytterst förskräckt och till gränslöshet slagen av häpnad:

"Vad är det du säger?" Han tycktes ej känna sitt banehugg. Konungen sade:

"Och påstår du att det är lögn?"

"Ja, det påstår jag. Värre lögn har jag ej någonsin hört. Vet du ej, konung Arthur, att din egen hustru är världens mest dygdiga kvinna? Att inlåta sig med en annan än dig vore det allra sista som hon skulle drömma om i sin förrycktaste mardröm."

"Hon har själv bekänt att du gjort henne dräktig. Det kan icke vara en lögn."

"Men det är den gemenaste lögn som jag någonsin åhört."

"Vad är det du säger?"

"Jag har aldrig sagt i mitt flyktande liv något annat än sanningen."

"Frände, vad är det du säger?"

"Du konunganiding, som mördat din närmaste vän för en otrolig fjollig anklagelse, som du ej ens brytt dig om att ta reda på om den är sann! Utan vett, utan rätt, utan rannsakan har du begått ditt okungliga dåd."

"Mina ord duger ingenting till i den här vassa situationen. Mitt straff för mitt brott skall jag ta förr'n du dör." Kungen lyfte sitt svärd mot sig själv och var färdig och villig att omedelbart stöta till.

"Nej, min konung, förhasta dig inte! Det var icke ditt fel! Du är utan skuld, ty du visste ej alls vad du gjorde. Blott den bär nå'n skuld som bar fram falska anklagelsen! Nej, min konung! Lev vidare! Lev för ditt verk, för det samhälle som du har skapat, för världen och för allting heligt vi alltid har trott på! Lev för allt du skapat, ditt livsverk, din hustru, din bortsprungne son och ditt allt! Lev för allt gott och ont, hur ont all världens onda än är. Fortlev, svik icke livet och svik icke världen, som alltid behöver en konung! Lev vidare! Uthärda det outhärdliga och själva ondskan i dess allra innersta väsen och ha ej med den något mera att göra. Om du lämnar ondskan i fred skall den ock lämna dig åt din frid och din fred."

"Det är lögn! Alltid har jag förlåtit den, men aldrig har den förlåtit mig att jag förlåtit den! Skulle jag leva då för det ohyggliga samhälle som tagit livet av dig? Aldrig, ALDRIG!"

"Så strid då till din sista stund, men se till att du slutligen ej stupar för någon mindre och sämre än Lancelots svärd!"

"Knekt, vad är det du säger?" Men när kungen för tredje gången nu ställde den frågan, så hörde ej riddaren det, ty hans kropps liv var borta. Och konungen såg det och grät. Han satt i markens smuts med den döde Gawain i sin famn, och han grät som ett barn, fast långt bittrare och mer av sorg än vad barn nå'sin kan. "Ve det land, ve det folk, ve den makt och den konung som skyldiggjort sig till slikt dåd!" sade konungen ohörbart.

"Konung, vårt slagfält är vunnet och fienderna är besegrade!" kom det en hurtig och skadeglad tjänare fram och förtalde.

"Åt fanders med alla förskräckliga lyckliga nyheter! Stanna, för resten! Jag är icke ond på dig. Spring icke bort. Du rår ej för den blodiga lyckliga dagen. Min order är: giv alla fiender fria! Giv samtliga nåd! Ve den kämpe som kröker en fiendes kortaste hårstrå! Med döden skall var och en straffas som icke behandlar sin fiende såsom en jämlike!"

Kungens befallning förstods, och den flinke fridstöraren raskade bort för att omsätta den i praktiken.

Förutom Gawain hade två tusen fem hundra riddare stupat i slaget, och sju hundra femtio av dessa tillhörde Gawain. "Då har du vunnit striden, Gawain! Du har tappert besekrat din konung!" ljöd konungens utrop. Han grundade denna kalkyl på att hans män ursprungligen varit tre gånger så talrika som upprorsmannen Gawains.

Men på kvällen kom dåliga nyheter till konung Arthur. Kuriren som frambar dem kom ifrån London direkt till kung Arthur. Han hade omåttligen ilat.

"O konung! Sir Mordred har rest sig mot dig och mot drottningen, och han belägrar nu London med en väldig här på minst sju tusen man."

"Vad belägrar han London för?"

"Drottningen har inneslutit sig där! Hela sydkusten, Camelot och alla viktiga städer är i Mordreds våld. Endast London är ej ännu hans."

"Kloka drottning, som härligt gjort uppror mot Mordred! Nu fortsätter vi, Sir Gawain, ditt befrielsekrig emot mordiske Mordred! Och med ordet vi menas jag och min fru, min gudomliga, tappra och härliga fru! Endast Lancelot fattas för att göra detta krigs härlighet fullkomlig! Alla till häst! Vi beger oss mot London!"

Vad hade då hänt under tiden i Camelot mellan Sir Mordred och Gunvor, när de plötsligt ej längre kom överens? Endast detta:

"Sir Mordred, jag vill icke fortsätta längre och kan icke fortsätta bistå er. Spelet, som började så roligt, spännande och intressant, har nu skenat iväg, gått för långt och allvarligen urartat."

"Drottning, ni får ej ge upp! Det är nu som det roliga börjar."

"Min make gick just härifrån lika vred som Vår Herre när han lät Jerusalem utrotas från denna värld. Vreden kom av er skändliga lögn, som ni lovade att ej begagna förutom i yttersta nödfall."

"Det var ock i yttersta nödfall först som den begagnades."

"Innerligt hoppades jag att vår lek inte skulle behöva att drivas så långt. Men nu har det ändå gått därhän, och vår lek är nu ej längre rolig. Jag avbryter spelet, Sir Mordred. Ni kan inte räkna mer med någon hjälp ifrån mig."

"Men behagar det drottningen ej att ock vinna det spännande spelet?"

"En kvinna är gjord blott för kärlek. Blott otur i spel giver lycka i kärlek. Av det skälet föredrar jag att förlora och avstå från segern. Ni får spela vidare ensam, ty jag backar ur."

"Det är icke så lätt som ni tror, fagra drottning, ty ni är för insyltad för att förmå dra er ur. Har ej konungen lovat er döden, precis som han lovat den mig även? Är vi

ej medbrottslingar i komplott emot konungen och Sir Gawain och Sir Lancelot och hela vidriga äckliga ridderska dygdiga heligt enfaldiga hovet? Vi sitter, o fagrade Gunvor, i samma besvärliga härliga rankiga båt, och ni kan icke simma."

"Vad vill ni egentligen, Mordred?"

"Jag vill hava er till min drottning."

"Vad är det ni säger?"

"Jag vill äga er som min drottning."

"Ni är då åtminstone uppriktig. Dock, jag beklagar, jag måste tyvärr göra eder besviken. Jag vill icke bliva er drottning. Jag är redan drottning och vill icke bliva en annans. Och hur blir ni konung?"

"Jag röjer ur vägen den narren herr Arthur, min stollige fader och hela hans hov och tar lätt som en plätt sedan riket i arv och besittning."

"Sir Mordred, ni ville ej leka med mig. Det är icke ett oskyldigt spel som ni spelar. Ni vill endast ha mig som partner i spelet för att kunna utnyttja mig. Ingen riddare har mera skändligen närmat sig mig, och ej heller har jag mera skändligen närmat mig någon, än ni härmed närmat er mig. Aldrig förr har jag som landets drottning och konungens maka fått mottaga giftermålsanbud ifrån en bastard, och på fullaste allvar."

"Ni tvingar mig att bruka våld. Hela Camelot är i min hand. Blott ett ord från mitt håll, och var man här i Camelot blir till er fiende. Ni får själv välja om ni önskar ha mig och världen som vän eller fiende. Ty jag är världen. Och om ni vist väljer att bliva min vän, så är jag icke den som fejt nöjer mig enbart med vänskap, som den impotente kung Arthur. Nej, allt vill jag ha av er, både er kropp och er själ."

Nu var frun desperat. Vigt och snabbt såsom pantern sprang hon till sitt fönster och hoppade upp på dess karm. "Om ni rör mig och närmar er mig blott ett steg skall jag kasta mig ut. Det är trettio meter till marken."

"Ni vågar ej vara så urbotad dum! Kom nu med och var ej längre fjollig och fånig! Vad är det för fruntimmersdårskap, fasoner och vansinnighetshysteri?" Och Sir Mordred kom strax avancerande fram. Men då höll drottning Gunvor sitt ord, och hon slängde sig ut. Hon föll ner trettio meter och dök elegant ner i flodens energiska skummande forsande vågor. Hon följde med strömmen och tog sig ur vattnet ett långt stycke nedåt, där hon utom synhåll från slottet begav sig till skogs. Och hon flydde till fots hela eftermiddagen och natten, tills hon ankom till några heliga gudsmän och där fick beskydd. Hon fick vård och en säng. När hon äntligen vaknade och fann sig smått återhämtad berättade hon för de heliga gudsmännen allt vad som hänt och vem hon själv egentligen var, och hon bad dem att taga kontakt med Merlin och få honom till henne, ty han blott, det visste hon, kunde nu ge henne hjälp.

Och den helige åldringen kom, och med hans hjälp fick drottningen samman en här. Och med den, medan samtidigt hon ständigt såg att den växte, begav hon sig till staden London och gjorde den byn till sitt fäste. Hon byggde en borg där och gjorde sig präktigt förskansad. Merlin hade uppmanat henne att draga till konungens hjälp

och förena sig med honom, men därtill var icke drottningen villig, tyvärr. Och Merlin övergav drottning Gunvor och lämnade London för att söka upp konung Arthur.

Men Mordred belägrade London, och snart var den härliga rika och älskliga byn satt i brand. Allting brann i den utsatta staden, allt dog och förgicks. Över floden var slagen en kedja av båtar, så att alla som sökte fly nedför floden blev fångade, misshandlade och torterade digert till döds. Ingen fiende tilläts att levande komma från London. Och aldrig var mordiske Mordred mer kall, mer förhärdad, mer känslolös, hänsynslös, skoningslös, hatisk och grym. Ej en min sågs i riddarens ansikte när stolta staden brann upp som ett helvete, men alla visste att Mordred ej någonsin varit mer lycklig och skadeglad förr. Det var riddarens livs mest lycksaliga dag, och han gjorde ej den allra ringaste min.

Även drottningens tillflyktsort fattade eld. Alla bad henne rädda sitt liv, men hon vägrade. "Skall jag då krypa för uslingen Mordred, vår konungs, vårt rikes, vårt folks och vår världs värsta fiende och genom tiderna störste förrädare? Aldrig! Jag dör hellre ärbar, ty vanära är allt vad Mordred och livet kan erbjuda mig."

Under tiden kom gamle Merlin fram till Arthur och dennes kvarter, och han hälsade honom med orden: "Min älskade son! Så får vi än en sista gång mötas!"

"Min fader! Vad nyheter? Har du nå'nting att förtälja?"

"Min älskade son, jag är kommen direkt från din drottning, och endast ett underverk kan nu ha räddat den arma från digert och fruktansvärt slut. Jag försökte mitt yttersta för att få henne att följa med mig, men hon ville ej leva, och dödens ohyggliga stämpel var skönjbar i hennes olyckliga öga när jag tog farväl. Men hon bad mig att hälsa dig, om ni ej mer skulle återförenas i livet, att hon aldrig någonsin älskat en annan än dig, och att hon alltid varit dig trogen i allt."

"Det har jag alltid vetat och aldrig ett ögonblick tvivlat på."

"Säg inte det. Tog du ej Mordreds ord om Gawains brott på allvar?"

"Jag trodde det värsta om vännen Gawain, men jag tänkte ej någonsin illa om Gunvor, åtminstone aldrig närhelst jag var vid mina sinnen. Men vad vet du mera?"

"Sir Lancelot har lämnat Frankrike med en betydande här, och han ber dig att rensa din kust från hans fiender så att han slipper förlora en onödigt mängd goda skepp."

"Det var härliga nyheter! Äntligen! Var vill han landstiga?"

"Ej på den engelska sydkusten, som du ej lär hinna rensa, men nå'nstans på ostkusten norr om den farliga flodmynningen."

"Det blir bra. Där finns ännu ej Mordred, och vi skall nog hinna att utstaka vägen för honom."

Och konungen ryckte mot London med hela sin här, som nu ständigt blev större och större. Han lyckades utan rabalder besätta det ostliga träskiga England, och fältet var fritt från den dimmiga kusten till konungens linje. Men Mordred kom upp med sin här emot Arthur och lägrade sig mitt emot kungens läger. Det blev dock ej strid. Bägge parter var krigströtta, majoriteten av kämparna på bägge sidor var allvarligt sårade om icke lytta och halvdöda och invalider för resten av livet. Det blev till palaver och utdragen parlamentering och ändlösa gagnlösa hårda pläderingar

mellan kung Arthurs och riddarens sida, men ingenting ledde till något. Dock uppehöll Arthur förhandlingarna, så att Lancelot skulle få tid till att komma. Ty som det var nu var den kungliga hären blott hälften så stor som den mordiska, vilket dock utjämnades av att Arthurs män klart var de tapprare, vilket Sir Mordred väl visste. Och därför var han ej egentligen heller så värst intresserad av konfrontation. Alltför väl såg han dock att förhandlingarna icke ledde till något. De gjorde blott situationen mer spänd och mer plågsam och mer outhärdlig. Dock hoppades han i det längsta att konungen skulle ge efter för hans mycket klara entydiga krav: att bli godkänd som landets lagenlige arvinge, vare sig Tristan än levande var eller ej. Men hans kung kompromissade segt i det längsta och utan att någonsin helt giva efter för Mordred. Den bristande punkten i Mordreds argumentation ansåg kungens förhandlingsmän vara, att Mordred ej kunde bevisa att konungen var Mordreds köttslige fader, och sådana envisa resonemang stod Sir Mordred ej ut med. Till slut gick kung Arthurs förhandlingars medvetet tidskrävande digra hårklyverier så långt att Sir Mordred begynte att misstänka kungen för rävspel. Men vad det nu var för ett rävspel förstod han ej ännu. Av misstänksamhet dock höll han sin armé oupphörligt i stridsberedskap, och av säkerhetsskäl gjorde Arthur det samma. Men ännu sågs ej någon Lancelot till, trots att konungens tjänare spejade ivrigt vid avlägsna kusten var dag och var natt.

Det var säkert nu att drottning Gunvor var död. Hela London var nedbrunnet ända till grunden, och ingen själ hade släppts levande ut ifrån staden av Mordred. Som råttor på sjunkande skepp hade samtliga Londonbor dött med sin älskade stad. Fagra drottningens kropp hade hittats av heliga gudsmän, och bland alla konungens tjänare som icke stred rådde djupaste och innerligaste landssorg. Ty trots att fru Gunvor nog varit en aning kokett hade aldrig en drottning i England förr älskats av alla som hon. Arthur själv sköt den allt överskuggande sorgen ifrån sig, ty han kunde ej härda ut med att tänka på henne nu i detta ögonblick när världens öde i ett enda slag skulle avgöras.

Mordred var rädd, ty en präst hade talat och sagt: "Om du anfaller blir det ditt livs sista slag, och du skall icke levande klara dig genom det." Samtidigt tyckte han mer och mer illa om fiendens tröga förhandlingar, som han alltmer blev förvissad om att endast fördes av kungen för att vinna tid. Och han varnade alla de sina och sade: "Om något svärd lyftes i fiendens led, om det ringaste tecken till strid bliver synligt hos fienden, är allt hans fredsprat blott bedrägeri. Var beredda! Han kan när som helst utan förvarning anfalla, och då får ni icke dröja med mördande motattack!"

Men konung Arthur var oangelägen att anfalla sedan Merlin honom spått: "Om du anfaller skall du förlora, och ej endast slaget och kronan men livet tillika."

"O fader!" bad ömme kung Arthur, "begiv dig till kusten och möt riddar Lancelot! Ej får du vara i närheten och löpa fara om någonting ont skulle hända!" Och översteprästen var lydig sin konungs bekymrade önskan.

Men konungen misstrodde Mordred: "Vad väntar han på? Är han ute med sattyg och list? Varför anfaller galningen inte? Ty jag kan ej anfalla. Om det skall bli någon

vapenlek alls måste skurken, förrädaren börja. Men när väl förrädaren börjat skall icke försvararen dröja med omedelbaraste blixtförsvar.

Hör, mina blå generaler! Så fort ni ser stridstecknet höjas hos fienden skall ni med en gång flinkt hugga tillbaka. Ni får icke töva! Vid minsta signal från vår fiende, vid minsta tecken till anfall, så måste ni vara beredda och skrida till handling. Ty bråkstaken kommer att inleda striden, och vi måste vänta till dess, men ej längre! Så fort han har börjat skall vi giva svaret! Ett enda höjt svärd bland de lömske är tillräckligt för att vi alla skall veta att de inlett striden!"

Då kröp det en orm upp ur diket som önskade njuta av sällsynta solskenet. En vaken vakthund begynte att ursinnigt skälla på ormen. En riddare undrade varför hans hund plötsligt skällde och skred till hans undsättning. Riddaren varseblev ormen och höjde sitt svärd för att avliva den innan hunden blev biten.

Det blixtrande svärdet på flygeln av konungens härskara upptäcktes genast av Mordreds kamrater, och dessa skred genast till handling. Med tjut och med skrån for de ut för att kraftigt bemöta det angrepp som blott var ett olyckligt hjärnspöke. Och så snart Mordreds här utför i härscri och utfall så sattes kung Arthurs här även i rörelse.

Alltför klart såg usurpatorn Sir Mordred att blixtrande svärdet ej varit ett tecken till konungens här, men hans män kunde ej se det samma, och allt gick för snabbt för att på något sätt kunna stoppas. Lavinen bröt ut, och var man som var dristig nog att stå i vägen var dömd att begravas, och bakifrån kunde ej mänsklig kraft hålla lavinen tillbaka.

"Vad anfäller djävulen för?" tänkte konungen, som blivit van vid ett anfall som aldrig alls kom. "Varför väntar han inte på Lancelot? Nå, kom igen då! Må djävulen få något uns av allt det han förtjänar! Vi kan endast ge honom döden, som blott är ett sandkorn av hela den öken av grym vedergällning som han borde få!"

Med ett fruktansvärt dån bröt de ojämnna härarna samman. Merlin hörde stridernas skrin där han var nästan fem mil från platsen. Han visste vad gnyet betydde, och ängslan steg ned i hans själ.

Striden var mycket jämn, mycket blodig och mycket fatal. Arthur själv stred i spetsen med ursinne helt utan like. Dock mötte han icke sin fiende Mordred, sin son, som han helst utav alla hett önskade slakta. Men var man som han kom i strid med föll död för hans snabba och ljungande klinga.

Ock Mordred var högst effektiv. Varje fiende som anföll honom fick bita i gräset för evigt. Där stupade Roderick för honom och riddar Patrick. Dock saknade Mordred Sir Morholt, som för någon tid sedan övergett England och dragit på äventyr till fjärran Irland, ty han hade icke i längden förmått draga jämnt med Sir Mordred. När London och drottningen levande brändes begav sig Sir Morholt med avsky så långt därifrån som han kunde och för att ej någonsin mera behöva se Mordred.

Och konungen saknade Lancelot. "Var dröjer Lancelot? Lancelot, Lancelot, hör du mig ej? Blir din frånvaro min och min hela världs död? Är du ödet som genom att utebli och icke ge sig till känna beställer och ordnar min död? Jag tror ej att de mina

kan segra idag, ty den blodiga striden är alltför förfärande jämn. Mina män är de tappreste, men de kan ej döda flere än två förrän de själva stupar. Var man måste minst döda tre förrän han själv går åt! Annars går det åt pipan!"

Och det var tyvärr just så allvarligt som kungen trodde: den fasliga striden om riket på liv eller död var för jämn. Kungens här var snart två tusen blott, medan Mordreds var minst fyra tusen fortfarande, och när kung Arthurs män ej var dess flera än tusen var Mordreds män två tusen minst. Proportionen höll i sig och tycktes ej vilja ge vika, hur mycket de goda rättfärdiga konungatrogna än satsade.

Snart var blott fem hundra kvar av kung Arthurs än dugande kämpar. De hade omkring tusen fiender mot sig. "Var dröjer min Lancelot? Var han ej alltid förr punktligast av alla män? Varför kommer han då just idag alltför sent?"

Mordred själv var bekymrad. "Slå hårdare! Krossa de stackrarna! De är ju färre och mindre än vi! Varför kan ni ej krossa den blödande minoriteten?" Men alltför väl visste och såg han hur just denna blodiga minoritet outtröttligt var segare och dubbelt tapprare mot hans livegna grå malliga busar. Hans egna blott stred för att frossa i striden och mörda så många som möjligt, men fienden Arthurs konst var ett plan högre: hans likar stred blott för att uthärda och överleva, hur omöjligt detta än var. Arthurs kämpar var mera försiktiga än Mordreds rasande bölände klumpiga busar. Men oddsen förändrades inte till någon parts fördel. De var fifty-fifty från början och hade ej rubbats en bråkdelen ännu.

Nu var konungens kämpande män blott ett femtiotal, men usurpatorns var endast ett hundratal. Den som var uthålligast skulle vinna.

Och trettio av Arthurs män stupade efter att sextio fiender slagits ihjäl. Ännu tio man mindre var Arthurs män när ytterligare tjugo av fiendens oskadliggjorts. Och till slut var det Arthur med fem goda vänner som ensamma stred emot Mordred och dennes kvarvarande elva. Och konungens fem föll och slutade strida, och konungen fällde den siste av motpartens elva. Nu var det blott Mordred och konungen kvar, men fortfarande var Arthur lika förbittrad och ursinnig som när fatala bataljen med blodigt rabalder sprängt fridens fördämning, och Mordred var likaså långt ifrån slut.

"Din bastard! Du har åsamkat varje god människas död i mitt rike! Det fattas för dig endast mig för att ditt usla värv skall bli fullbordat! Mörda mig, skändlige son, om du kan!"

"Jag vill ej strida mot egen fader. Kan du icke ge mig min rätt? Vad har du nu för glädje mer av att ej låta mig få den?"

"Du har ingen rätt ens att leva! Med svek och med förräderi, genom svartkonst och djävulsk magi kom du till, och jag ville det aldrig!"

"Min moder har sagt att ett barn ej kan avlas om ej bägge parterna därtill är villiga."

"Din svarta mor är en häxa! Försvara dig, kräk! Vad jag ångrar att jag icke när jag först såg dig berövade dig ditt förbannade liv! Hundratusentals liv hade då blivit skonade, om jag blott varit så vis att jag offrat ett enda svart värdelöst dödfött liv då!"

"Far, jag vägrar att slåss med dig!"

"Usling och fegis! Vad skall jag då göra för att då åtminstone i ditt strax kommande slut få dig äntligen att börja handla som man? Skall jag binda min högra arm bakom min rygg, som Sir Lancelot gjorde och mera än en gång?"

"Jag vill icke slåss med dig. Du är en gammal och orkeslös föråldrad gubbe som jag icke önskar ta livet av. Gubbe, befria dig då, gamle tandlöse dåre, åtminstone från det där slamrande åbäket som är i vägen för dig när du strider!"

"Du menar den svärdsskida som jag berövade mor din?"

"Just den! Den förhindrar ju dig endast från att fritt röra dig!"

"Skall jag då slänga den bort? Är det allt vad du vill? Vill du kämpa med mig sedan intill enderas välkomnade och efterlängtrade slut?"

"Ja, det vill jag!"

"Adjö då, belamrande slida! Jag kastar dig bort för att få höga nöjet att mörda min son och få dö för den samme!"

Och Arthur och Mordred tog upp striden åter igen. Som två rasande ungtuppar gnabbades de, och den äldre var tydligt den tapprare av dem, ty när unge Mordred gett konungen tjugo förfärliga sår blödde han själv ur fyrtio än värre och digrare. Slutligen föll tappre Mordred på knä, ty hans krafter var slut, och hans blod var på upphållningen. "Fege son, är du slapp nog att falla på knä för din far, för den man som du hatat mest hela ditt liv?"

"Aldrig hatade jag konung Arthur." Och mannen med svartaste håret och mörkaste hyn uti England föll ner och var medvetlös och skulle aldrig mer tala med någon.

Då föll kungen ömt ner på knä vid hans kropp. "Käre son." Det var allt vad han orkade säga, ty krafterna svek även honom. Han blödde ur trettio sår, och av dessa var fem i hans huvud, och två var i lungorna. I än en timme satt han där på marken allena och undrade ingen vet vad. Men hans sår var grymt dödliga. "Lancelot, du är min baneman, ty din förfärliga frånvaro denna förfärliga dag har betytt kungens död. Sir Gawain, det har blivit som du profeterade: Lancelot blev den jag föll för och stupade för, ty han kom ej till konungens sida."

Och konungens huvud föll handlöst åt sidan. Hans saga var all.

I det samma som konungens öra ej mer kunde höra, så började hästaklamp hamra i marken på avstånd och dovt nästan ohörbart, men dock ändå. Det var ej att ta miste. Och snart stod Sir Lancelot där mitt på slagfältet mitt bland de stupade massorna bland vilka ingen mer levde. Merlin var vid Lancelots sida. Han grät. Och snart fann de den stupade konungens kropp strax bredvid riddar Mordreds. Och långt ifrån konungen fann de den svärdsskida som han i slutstriden på sonens uppmaning slungat iväg.

"Är det sant, far Merlin, att den svärdsskidan gjorde sin bärare osårbar?" frågade Lancelot.

"Så säger ryktet, men om det är sant vet ej ens den nyss avlidna Morgan le Fay. Och att konungen dog när han för första gången i livet befriat sig från den är icke bevis för dess kraft. Men den skidan, o Lancelot, hör nu tillsammans med konungens svärd till en tjugoårs yngling som heter Sir Tristan. Tag svärdet och skidan och bär

dem ur riket och finn konung Tristan var än han befinner sig och giv dem över åt honom tillhanda. Ty det är din plikt. Livet är icke dött fastän Arthur är död, och det är nu din uppgift att praktiskt bevisa, och du endast är kunnig nog att bevisa det. Lämna det sorgens förlamade rike som du nu här ser och sök livet i främmande länder. Och livets och framtidens namn, som det nu är din heliga plikt att ta reda på, är en ung ynglings, och namnet är Tristan."

"Jag lyder er vilja, Merlin, ty den är även himmelens, och jag förstår detta uppdrags omätliga allvar och vikt."

"Det är bra. Käre Lancelot, lämna nu England och mig och all världen allena med sorgen, och sök upp din och världens kommande glädje. Vi fattiga gudsmän och tiggare skall sköta om konung Arthurs begravning och alla hans kämpars. Och glöm icke svärdet med skidan."

"Jag skall icke glömma dem. Men låt mig sörja med er. Sorgen tillhör ej endast de gamle. Den är icke ett privilegium för endast de gamle och döende. Ungdomen och även barnen är tvungna att lära sig sörja ock de, och ju förr de får lära sig sorgen, dess snarare bliver de mogna och vuxna. Ty ingenting finns som är bättre och mer effektivt såsom uppfostran än alltför vanlig och vardaglig enkel och mänsklig naturlig och oifrånkomlig gudomlig rejäl salig drypande sorg. Sorgen fostrar som ingenting annat. Så låt även barnen och all världens unga få sörja, och kör icke bort mig."

"Jag hoppades, frände, att du skulle svara mig så. Sörj så länge du vill, stanna gärna ett år och gråt ut, men ej längre, ty plikten får aldrig försvagas av sorgen, hur helig än sorgen må vara."

Och Lancelot stannade kvar i ett år. Sedan lämnade han åter England och lovade ännu en gång att ej komma tillbaka förutan prins Tristan. Men ej var hans företag lätt. Ingen visste hur Tristan såg ut, och vad fanns det för säkerhet att unge Tristan vid unga försvinnandet ens hade lärt sig sitt namn? Men Sir Lancelot svor att hårt söka till döddagar om det behövdes.

6. Tristan

"Min vän, du som nu är den siste jag känner i livet, jag ber dig farväl," sade gamle Merlin.

"Och jag ber dig det samma."

"Säg, kände du någonsin Mordred?"

"Ej mycket."

"Men hörde du någonsin talas om en eventuell tvillingsyster till honom?"

"En syster till Mordred?"

"Ja."

"Nej. Jo för resten, nu minns jag. Det var en av Mordreds betalade mördare som jag en gång hörde säga, att den enda människa som Mordred fruktade för var hans syster."

"De orden ger fröjd åt mitt sinne. Jag vet att han hade en syster, men var hon nu är vet jag inte. Dock har jag i livet en levande ljus, söt och rar dotterdotter, måhända. Jag fruktade att hon var lik sin bror Mordred, men vad du nu sagt tyder gott nog på motsatsen. Men aldrig lär jag väl se henne. Hon lever vidare medan jag dör. Kanske stiftar kung Tristan bekantskap med henne en dag?"

"Det är möjligt."

"Gud give att så bleve fallet. Farväl, riddar Lancelot. Jag är rätt säker på att du till slut nog skall finna din man. Jag rentav vågar spå det, på gott och på ont."

"Om jag ej funne honom så vore mitt liv utan mening."

"Du har ju Elaine."

"Ej nu längre. Hon dog när hon hörde om kungens, Gawains, drottning Gunvors och Camelots slut."

"Det är lögn."

"Ja, hon dog av lunginflammation. Men den sorg som vår kungs och vårt hovs död begravnat oss i har tagit död på all världen, och världssorgen var det nog mest som fick henne att insjukna."

"Du har sört här alltför länge i lättja och slöhet. Sök upp dina plikter!"

"Farväl."

Och så skildes de båda, den lastgamle prästen, som ännu ej led av den ringaste krämpan, och den alltjämt granne och fyrtioårige riddaren, som alltjämt såg ung och ålderslös ut: de två starkaste från konung Arthurs tid, och de två enda relikterna från samma tid. Och de skildes nu åt för att aldrig mer träffas igen, och de kände det båda. Men med riddar Lancelot följde det kungliga svärdet med gyllene skidan.

Merlin drog sig från och med nu helt tillbaka. Han sörjde sin dotter och dotterson, men ännu mer sörjde prästen att han nå'nsin avlat den ena. En vag föreställning om en eventuell dotterdotter nå'nstans i det okända kunde ej stävja hans bittra ohyggliga ånger. Han kunde ej fatta hur något av allt det ohyggliga alls kunnat ske, som berövat hans värld all dess ljus. Han var säker på, trots alla som under årens lopp sagt honom motsatsen, att konung Arthur ej var Mordreds fader. Han kunde ej tro det och vägrade tro det. Han kunde ej inbilla sig att hans älskade son konung Arthur en gång hade ljugit för honom. Och därför att han icke kunde tro någonting illa om konungen, kunde han icke begripa hur allt det fatala och onda på Guds vägar uppstått. Det var hans livs största problem: det var omöjligt för honom att finna lösningen på allt det onda som hänt.

Sina sista grå trista och ödsliga år levde gamlingen ensam i djup isolering, misär och tristess. Men han ägnade dessa tre år till att nedskriva allt vad han visste om Englands historia, mänsklig och kyrklig. Han kom i sitt stora historiska verk fram till Arthurs mest härliga dagar, men längre var han oförmögen att komma. Hans vackra historiebok slutade när allt var som allra bäst, och från den punkten kunde han ej göra våld på sig med att beskriva allt ont som se'n därefter hänt, ty han visste ej själv

vari ondskan bestod och vad den hade kommit ifrån. Där han själv icke längre var kunnig och där hans livs säkerhet upphörde, var allt hans vetande upphörde och han kom in på ond osäker mark, tog hans skrivande slut. Och han gav sitt betydande högst ovärderliga verk i pålitliga gudsmäns betryggande vård, men det mest imponerande och det mest märkliga av alltihopa var det att han skrivit sin bok ej på sitt eget modersmål utan på grekiska, som han i ungdomen lärt sig i främmande avlägsna civiliserade länder som ej led av ondskan, och som han i ungdomen vistats långvariga tider i. Skrivandet av denna bok bar ett vittne om hans föga inskränkta minnesresurser.

Och när gamle vite Merlin äntligt fullbordat upptecknandet av sin kunskap om fakta i världens historia gav han sig ännu en gång ner till Camelot. Slottet stod tomt, övergivet, förfallet och dött sedan konungens död. Det var fåglarnas, kråkornas, korparnas, duvornas, råttornas, ormarnas och läderlapparnas slott nu. Allt mänskligt var noggrant begravt och väl överhöljt, skymt och gömt undan och övertäckt av många lager av spindelnät, vävda med omsorg av många otaliga spindelmansgenerationer. Men gamle Merlin bröt sig väg genom ohyran, smutsen, förfallet och lorten. Han tände en fackla, och för detta mänskliga ljus, som var döden för djuren och hela naturen, panikflydde alla ej mänskliga skepnader. Ännu en gång såg Merlin de otaliga ändlösa mäktiga fest- och bankettmåltidssalarna, där aldrig förr saknats glädje och gamman. Nu ekade skratten och bullrande skämten och slamrande bågarna och alla kraftiga muntra bombastiska individuella bekanta och ljuvliga röster i minnet blott och aldrig mer i en underbar verklighet. Tystnaden rådde allenast, men gudsmannens sinne och minne var starkare än denna tystnad och ödslighet, och för hans andliga blick var den festliga taffeln alltjämt lika levande ännu, som om sista gästen ej gått förrän nu.

Och han återsåg konungens mäktiga tronsal och vandrade uppåt i slottet och återsåg även den dyrkade drottningens sängkammare, från vars fönster hon en gång helt frivilligt dykt trettio meter i vallgraven. Och han såg slottet framför sig från vilket hon ej lika frivilligt dykt kanske mera än dubbelt så djupt. Men det slottet var borta. Den mänskliga elden var slut där. Den hade fått brinna till slut där och slutligen brunnit så långt, att den uttärt sig själv. Men i Camelot var icke elden än utbrunnen.

Prästen gick åter till Camelots inre. Där slängde han facklan. Den fattade i gammal spindelväv och gamla förstklassiga gobelänger. Den grep torra bänkar och möbler och bord, och den slickade snart själva väggarna. Prästen gick uppåt och satte sig högst upp i översta tornet, från vilket han tusentals och åter tusentals nätter studerat de gåtfulla stjärnorna och försökt tyda sin världs öde och vinna någon förståelse för all sin tids obegriplighet genom de eviga stjärnornas rörelser utan att lyckas. Det var nu hans likbål som brann. Slottet Camelot brann när den siste besökaren kom. Och det brann icke ut förrän den sista mänskliga eldslågan slocknat i gudsmannens heliga hjärta. Så dog gamle mannen Merlin, och med honom dog slutligen Camelot.

Och samma år möttes två starka riddare på en tunn bro över en djup kanjon i det sydliga Norge. De var bägge två utmärkt rustade, men den som kom ifrån söder bar två svärd i stället för ett. Ingen ville ge vika. De var båda två alltför ädla för att kunna ödmjukt ge rum åt den andra med att vända hästen tillbaka till brofästet. En enda lösning var möjlig: en manhaftig kraftmätning.

"Riddare, du som är yngre än jag, gå ur vägen!"

"Vem tror du du talar till? Gå själv ur vägen, om du ej är konungason liksom jag!"

"Vilken konung kan du vara son till?"

"Det angår dig inte! Ur vägen, din näsvisse främling! Jag är adoptivson till gode kung Markus, så nu vet du det!" Därmed red morske ynglingen genast till anfall.

Den andre, som hade två svärd, hette Lancelot. Han hade aldrig i hela sitt liv mött sin överman. Men till sin gränslösa och oerhörda förvåning så slogs han ur sadeln av denne ursinnige yngling, och Lancelot föll ner i djupa kanjonen, slog skallen i klippan och rörde sig ej när han föll ner i forsande vattnet.

Den unge, som icke var oädel, såg att den andre blev skadad i fallet och dök utan tvekan rakt ner i den farliga forsens. Han drog upp den äldre ur vattnet, men Lancelot kunde ej räddas. Hans huvud var spräckt. Men med sin sista livsgnista frågade han unge pojken: "Vem är du?"

"Jag kallas prins Tristan."

Då log riddar Lancelot, och stilla dog han, men leendet lämnade icke hans anlete. Lancelots livs sista tanke var: "Härlig är ändå försynen och ödets besynnerliga outrannsaklighet. Jag får dö genom dens hand vars fader jag mördade med att ej komma i tid med min hjälp." Dessa ord hann han viska, men de var så svaga att

Tristan med svårighet hörde dem. Tristan blev arg när han dog. "Du vet någonting om mig som jag icke vet! Kära fiende, du får ej dö nu! Kom åter! Förbannade själ, kom tillbaka!" Han ruskade livlösa kroppen, men livet kom icke tillbaka. "Och jag fick ej veta ens vem du själv var!"

Och han red med den livlösa riddarens kropp hem till gamle kung Markus. Han tog även svärdet och riddarens häst med.

När konungen hörde vad hans adoptivson ställt till med blev han mäkta vred. "Du har mördat en ärbär och högboren riddare på ytterst ärelöst sätt!"

"Det var otur, ej mord. Ännu mera vanhederligt hade det varit att vika tillbaka och låta en främling få aldrig förtjänt företräde."

"Men skada är det att du inte fick veta vem riddaren var. Kanske var han den störste mest ärbäre mannen i världen? Vem vet?"

"Om han föll för min styrka var han ej en stor och stark baddare men blott en svag gammal stackare."

"Alla, min son, kallar du klena stackare, blott för att de ej kan hållas i sadeln mot dig. Det är nog ett fatalt och stort misstag att utklassa alla som inkompetenta för att de ej är lika goda som du. Alla människor är individer. Att ingen är lika totalt obese grad i striden som du måste icke betyda att alla är lika föraktliga kraftlösa stackare."

"Han var en tapper och motspänstig stridsman. Det var icke lätt att få honom ur sadeln."

"Där ser du! Då var han med andra ord en nästan jämbördig kämpe."

"Jag har aldrig slagits mot jämnare, och det var synd att han dog."

"Du vet väl att det icke var ditt fel."

"Det är icke därför jag ångrar hans död."

"Varför gör du det då?"

Men det kunde ej Lancelots överman säga. Vad döende krigaren sagt honom, och mannens sällsamma leende, var saker som icke Tristan förmådde att delge, ty de rörde honom för djupt.

"Dock, min älskade son," sade konungen, "trots att jag älskar dig måste jag ålägga dig nu en bot för den härliga krigarens död, så att ingen försyn eller samvete vredgas mot oss. Vi har åsamkat en tydligt hederlig riddares död, och det måste vi sona. För din egen uppfostrans skull vill jag därför som straff och som botgöring ålägga dig ett svårt prov."

"Det är rimligt. Vad blir det för prov?"

"Jag har ännu ej uttänkt det."

"Får jag själv föreslå något?"

"Javisst, käre gunstling."

"Jag ber att få dra emot Morholt, all Nordens tyrann, och befria vårt land från det aset."

Då blev kungen upprörd. "Vad menar du, son? Vill du störta dig rakt i fördärvet?"

"Blott för att besegra det. Fader och konung, stå ej mig emot. Det är den allra ädlaste uppgift du alls kan förlåna mig nåden att uppfylla. Alla i världen förgås, lider svårt, storknar, hungrar ihjäl, kvävs och dör under Morholts ohyggliga skattetryck. Jag skall befria dig från honom."

"Son, du vet ej vad du gör! Han är världens mest digra oslagbara oövervinnliga kämpe! Du kan icke klå honom!"

"Jag känner mig dock helt redo och vuxen för uppgiften."

"Tristan, du är enda vännen jag har. Jag vill icke förlora det enda av värde jag äger, och landet har ej råd förlora en arvinge!"

"Fader, det var icke jag som kom på den ej harmlösa tanken om prov, straff och botgöring för denne mystiske främlingens död. Det var du, och du kan icke nu ta ditt gudsord tillbaka. Att krossa Sir Morholt är, anser jag, det allra yppersta sättet för mig att försona mig med denne riddares utkörda ande. Så låt mig få göra det, i världens välfärds och rättvisas namn."

"Nåväl, gör det då. Men du får komma tillbaka som levande och ej som lik! Annars skall jag ej någonsin kunna förlåta dig."

"Gud ser nog till att den vinner som har rätten mest på sin sida."

Nu måste det i parentes kort förklaras vad Morholt gjort för karriär uti England. När konungen, Mordred och samtliga riddare hade begravts och Sir Lancelot bortrest i främmande länder, förklarade den överlevande Morholt sig herre i England, och ingen fanns som hade kraft och lust att konkurrera med honom. Han bjöds intet motstånd från någon, och utan den ringaste svårighet lade han under sig England och Irland och Skottland och styrde sitt livströtta folk rätt brutalt och barbariskt och med mycket våld. Men hans fåfänga växte med åren, och småningom ansåg han att hela världen var skyldig att ge honom skatt. Alla kuster från Frankrike norrut till Norge förslavades av hans odrägliga fogdar och tvangs punga ut med allt lösöre, som sedan Morholt söp upp och förslösade på sitt fördärvliga ruttna barbariska lumpna morallösa stillösa hov. Även Markus, en furste av Västnorge, tvingades under hans ok, och han hade nu lidit och uthärdat under det i sju förfärliga år. Varje år kom det skepp från den nidingen Morholt, som hämtade allt utav värde från Norge och dessutom tre hundra pojkar och flickor av bravaste sorten, som borta hos Morholt fick arbeta hårt såsom rättslösa illa behandlade trälar. Och just denne Morholt, den ende som alltjämt var aktiv och levde av Arthurs odödliga män, var nu monstret som Tristan käckt erbjöd sig att taga livet av för alla människors fromma.

Och med blott ett skepp och ett dussin kamrater begav sig den kække prins Tristan åstad emot England. Hans närmaste vän, ljuse Herbert från Uppsala, följde med honom. Han kallas i allmänhet i äldre skrifter för Governayle och säges vara en fransman, men faktiskt så råkar hans rätta namn en gång ha varit just Herbert. Han medföljde Tristan på alla hans resor och öden, från ungdomen och intill graven.

Sir Morholt regerade i trenne städer: i Carlisle och London och Edinburgh. När Tristan ankom så råkade han vara just i sin nya stad Edinburgh. Där höll han dyra tornerspel, som fullkomligt saknade den elegans, stil och ära och heder som utmärkt kung Arthurs torneringar alltid. I Morholts torneringar förekom inte begreppet rent

spel: varje man fick precis med vad medel som helst söka krossa och slänga och till och med döda sin motkämpe. Morholts torneringslag lydde: ju mer blod, dess bättre. Och i denna anda gick alla Sir Morholts tornerspel av stapeln.

Prins Tristan fann det vara klokast att ej presentera sig för någon mänska men genast som okänd ta del i torneringen och pröva lyckan. Hans vänners förtvivlade avrådan kunde ej hindra den djärve. Med andraklasshäst och med bristfällig andraklassrustning och en ganska bräcklig kort lans var han nöjd, och så utrustad gav han sig in i barbarstriden. Hans enda felfria goda artikel var svärdet, som han tagit över från Lancelot när denne fallit i bäcken och ej längre visat sig stå i behov av två stycken. Och snart fällde han sina riddare. Snabbt genomskådade han deras drumliga och fantasilösa och monotona taktik, som gick ut på att satsa alltsammans på en gång på ett enda kort. Och när riddare stormade på honom i maximalaste fart, nästan sprängande kämpande dundrande hästen, så flyttade Tristan sig skickligt åt sidan blott i sista ögonblick, så att när kraschen helt uteblev hästen med ryttare flög utan hejd ut i periferin, kolliderande med andra intet ont anande riddare, om icke alltsammans snubblade handlöst och föll över ända i diger förskräckelse, med både riddare, rustning, schabrak, lans och järnplåtar slamrande vilt i total konfusion och ett ohjälpligt skeppsbrott. Det hände en riddare, att när prins Tristan i sista sekund föll åt sidan, hans lans icke träffade annat än marken, och den arme riddaren fick i den stöten sin arm ryckt ej endast ur led men till samtligas häpnad helt avskild från kroppen.

Med lätthet och som i en lek fick prins Tristan den ene förskräcklige riddaren efter den andra på marken. Mot honom var lansar rent självmord och fullkomligt gagnlösa, och mot hans arga förskräckliga svärd, som lätt klöv både hjälmar och brynjor och lätt högg av yxskaft, var alla som hjälplösa strandade avklädda barn.

Morholt själv hade aldrig upplevat en bättre tornering se'n konungens dagar. Han tjöt och han vrålade av det brutalaste gapskratt, som rövaren ej för sitt liv kunde på något sätt finna bot för. Han hade ej haft så förtvivlat och utomordentligt och underbart roligt på många oändliga tråkiga år. Den otroliga och obetalbara synen av hans allra grymmaste mest skräckinjagande fruktade riddare sprattlande handlöst på marken, förgjorda av en liten bondlurk på halt gammal hästkrake, iförd en rustning som man kunde se tvärs igenom, fick mäktige herren att vika sig dubbel och rulla på golvet av osläckligt hämningslöst magskratt som fyllde och sprängde hans ögon med tårar.

Och Tristan besegrade alla. Den siste var kastad ur sadeln, och kvar på sin hästrygg var endast den okände främlingen, och han red långsamt mot härskarens säte.

"Nå, riddare, du har besegrat all världen!" skrek Morholt med uppmuntran. "Vad vill du ha såsom pris? Och vem är du, för resten?"

Den okände riddaren svarade utan att ha tagit av sig sin hjälm:

"Jag är ännu ej herre på fältet. En riddare kvarstår som jag ännu ej lyckats vanära."

"Och vem är det?"

Utan ord lyfte främlingen sin klåparaktiga lans, och han pekade med den på härskarens vapen. Då utbrast Sir Morholt förbluffad: "Högmodige främling, har du blivit galen? Vet du ej vem du har att göra med? Vet du ej att riddar Morholt ej strider med någon om icke på liv eller död? Skandalöse och bortskämde pojksvalp! Det är bäst att du reser hem innan du gör mig ilsken på allvar. Så säg oss åtminstone då vad du heter!"

"Mitt namn är prins Tristan."

Då bleknade Morholt och svalde. "Är du riddar Tristan? Ej Tristan från England?"

"Vad dillar du om? Varför bleknar du? Jag är prins Tristan av Norge. Vad är det med dig, din paradiske gubbtjyv?"

"Nej, ingenting. Jag ställer upp i ett envig med dig, och må den som har stått salig konungen närmast ock hembära segern."

En misstanke hade dykt upp i Sir Morholts fördunklade sinne att denne prins Tristan var konungens son. Men den misstanken hade förflyktigats när icke Tristan tyckts fatta vad Morholt med skräckängslan menat med sin mycket känsliga fråga.

Och hela publiken var säker på att endast Morholt var möjlig som vinnare, ty han var ju ende mannen i livet som känt konung Arthur, förutom Sir Lancelot, som ingen visste det minsta om vad som var blivit hans öde. Men många beklagade ömt i publiken att en sådan skön och käck pojke nu skulle bli offrad för den grymme busen Sir Morholts barbariska blodtörst.

Nu steg store Morholt till häst. Bland publiken vid hövdingen Morholts högt uppsatta säte satt en liten vit fager ljuvlig prinsessa, som spänt följde med vad som skedde. Hon var allmänt känd som Sir Morholts strängt skyddade blivande fru. Men Sir Morholt var gammal och tung medan jungfrun var fager och ung.

Och den unge prins Tristan fick syn på den bländande jungfrun där hon stilla satt vid sin härskares högsäte, och för ett ögonblick blev han förstummad av något som var mellan honom och henne. Han tappade bort sig ett ögonblick medan helt nya och sällsamma främmande känslor slog runt i hans nordiska stelfrusna ödsliga hjärta. Men hjälten betänkte sig snabbt, och han sade till sitt eget plötsligt upproriska hjärta: "Nej, bort, falska villa! Förhärda dig, hjärta, mot fruntimmers vekhet och fallgropar som kallas ömhet och kärlek! En världs öde står nu på spel, och jag får ej förlora en värld för en dams ögas skull." Likväl sökte hans öga av intuition och ren instinkt upp flickan igen, men den ljusas var då sänkt mot marken och mötte ej åter den djärve utmanarens. Tristan, mot sin egen vilja, beklagade detta i hjärtat.

Så tänkte Sir Morholt: "En dåre som i gränslöst vanvett dumt dristar sig att vettlöst utmana själve Sir Morholt ska vi väl i hast lyckas oskadliggöra och smärtfritt befria oss från hans besvärliga och obekväma beteende. Men att han kallar sig Tristan! Kan han vara salige konungens son? Och kan han, om han är det, själv vara blått okunnig om det? Ja, om så är fallet, så icke skall han informeras av mig! Om han är kunglig och ej vet om det, så icke skall jag hjälpa honom till kunskap därom!" Och han stormade an emot Tristan.

De två skarpa riddarna möttes med öronbedövande dunder och brak, och de lansar de använde splittrades bägge till stickor och flisor, och ingen föll av. De fick två nya lansar och möttes igen, och på nytt blev det brasved av utsökta vapnen. En tredje gång möttes de med nya lansar, och nu red de mot varann med ännu större och vildare vrede och fart än de hittills begagnat, och nu blev förfärliga chockkollisionen så hård, att ej lansarna endast men hästarna även tog skada, ty lansarna splittrades till oigenkännlighet, och till allas ohyggliga fasa och veklagan bröt bägge hästarna ryggarna. De dög ej mera till liv såsom vanliga djur men var tvungna att slaktas.

Nu föreslog Tristan att de icke mer skulle mötas med intet avgörande lansar men med mera bitande och kanske mer effektiva och allvarsbetonade svärd. Morholt önskade hellre att fortsätta fåfänga lansbrytningsleken, men när han förkunnade detta fick han av sin envise fiende fegetens slag i sitt ansikte: "Vågar du ej, tappre Morholt, bemöta en främling med svärd? Är du rädd för oss norrmän? Vill du kallas feg av din eftervärld för att du ej djärvdes möta en fräck obstinat liten pojkvaskers svärd?"

"Nå, välan," sade Morholt förgrymmad och ursinnigt kokande vred, "men då skall jag ej skona ditt liv, fräcke dåre! Är alla så galna som du var du kommer ifrån?"

"Nej, långt galnare, ty jag är inte alls därifrån."

Och än en gång red de mordiskt varandra till mötes på nya och intet ont anande hästar, och denna gång bar de högt burna och flammande svärd argt i stället för harmlösa lansar. Ja, denna gång var det på allvar, ty nu gällde tvekampen livet. Ty främlingen hatade Morholt så bittert som myrånkan lömske herr myrlejon, och riddar Morholt var ängslig och fruktade mer och mer för denne okände främlings karriärplaner och var bestämt angelägen att skaffa hans hotfulla namn och person ut ur tiden.

Med häftighet började striden, och denna allvarliga häftighet växte och blev oavbrutet mer häftig och hatisk och blodig och fruktansvärd under det gräsliga envigets utveckling. Ingen var större expert på gemenheter, skurkstreck och falskhet i strid än Sir Morholt, och därför var striden så jämn mellan dem att det var rent otroligt och såg ut att sluta fatalt för dem bägge. Men ingen föll än ur sin sadel.

"Vad är det för svärd som du slåss med?" for Morholt helt plötsligt och skräckslagen ut mot sin motkämpe, men Tristan såg ej hans skräckslagna min och besvarade frågan: "Ett svärd som jag fick av herr Döden personligen för att befria mitt land från ditt skräckvälde, usling! Försvara dig, kräk!"

"Säg mig genast: vem fick du det svärdet av? Stal du det manne från död man? Det tror jag är troligast!"

"Usling! Jag fick det av Riddaren av De Två Svärden. Han själv hade användning endast för ett."

"Och vem var väl den riddaren? Hette han Lancelot?" Morholt, förstås, hade plötsligt igenkänt det ryktbara svärdet.

"Försvara dig, kruka, och prata ej goja!" Och därmed högg Tristan av en av sin fiendes halssenor. Såret var vådligt, och krigaren slutade kämpa. Han blödde som ett

knallrött vattenfall och gled ur sadeln med långsamhet. Han föll till marken försiktigt, ty livet rann långsamt ur kroppen, och än var han medveten nog att till sitt allra yttersta motverka sitt eget fall.

Tristan såg att han fiendes livs sista strid stod för dörren och steg själv, ur tjugo allvarliga djupa sår blödande själv, ur sin sadel och böjde sig över den döende. Den gamle knektveteranen låg stilla och viskade till honom: "Aldrig har jag mött en kämpe som du. Endast en enda man har jag någonsin mött som har kämpat som du, och det var konung Arthur."

"Du frågade mig vem den riddare var som jag fick detta svärd av. Vad sade du att denne riddares namn eventuellt var?"

"Du ville ej höra. Så lev utan öra för vem du själv är. Jag är den sista mannen i livet som vet vem du är, och du själv har berövat mig livet." Och riddaren slöt sina ögon och dog. Tristan såg det och började gråta. Han grät som ett barn över stupade fiendens kropp, för att denne grymt tagit sin hemlighet med sig i graven. Han hörde ej folket som kring honom skrek: "Leve konungen! Leve befriaren! Leve tyrannmördaren!"

Och han hämtades upp av en skara av yra och hänförda människor som älskade honom och dyrkade honom. De sade: "Bliv du nu vår härskare! Härlige hjälte, som oskadliggjort hela världens och samtliga människosjäalars förhatliga och hänsynslösa förtryckare!"

Tristan såg sig genast nödsakad att lugna ner dem och ingripa. Blödande talade han:

"Kära vänner! Förbannad i evighet vare var man som med våld skaffar sig världslig makt! Lika evigt förbannad och ärelös vore då jag även, om jag med detta högst blodiga dåd tog det ringaste ansvar för någon i anspråk! Jag kom hit i avsikt att endast befria. Tyrannen är död, även fastän jag ångrar det, och därmed har allt jag önskade uppfyllts. Jag vill icke mera. Jag är ej er konung, ty jag är ett hittebarn endast och har varken ätt eller härkomst. Så lev utan mig, kära folk, ty jag måste uppfylla min plikt, och min plikt är att fara tillbaka till landet som uppfostrat mig, tagit hand om mig, och där de enda jag känner i världen tryggt lever i anspråkslös fattigdom..." Längre kom riddaren ej, ty han föll ner i vanmakt av blodförlust.

En enda hade ej jublat och gormat och yrat av glädje med skaran, och det var Sir Morholts tillämnade brud, den förtrollande vackra och ljusa och stillsamma tysta och gåtfulla jungfrun, som från och med främlingens ankomst tills nu hade nästan totalt oavbrutet betraktat den okände. Nu när han svimmade och föll omkull skred hon fram, och hon sade: "Låt mig taga hand om den sårade."

"Ljuva Isolde, du blivande drottning," kom kvinnornas svar, "ingen läkare finnes i världen som är mera skicklig än du. Denne modige främlings djupt gapande sår äro svåra, och du blott, så tror vi, kan rädda den arme till livet. Så tag honom."

Och riddar Tristan blev fördd till det hus som den kvinna som kallats Isolde för tillfället bodde i. Där blev han omskött och vårdad. Han yrade mycket och kämpade svårt emot sårfebern de första veckorna, men sedan lugnade riddaren ner sig och klarade livhanken.

Och den dag kom när han öppnade ögonens gluggar och för första gången såg rummet han låg i. Han såg och han tänkte och talade äntligen klart. Han fick syn på sin älskliga vårderska och ställde frågan: "O ängel, vem är du som räddat mitt liv? Ljuva flicka, säg icke ditt namn. Låt mig gissa det. Jag känner nog väl igen dig. Du var den i skönhet och klarhet och strålande ljus och i blidhet med solen själv tävlande mö som på kampdagen satt hos Sir Morholt. Vem är du, förtjusande flicka? Säg, varifrån kommer det värmande strålande heliga moderligt famnande ömhets- och godhets- och fromhets- och renhets- och helighetsvittnande andliga ljus som så underbart omstrålar hela ditt väsen och är din personlighet?"

"Aldrig, o främling, har någon man talat till mig på det sättet förut. Men hur litet ni än vet om mig så vet vi ännu mindre om er. Vi är spändare på att få veta vem ni är än ni är att få lära känna vem jag är. Men jag skall ej dölja det ringaste för er. I detta land känner mig alla, och alla vet väl vem jag är. Jag är barnbarn till översteprästen Merlin, om ni vet vem det var. Det var han som fick Arthur, vår avlidne konung, på tronen. Folk påstår dessutom med säkerhet att konung Arthur var far till mig, men det kan ingen bevisa."

"Vem är denne Arthur, som jag ständigt hör förs på tal överallt? Alla människor tycks känna den store konungen, men icke jag. Undervisa mig, jungfru."

"Säg först, ädle riddare, vem ni själv är."

"Jag är hittebarn. När min beskyddare och fosterfader, den ädle kung Markus, tog hand om mig och upptog mig som sin skyddsling var jag endast tretton år gammal. Mitt liv före det är en dunkel historia som jag icke minns särskilt väl. Dock är några små enstaka minnen rätt tydliga ännu."

"Berätta om dem. Vad ditt ursprung är är jag nog mest intresserad av."

"Mitt första tydliga minne är mitt första möte med havet, min upplevelse av min upptäckt av havet. Jag minns att jag upptäckte havet i fjärran och vandrade mot det allena. Jag satte mig ner i det böljande gräset på kanten av stupbranta kusten. Där var då ett fartyg i närheten, och detta fartyg blev jag barnsligt nyfiken på. Jag sprang ner till dess ankarplats, och där fanns män ifrån fartyget som hade ärenden inne i land. Jag föll snart nog i samtal med dem, men de talade icke mitt språk, men de var mycket vänliga mot mig. De tog mig ombord, deras skepp lyfte ankar, och jag följde med dem och anade ej förrän det var för sent att det hänt något galet och att jag ej gjort som jag bort. Och jag såg aldrig åter den kusten."

De män som tog hand om mig och förde bort mig var djärva fenikiska sjömän. Jag följde dem i flera år från ett land till ett annat. Till slut kom jag hem med dem till deras hemland, det fjärran Fenikien och den fantastiska storstaden Alexandria. Där lärde jag mig tusen storvetenskaper och grekiska, lite latin och hebreiska. Men aldrig trivdes jag där i den främmande storvulna brusande alltför förfinade världen där människor levde för tätt, och när den gode köpman som uppfostrat mig och som givit mig allt av sitt goda på nytt reste ut med sitt skepp mot de nordliga haven så följde jag med honom. Men av de talrika kuster som vi tog i land vid och följde så kände jag aldrig igen den som jag en gång lämnat. Min fosterfar seglade längre åt norr än fenikier någonsin förr vågat göra, och utanför Norge kom han in i

havsströmmar som han var maktlös mot, och därpå överföll honom en storm. Han led skeppsbrott, och jag var den enda av alla som klarade sig, ty jag motstod det iskalla vattnet och frös ej ihjäl och var dessutom en mycket uthållig simmare. För att jag ej led av kölden som de, och på grund av att jag utan svårighet redde mig i iskallt vatten och frätande bitande frostväder, är jag helt säker på att jag är kommen från norr. Knappast är jag väl kommen från Norge ursprungligen, men min vän Herberts land och hans stad Uppsala låter för mig som bekanta och kära och välkända bygder, så kanske är jag ifrån Sverige, ett land som jag ännu ej knappast sett alls."

"Men hur fick du ditt sällsamma namn?"

"När fenikierna fann mig och tog mig så bar jag om halsen en kedja, och i denna kedja fanns en medaljong där ett litet porträtt och mitt namn voro noggrant graverade. Tappra fenikierna uttydde namnet, och sålunda har jag ej någonsin tappat mitt namn, som är mitt enda arv från en okänd familj, som jag kanske ej någonsin skall återfinna."

"Har du medaljongen fortfarande kvar?"

"Ja. Jag har den där hemma i Norge hos min gode far konung Markus."

"Och ingenting annat fanns upptecknat däri än ditt eget namn?"

"Nej, ej något. Men namnet är i högsta grad mystifikt. Aldrig har jag mött någon som kunnat förklara för mig vad mitt egennamn riktigt betyder och står för, ty någonting måste det vara med namnet, ty ingen förutom jag själv har ett sådant förunderligt namn. Kan ni komma med någon förklaring?"

"För mig är det lätt att förklara ditt namn. Men det är ej en trevlig förklaring."

"Jag ber er att låta mig höra det värsta."

"Ert namn, riddar Tristan, betyder så mycket som Sorgbarn, ett sorgens, tragikens, bekymrets, eländets och tårarnas barn. Men berätta om konungen Markus i Norge. Hur blev edert liv efter hans generösa barmhärtighetshandling?"

"En fiskarfamilj togo hand om det barn som igenom ett under blev räddat från havets högt rytande vrede. Hos dem levde jag i tre år, och jag lärde av dem mig till fiskare. Men deras fattiga kyffe var snart mig för trångt, och jag sökte mig ut. En dag rymde jag självsvåldigt utan att ens hava varskott den fromma familjen, och aldrig mer såg jag den. Detta har allt sedan dess tyngt mitt samvete och ofta fått mig att sucka. Men en dag så mötte jag ett hurtigt sällskap som tämjde bångstyriga vildhästar. Där fanns en häst som de ej kunde tämja. Jag erbjöd mitt mod och de skrattade ut mig, tills jag tämjde hästen. Från den dagen var jag en hästkarl."

Som hästkarl kom jag till kung Markus, och jag blev hans bästa betroddaste tämjare av både hästar och falkar. Mitt stora intresse för fåglar var brinnande redan när jag vid det brusande havet fick skåda de djärvaste fiskgjusar jaga på vattnet, och havsörnens kamp mellan vågorna mot sluga lommarnas sylskarpa näbbar gav liv och berusning åt min fantasi. Visa ut mig en örn när som helst, och du skall strax få se honom tam som en anka få äta en köttbit ur min egen hand vackert sittande på mina skuldror och utan att skada mig så att ens en droppe blod flyter ut ur min kropp. Jag blev Markus betroddaste hästkarl och hans favoritfalkenerare, och jag blev kärare för honom för varje år, ty han ägde ej barn eller hustru. Familjeliv hade

han avstått ifrån, ty i sin ungdoms blomstring så hade han hört av en präst en fatal profetia. Den gudsmannen påstod som så: 'Du skall gifta dig, men din mest älskade son skall begå vidrigt äktenskapsbrott med din hustru.' Och för att bli fri från en sådan förbannelse gifte sig aldrig kung Markus."

"Vem var den förfärlige prästen?"

"En gammal och lång mager man. Han var säkert ett hundra år gammal och hemma från England."

"En gammal och lång mager man? Var han fruktansvärt vördnadsinbjudande och rent omöjlig att ej ta på allvar och fromt respektera, en man som all världen högt fruktade?"

"Ja, konung Markus beskrev honom som en förskräckligt vis auktoritet."

"Det var min egen morfar, den gamle Merlin, Englands överstepräst. Nå, men fortsätt."

"Så fäst blev kung Markus vid mig under åren, att han adopterade mig och förklarade mig som sin arvinge. Allt som jag ännu ej kunde såg han noga till att jag lärde, och först och främst stridskonsten. Han ensam tillkommer äran och all hög förtjänst för min seger för store Sir Morholt. Men säg mig: vad var du för honom?"

"Han var min beskyddare, och jag var ämnad att bli hans gemål. Han var såsom en farbror för mig och han var aldrig ovänlig mot mig. Jag älskade honom som frände men icke som blivande make. Min tillgivenhet för hans hurtiga muntra person var total, eller hade visst varit total, om han blott aldrig friat till mig. Ni får aldrig tro, ädle herr Tristan, att jag tyckte om att ni dödade honom. Jag hatar er för det, ty han var den första person i mitt liv som ej djuriskt behandlade mig mer än illa. Han var en trygg borg för den fredlösa bräckliga vecka Isolde, och jag var i hans närhet trygg."

"Om ni hatar mig, varför har ni då här räddat mitt liv?"

"Det finns något emellan oss som jag ej vet vad det är men som tvingar mig att icke låta er dö. Ni är såsom en broder för mig, och jag vet icke varför."

"Och alltsedan jag först fick se er har ni varit såsom en syster för mig, och jag vet icke heller alls varför."

"Sir Tristan, ni måste ta reda på vem ni själv är. Något säger mig att både ert liv och andras beror av att ni tager reda på vem ni egentligen är. Gör det till ert livs uppgift."

"Men hur skall jag då kunna göra det?"

"Minns ni fortfarande kusten som köpmännen från fjärran östern tog bort er ifrån?"

"Bilderna av denna kust är den starkaste bilden som någonsin etsat sig fast i min själ. Den är tydligare än nå'n annan."

"Så finn denna kust. Den kan ge er en ledtråd."

"O drottning, det finns lika talrika kuster i världen som stjärnor i himlen. Tro ej att en sådan sak praktiskt kan utföras."

"Men den som söker, han finner."

"Men jag vill ej finna min identitet. Kanske slutligen, när jag är döende, att då mitt ursprung skall avslöjas för mig, men ej före dess. Jag är nöjd med att ingenting vara. Jag vore då hellre ett intet än son till den store världshärskaren Arthur och hans egen arvinge. Markus förskräckliga bergiga fattiga land, som blott fjordar och fjäll är, är fullkomligt nog såsom arv åt den okunskapstörstige Tristan. All sanning förskrämmar mig."

"Dumme Sir Tristan, om det är ditt allvar så återvänd hem och glöm bort den som vårdade dig och försökte att hjälpa dig. Om du ej önskar ha reda på vem du själv är, så glöm bort även mig och att jag alls i onödan räddade ditt värdelösa och fattiga liv. Res tillbaka till Norge och glöm detta land. Jag vill aldrig mer se dig." Och fagra Isolde gick ut. Tristan ropade: "Stanna, min syster! Kom åter!" Men hon kom ej åter. En annan begynte att vårda den långsamt men stadigt tillfrisknande Tristan, och han fick ej någonsin mer se den ljuvliga jungfru Isolde. Och när han var frisk fanns det ingenting annat att göra för honom än fara tillbaka till Norge tillsammans med Herbert och sina kamrater.

Vid hemkomsten tog gode Markus och alla hans gamla kamrater emot honom såsom en hjälte. Han hyllades, prisades och gratulerades, och till hans ära blev firade dussintals fester. Och vid en av dessa bröt Tristan sin ärade och respekterade tystnad och sade till älskade konungen: "Konung, du ser så bekymrad och åldrad och glädjelös ut. Ditt liv rinner åt fanders och bortslösas till ingen nytta. O fader, jag vill icke ärva ditt rike. Vad bryr sig väl Tristan om ära och heder och makt, prakt och världslighet? Jag vill ej alls bliva konung. Din tron kan ej någonsin tillhöra mig, ty det är icke rätt att du giver din kungliga tron åt ett namnlöst föräldralöst hittebarn. Konung, förgyll dina dagar och skaffa dig glädje och sällskap!"

"Vad är det, min son, du försöker att säga mig?"

"Gift dig, kung Markus! Det finns tiotusentals ogifta dygdiga välborna jungfrur i världen som gärna ej blott skulle gifta sig med dig men älska dig även, ty du är i din bästa starkaste ålder. Du är icke sextio ännu, och du ser ut som fyrtio. Ack, konung! Förutna dig lyckan att älska en hustru och ha ett gott och aldrig svikande sällskap för resten av livet. Tänk på din familj och din kungliga ätt! Den får ej slockna ut. Aldrig någonsin får det i ärbara länder så tillgå att en anrik uråldrig traditionell monarki slocknar ut. Hela raser och folk får dö ut, men ej någonsin kungafamiljen. Och strunta i gamla och gudlösa onda förbannelsen, den gamla vidskepelseprofetian. En konung får aldrig ta någonting ont på fullt allvar. För honom är allt endast gott, och allt ont bör för honom blott anses som vardagsluft utan historisk betydelse. Älska, o konung, och giv världen ärbara söner som du, ty den står alltid i oerhört starkt behov av så ädla, förnäma och kungliga söner som möjligt."

"Min son, du kan då övertala en klippa att störta sig själv ut i havet. Men vem skall jag gifta mig med? Har du utsett nå'n särskild?"

"Det har jag."

"Jag kunde just tänka mig det."

"Om jag ej kände mig mer som broder för henne än såsom en man skulle jag själv förutan betänklighet fria till henne. Men, som jag just sade, jag känner mig mera som

bror, och hon är mer som syster för mig än som kvinna. Jag kunde omöjligen själv handla mot henne såsom mot kärestor. Någonting som jag ej vet vad det är står emellan oss, och mycket hellre än att ingå giftermål med henne tog jag mitt liv. Men om du, käre konung, befriade henne från oskuldens otrygga tillstånd och tog henne till äkta maka, så skulle ej endast du själv bli vår världs mest lycksaliga mänska, men jag även skulle bli salig för resten av livet att få vara nära den heliga jungfrun som jag blott kan kalla min syster. Om jag toge hit henne skulle vi båda bli ofelbart lyckliga för hela resten av livet: du över att ha henne såsom din maka och jag över att aldrig mera behöva bli skild från min syster."

"Det måste i sanning emellan er vara ett säreget sällsamt förhållande, om som du säger hon är som en syster för dig."

"Ja, en syster är allt vad hon är för mig, och varken mer eller mindre. Men, konung, för dig skulle hon bli den mest idealiska hustru, ty ädlare jungfru finns knappast på jorden."

"Min son, om hon det allra ringaste och i den mest obetydliga mån liknar dig är jag färdig att tro att hon ypperst är på hela jorden. Men säg mig: var är hon? Vem är hon?"

"Jag träffade henne i England. Hon skulle ha blivit Sir Morholts olyckliga maka, men lyckligtvis räddade jag henne från sådant för henne ovärdigt öde. Jag sårades av riddar Morholt betänkligt och skulle ha dött av min blodsförlust, om inte hon tagit hand om mig och med sin läkekonst räddat mitt liv. Hon är ljus, vacker, varm, blid och så outhärlig som solen fast ej lika bländande, ty ingen kan man mer gärna mer långvarigt noggrant betrakta. Hon heter Isolde och kallas den ljusa och är dotterdotter till översteprästen Merlin."

"Legendariske gudsmannens barnbarn! Var har du hört det?"

"Hon berättade själv."

"Du har väckt mina innersta känslor. Min Tristan, om det är din önskan att avstå från riket och att jag skall gifta mig och ge mitt rike åt mitt eget kött och mitt blod skall jag lyda din önskan. Säg, kan du för mig återvända till England och fria till henne å din gamle farsgubbes vägnar?"

"Det kan jag förvisso, och ingenting gjorde jag hellre. Min fader, din önskan att gifta dig med den bedårande jungfrun betyder att jag för all framtid får ha hos mig min kära syster, och ingenting kan ge mig större och ljuvare lycka."

"Så res då. Du själv får bestämma din avresas datum."

Och endast två månader efter att Tristan med följe vänt åter från England så vände de åter till England, men denna gång ej i politiska krigiska uppdrag men snarare i goda uppdrag av motsatta sorten. Sir Tristan gled ut på sitt skepp ur sin faders kung Markus väl skyddade i fjällen insprängda fjord för att å kungens vägnar bege sig på friarstråt.

Men vädret var icke med tappra seglande friarna. Stormar högg tag i dem och förde dem långt ur kurs, och när äntligen efter en niodygnsstorm de såg solen igen uppenbarade sig för de härdade sjömännen en vild och främmande kust som de ej kände till. Bergen var mycket branta och fruktansvärt ödsliga. Vågorna rasade mot

denna kust som om de ville bryta och söndra och krossa den, och det såg ut som om det inte var helt omöjligt att de skulle lyckas.

Den nödvane Tristan befallde att de skulle följa den livlösa kusten mot söder tills de mötte människor, och efter aderton stormiga gråa och våta odrägliga dagar så såg de med ens emot aftonen ljus på en punkt där vid kusten. De styrde omedelbart in mot det levande ljuset och satsade allt på det gryende hoppet, som lyste med ljuset, och gav sina själar i högre naturmaktens och i försynens förhoppningsvis nådiga händer.

De kom till en stad som var där situerad vid havet. De ankrade i en fantastisk och väl skyddad grotta, som var stadens hamn, och från den gick en väg upp till staden.

Det var en förtjusande stad. Aldrig någonsin hade de resglada norrmännen sett en så vacker och lycklig och ljuvlig och vänlig och leende och pittoresk liten stad. Den var byggd i terasser, och dess största gata gick ytter om staden till höger om staden från strandkanten sett, och den gatan var ock stadens enda ordentliga gata. Till vänster om vägen låg husen, små ljuvliga stenhus i hög på varandra och huller om buller, men ändå var staden den tveklöst mest ordnade seglarna någonsin sett. De förstod innevånarnas språk, och de ödmjuka vänliga hjärtliga gästfria stadsborna var mycket villiga och mycket ivriga att noggrant och ifrån början berätta sin säregna köpings historia.

De hade ej någon konung och hade ej makt och ej ens någon lag eller stat eller något system. De var fria och levde som fiskare eller som köpmän, och staden var blomstrande och suverän och välmående som ingen stad annars i hela världen.

Men staden var levande endast på sommaren. När hösten kom med ohyggliga gräsliga stormar så var stadens öde att fullkomligt utplånas av de vilt rasande vädren och havets ohyggliga fjällhöga vågor. Så staden fanns icke på hösten och icke på vintern och icke på våren. Men varje nytt år när all snö och all is var bortrunnen som vatten kom folket tillbaka till staden och byggde den upp ifrån början på nytt, för att leva i den i fem månader och sedan lämna den åter när höstmörkret kom med dess allting fördärvande stormar. Var senvår kom folket tillbaka, och staden var fullkomligt återuppbyggd ungefär och normalt omkring midsommar, och varje vemodig och melankolisk höstdagjämning drog folket bort igen för att ej dö och gå under med staden. Så levde och verkade staden och dess effektiva och flitiga härdiga folk, och den dag skulle komma, så sade de, då de när våren var kommen kom åter till staden och fann att den det året ej ruinerats; och för denna orealistiska fagra idé slet de vidare, levande, blomstrande och existerande endast fem månader av hela året.

Men var riddar Tristan och hans tappra vänner befann sig i världen kom de icke alls på det klara med, ty denna stads trägna folk hade en annan världsbild än de, och de kunde ej alls geografiskt förstå detta stadsfolks system. Men till slut sade äldsten i staden, den mest respekterade, visaste gamlingen: "Lämna ert skepp här och gå över landet. Det är inte långt till vår syskonstad där de vet mera än vi, och där de även villigt skall ge er ett skepp, om ni endast vill hälsa från oss. Gå direkt mot sydost,

men se till att ni inte gör raster och uppehåll under er väg, ty det är redan sent på säsongen, och uppe i landet har snön börjat falla. Ni får icke stanna på vägen, ty stannar ni blir ni begravda i dryga tätt fallande snön. Vi skall ge er en pålitlig vägvisare, så att ni ej går vilse."

"Var lever ni under den övriga delen av året?" var Tristan en dag dristig nog till att fråga, men det ville icke befolkningen svara på. Tydligen skulle ett sant svar ha sårat det ändlöst uthålliga folkets personliga stolthet. Men en sak var klar: detta säregna folk var ett folk som ej någonsin kunde ge upp sitt evinnerligt ständigt på nytt ruinerade arbete. Staden var allt vad de levde för, bortsett, förstås, från den för dem så självklara religionen.

Och Tristan med sina kamrater medföljde den kunnige vägvisaren över bergen, och snart stod det klart för dem vad stadens gammelman menat. I bergen föll snön så otroligt och fruktansvärt rikligt och tätt och totalt utan det minsta uppehåll någonsin, att den som stannade till endast kunde bli levande för evig framtid begravnen och djupfryst. Det fick inte saktas på tempot. Var dag och var natt måste hjältarna kämpa sig fram genom yrande virvlande ogenomträngliga ogenomskådliga yrsnön och utan att vila och utan att sova och helst även utan att äta. En grotta på hälften av vägen var allt som de tappra fick bristfälligt vila sig i, men där stannade sällskapet endast en dag. Sedan gällde det åter att gå och blott vidare gå, ty om någon man stannade var han en död man.

Men sällskapet kom till den ärligt utlovade staden, och där fann de vänner som hjälpte dem reservationslöst med allt de behövde. De fick ett nytt skepp, och de fick även kursen mot England, och så bar det av. Inte en enda man hade Tristan förlorat på denna märkvärdiga irrfärd.

De kom till det avlägsna England och ankrade utanför Edinburg som då ej än hette Edinburgh. Där fick de veta att ljusa Isolde begivit sig över till Irland. De seglade då runtom stormiga nordkusten och in i Irländska sjön, och i Irland så återfann de i det avlägsna Limerick, som då ej än fått sitt namn, den jungfruliga mön, den förtjusande fagra Isolde.

Och Tristan, den härlige ljuse med muskler och senor av stål, böjde knä för den fagra Isolde och sade: "Ack, fly ej och sky mig ej, fagra jungfruliga heliga mö, som jag vågar att kalla min syster fast hon icke är det, och som jag högt älskar just såsom en okränkbar syster. Min fagra! En andra gång har jag nu utsänts från min gode herre kung Markus, men denna gång ej i politiska ärenden utan i kärlekens ärenden."

"Svara mig först på en fråga, Sir Tristan. Stig upp ifrån marken. Det höves ej bröder att tala till en deras syster på knä. Jag vill veta, Sir Tristan, du granne och oemotståndlige man, har du lyckats att finna dig själv? Har du lyckats att rannsaka ut vem du är?"

"Ack, nej, syster, det har jag ej än lyckats göra. Men hör nu mitt ärende. Hitsänd är jag med mitt sällskap av tappra kamrater att fria till dig å min konungs och härskares vägnar, den ädle och gode kung Markus."

"Han är ej din härskare, Tristan. Du själv är allena din härskare."

"Hör mig till slut, hulda mö, innan du talar ut vad du känner! Jag erbjuder dig härmed ett respekterat och tryggt säkert framtida liv som en drottning vid konungen Markus och min egen sida. Kung Markus vill ha dig till maka, och jag vill dig hava till syster. Det blir endast en regelmässig offentlig förening dock, och det är bröllopet med konung Markus. Men om jag nu känner dig rätt blir vårt syskonband starkare genom ditt bröllop än någonsin äktenskapsbandet kan bli. Jag erbjuder dig hela ditt framtida liv vid min egen och konungens sida, en köttslig förening med konungen, och en blott andlig förening med mig. Det är trygghet hos oss som jag erbjuder dig. Här i splittrade barbariserade England finns osäkerhet blott att hämta. Så tala då, ljuva prinsessa, och säg vad du tänker."

"Jag ber om betänketid."

"Varför?"

"På grund av att ni icke vet vem ni är. Ridder Tristan, förvisso är ni enda vännen jag äger i livet. Tro ej att jag tror er om någonting illa. Tvärtom. Ni är ädlaste ädlingen i hela världen. Men någonting i mig förmanar mig strängt och befäller: tag reda på vem Tristan är innan du följer honom på äventyr. Någonting pockar och säger mig att det är ytterst väsentligt för mig och för dig och för alla att du finner reda på vem du egentligen är. Käre Tristan, jag kan icke följa dig förrän du funnit din identitet. Jag har ingenting mot att bli gift med kung Markus, men innan jag ingriper i världshistorien så måste jag veta vår bakgrund. Tag reda på först vem du är. Sedan skall jag med glädje bli din egen syster för livet och konungens maka."

"Men hur kan jag vända tillbaka till konungen med tomma händer?"

"Om du först tar reda på dina familjeförhållanden måste du ej komma till honom med tomma händer."

"Isolde, om du kände till mina känslor och kunde se in i min själ och förstå vem jag var skulle du icke motsätta dig. Vad har namn, ätt, familj, härkomst, bakgrund och jaghistorik för betydelse? Själen och anden och Guds egna gåvor till mannens personlighet äro allena av vikt och betydelse. Om du ej medföljer frivilligt måste jag i kraft av man föra bort dig till Markus med våld."

"Ingenting vore mera fatalt. Ingenting kunde mer ruinera ditt liv än att kränka vår vänskap med våld."

"Du är tvungen att följa med oss. Kära heliga älskade jungfru Isolde, förstår du ej att vi behöver dig? Äktenskapsmäklandet är blott en ursäkt för mig att få hämta dig hem och få ha dig hos mig. Kära väna Isolde, jag kan icke leva förutan dig. Utan dig är jag förlorad för evigt. Du endast vet någonting om mig, om än det är långtifrån allt. Uteslutande endast hos dig är jag levande, ty i ditt väsen finns någonting ytterst speciellt av mig själv. Du allenast behandlar mig i någon grad som den vilsna person jag egentligen är. Endast du känner till att jag ej har en identitet, och blott du bryr dig om det, och blott genom dig med din hjälp kan jag någonsin finna den åter. Jag är mycket mer angelägen än du i att finna mitt hopplöst förlorade döda förflutna. Det är mitt livs högsta begär att få veta det och min mest smärtsamma oro att jag icke vet det. Så hjälp mig, Isolde! Ack, hjälp mig att frälsa min själ!" Han föll åter på knä. "Hjälp mig finna mitt rätta ursprungliga livselement! Jag är örnen som lever bland svin och som endast av hänsyn till dem icke flyger, ty de är så dumma att de icke vet han bör flyga, och därför så säger de ej heller till honom att börja flyga. En liknande fågel som jag blott kan rädda mig ur detta okunskapsträsk, och den fågeln, den bländande svanen, är du. Blott i dig har jag någonsin sett något hopp för mig själv, ty du är av det blod som jag själv är. Åtminstone är du av den samma själen."

"Så följer jag med dig då. Må du få ut mer av mig än vad jag skall få ut av kung Markus."

"Ack, säg inte så. Han är världens idag mest förträffliga och mest förtjänstfulla konung, och ej är han gammal och ser till och med yngre ut än han är."

Och hon lämnade Irland och följde med Tristan och Herbert och konungens utvalda män på det skepp som de kommit med åter till Norge. En enda väninna och trotjänarinna tog blivande drottningen med sig: den trofasta ytterst pålitliga jungfrun Brangwayne, som var för fru Isolde vad Herbert var för kapten Tristan. Brangwayne var en irländska och hade stora naturgåvor och större själsdjup och vänskapsresurser än vad som var mätbart.

"Isolde, berätta om ditt eget liv," sade Tristan med huvudet vilande i hennes sköte, som käraste broderns i käraste systemen. Seglatsen gick fint, ty det blåste med måtta från väst, havet böljade mjukt, och det röda välsignade vädret var ej alltför kallt. Ej ens vinden var kall. "Jag har noggrant berättat dig allt om mig själv, men du själv har ej sagt särskilt mycket om dig."

"Jag kan ej se tillbaka på mitt eget liv med stort nöje. Min barndom var olycklig och outhärdlig. Min mor var den ondsinta trollpackan Morgan le Fay, och jag hade

en bror som var lika fördärvad i själen som hon. Han var min egen tvillingbror. Vem min olycklige far var har jag aldrig säkert fått veta, men sällsamt i sanning var den högst märkvärdiga blondhet som jag såsom barn blev behäftad med. Både min mor och min bror var så svarta som natten med kolsvarta ögon, men mina var blå såsom sommarens himmel. Jag frågade en gång min moder hur jag och min bror kunde ha samma far, vi som var så kontrastrika motsatser, och min mor svarade: 'Din gode far var så olik din mor som en stormnattssky den allra klaraste dagshimmel.'

'Vem var min far då?' var jag djärv att fråga då, men mamma svarade endast: 'Den ädlaste ljusaste mannen på jorden.' Och det var den enda gång som jag såg den leda käringen le. Det var den enda gång som hon talade med mig och unnade mig alls den ringaste vänlighet. Annars så hatade hon mig beständigt och öppet och till och med manade Mordred, så hette min broder, att göra det samma. Hon avsiktligt fostrade honom till att oupphörligt förfölja och misshandla, plåga och ofreda mig utan uppehåll, därför blott att jag var god i min själ, vilket ingen av dem var.

Jag har oupphörligt försökt tänka ut vem den ädlaste ljusaste mannen var som var min fader. Den man som jag håller för troligast såsom min fader var riddaren Lancelot, men aldrig har jag hört sägas av någon att han skulle gästade min moder i Skottland."

"Då har vi vårt okända ursprung gemensamt," föll Tristan då in. "Även du har en fader att finna som du icke vet vem han är."

"Det är sant. På den punkten är vi parallellfall."

"Men fortsätt."

"Förgäves försökte min broder och särskilt min moder att lära mig att bliva ond såsom de. Min olyckliga mor var den tveklöst mest skickliga kunniga giftblanderskan i vår värld. Genom olika gifter och droger så kunde hon få vem som helst till precis vad som helst, men den kunskap hon gav mig i detta beslöt jag att använda endast till människors fromma. Jag botade fångar i helvetet som var vår källare, och lömskt i hemlighet släppte jag ut dem och hjälpte dem fly, som min mor hade ämnat att dö. Det var jag som befriade Valiant, som var förste mannen som kom ur min mors borg med liv i behåll. Snart begrep jag att mitt kall i livet var sjuksköterskans, att med helande örter och oskadliga mediciner ge hjälp åt nödlidande, sjuka och skadade.

När min ohyggliga moder, som dräpt flere män än den digraste mördare, och när min broder fick reda på vad jag egentligen i största hemlighet sysslade med, drev de ut mig från hemmet med hat och med smälek. Om jag hade stannat så hade de mördat mig. Ut på de vilda förfärliga hedarna flydde jag, tretton år gammal, och levde som tiggerska under de ändlösa armodsår som sedan följde. En vandrande tiggerska, fredlös och hemlös, som blott kunde en enda sak: lindra kroppsliga lidanden och råda bot på dem. Frivilligt och för den ringaste penning utförde jag helerskans arbete i alla länder i England, i Skottland, i Wales och i Irland; och Irland, där vidderna var som mest öppna och fria, där trivdes jag bäst, och det landet omfattade jag mest av alla med min nationalkärlek. Där, var det eviga fula och gråa livgivande regnet mest odrägliggjorde den mänskliga tillvaron, där, var den pinande

vinden var som allra råast och kallast och hårdast och envisast, där, var det fattiga landskapet var som mest ödsligt och människofattigt och kargt, där var jag mest som hemma och som allra friast, ty ingenting är för det djuriska människosläktets mest hunsade barn så befriande, härligt och njutbart som fullständig ensamhet, där man allenast kan umgås intimt med sin skapare i hans grundläggande och koncentrerade ensidigaste konstruktivitet. Där fann jag icke heller omänskliga fiender som grymt förföljde mig för att jag gjorde vad gott var. Där tycktes jag om utav alla, där fann jag blott vänner som älskade mig, även om de var fattiga, smutsiga, ytterst eländiga och alltid svältande.

Där på den gröna ön fann mig en dag riddar Morholt. En avskyvärd drake drog fram genom landet och skövlade byar och gårdar, men Morholt tog upp hårda kampen mot draken och lyckades dräpa den, nästan till priset av sitt eget liv. Men jag vårdade honom och räddade honom till livet, och därefter ville han aldrig mer släppa mig. Jag blev hans fånge för livet och fick aldrig lämna hans sida. När konungen Arthur var död gjorde han sig till herre i konungens rike och började tyrannisera vår värld. Men mot mig var han alltid så mild och så god och så vänlig som mot ingen annan. Han pennaliserade samtliga människor och trampade dem under hälen med hänsynslöst självsvåld, men mig var han aldrig det ringaste ond på. Han var ett stort styggt gammalt troll, men han aktade noga sin lilla prinsessa och rörde ej någonsin vid henne. Han respekterade henne, och om han ej fattat beslutet att gifta sig med henne hade det ej slutat illa för honom. Hans maktambitioner och hans dumma giftermålsplaner fick honom att falla, och du var Guds vapen i fällandet av övermodige bjässen. Men jag tyckte synd om den grove brutale tråskallige narren när han låg i gruset med min egen broder som överman. Genast, o Tristan, när mina små ögon fick syn på dig, insåg jag att du var den man i livet som skulle stå mig allra närmast och komma mig närmast. Jag skall aldrig ge dig min kärlek, ty någon där ovan förbjuder det, men all den kärlek som konungen Markus skall få av mig är ingenting mot den eviga tillgivenhet som jag hyser för dig. Aldrig någonsin förr har jag haft en lojal och fullt pålitlig vän som jag kunnat förtro mig åt och saligt dela mig själv med. Du, Tristan, är den allra förste som någonsin skådat min själ och som kommit mig nära, och aldrig i livet lär det väl bli någon som helst annan människa. Goda Brangwayne är mig trogen, men hon är ej på samma plan som jag själv, och hon känner mig inte. Men du, riddar Tristan, står på samma plan, och det lär icke finnas en annan i världen som gör det."

"Men säg mig, Isolde, vem är ädle Lejonslott, som du nyss nämnde som kanske din fader. Vad hette han?"

"Lancelot. Han var kung Arthurs mest prisade riddare och hans mest älskade vän. Endast han och Sir Morholt var ännu vid liv av kung Arthurs odödliga riddare när digra slaget vid min morfars faders, den helige Albans, kapell hade blivit kung Arthurs och alla hans än återstående riddares bane. Han reste till främmande länder för att i evinnerlig irrfärd försöka att finna en sägenomspunnen försvunnen och namnlös och outranssaklig och kanske ej alls existerande arvinge till konung Arthur,

som lär ha försvunnit som spädbarn och sedan ej någonsin hittats igen. Men, som sagt, aldrig har någon sport att han någonsin varit i Skottland."

"Hur såg denna Lejonfot ut?"

"Han var världens berömdaste vackraste man efter konungen, högre och blond och med svallande lockar. Han inlät sig aldrig med kvinnor, och ingen såg någonsin mer maskulin ut."

"Säg, plägade riddaren rida med två stycken svärd?"

"Två skarpeggade svärd? Vad för användning skulle han haft för det andra?"

"Han bar då med säkerhet icke vid sidan två stycken förnämliga svärd?"

"Det kan jag inte svara på, men knappast låter det troligt. En riddare brukar ej använda mera än ett svärd, som han aldrig skiljs från så länge han lever."

"Hör på. Du har sagt att han reste från land och till land, att han sökte en arvinge till konung Arthur. Hör på. För en tid sedan, två eller tre korta år, drog en främmande riddare in i vårt land. Av en slump blev det jag som först mötte den främmande gamle men kraftfulle ädlingen. Mitt på en smal öppen bro ägde mötet emellan oss rum. Vi var båda beridna, och ingen var villig ge plats för den andre. Det avgjordes då genom strid vem som skulle ge plats för den andre, och jag blev i enviget segrare. Men i sitt fall ner från bron föll den härlige mannen så illa att han slog ihjäl sig. Han sade högst sällsamma ord i sin dödsstund och dog med ett övernaturligt och änglalikt leende och med en gest, som om han ville ge mig den ena av sina två klingor, det svärd som han själv icke brukade och som var finare än det han brukade."

"Vad sade riddaren till dig då just som han dog?"

"Ack, det kommer jag inte ihåg! Men det var alltför tydligt att han visste någonting om mig som jag inte visste. Han log när han hörde mitt namn, som om han hade känt mig från födseln och efter en skilsmässa på tjugo år känt igen mig och funnit mig åter. Han log som om han hade funnit i mig sin förlorade son."

"Kanske var han din okände fader?"

"Han var icke lik mig. Men är det ej sällsamt och underligt, att både trogna Brangwayne och min Herbert med säkerhet påstår att vi är så lika varandra som syskon?"

"Ja, det är högst sällsamt. Den döende riddaren sade då ej någonting om sig själv?"

"Ingenting. Men nu minns jag hans döende ord."

"Säg, hur löd de?"

"Han sade att han var väl nöjd med att hava fått dö för min hand. Men det var något mera, som jag icke minnes. Det var någonting om min far."

"Det är nödvändigt att du behåller i minnet vad riddaren sade dig."

"Nödvändigt, ja, men ej lätt. Låt oss tala om någonting annat. Berätta om konungen Arthur och hans legendariska hov."

"Min Brangwayne vet då mera om det än jag själv, ty hon föddes i Camelot och följde Morholt till Irland när denne ej längre stod ut under Mordred, min broder, som gjorde revolt mot kung Arthur men föll för den helige konungens hand."

"Du tycks veta en hel del om Camelot och konung Arthur ändå. Men för hit din Brangwayne. Har hon levande minnen från Camelot?"

"Många." Och trotjänarinnan Brangwayne bragtes till deras sällskap. Hon började villigt berätta om sina alltjämt alltför tydliga minnen. Hon föredrog den episoden då Arthur i vredesmod lämnade Camelot för sista gången, den gång då han drog ut i olyckligt inbördeskrig mot den ädle Gawain, som var oskyldig. Båda var offer för Mordreds sataniska ränker, intriger, manipulationer och listiga djävulskomplotter. Den härlige lille men helt ojämförlige och oförliknelige konung Arthur kom rasande ner från ett gräl med sin bortskämda drottning, och det stod som gnistor och rök om hans rasande vrede. Han kom ner i väldiga salen där det legendariska heliga bordet, som gamle Merlin hade snickrat, och som var så runt som den självaste solen, som alla hans ädlaste riddare brukade sitta omkring, stod, självlysande av majestät. Och den grånande men icke åldrade konungen stannade till inför bordet och greps av en uppenbar våldsamt bedrövelse. Två klara tårar kom tillrande ner från hans vänstra mer känsliga öga, och med ett förfärligt och gripande sorgeskri angrep han bordet med sitt dragna svärd, och med ett enda hugg högg han bordet i tu. Och den sorgtyngde konungen yttrade lågt: "Aldrig kan den olyckliga skadan nu bli reparerad, ty själva har mina högst älskade vänner och riddare splittrat sitt hem och sin härd och sitt kungliga hov i två nu oförenliga delar, och konungens hjärta har de därmed kluvit i tu." Men han anade icke att all landets splittring och olycka och alla sorger och förräderier blott hade som grund riddar Mordred allena."

Så talade jungfru Brangwayne. Så löd hennes berättelse. Hon hade själv sett den av Mordreds olyckor slagne hårt provade konungen och hört hans ord och ryckt till när han klöv sina riddares heliga bord i två halvkor med ett enda hugg. Allt var sant. Ingen var mera fjärran från lögnen än goda betrodda Brangwayne. Aldrig kunde hon säga vad som ej var sant.

"Sannerligen, det måste ha varit ett skarpt svärd han klöv runda bordet med," sade den av stunden njutande Tristan.

"Ett skarpare svärd smiddes aldrig i kända och okända tider. Det smiddes åt konungens farfader Hamlet, men Arthur var den förste konung som använde det. Det var gamle Merlins gamle far, smeden gudsmannen Alban, som genom sin kunskap i högre naturkrafter smidde det mer än unika och kostbara svärdet åt Hamlet, som mördades innan han fick det; och sonen kung Harald fick heller ej någonsin se fagra svärdet, ty han även mördades," sade Brangwayne.

"Det tycks vara en olycklig ätt, konung Arthurs familj."

"Den är världens minst lyckliga mest otursdrabbade mest olycksaliga ätt, men just därför har den även varit den allra mest mäktiga i hela världen. Dess olyckor har endast stärkt den. Och så sade gudsmannen Oliver, att medan olyckor än flitigt drabbade ätten så skulle den aldrig i evighet utslöckna. Olyckorna är dess styrka. När dess tragedier och olyckor upphör skall konungsfamiljen och ätten dö ut, men ej förr."

"Jag är glad, dock, och jag finner det vara tur att jag ej är en medlem av ätten."

"Det är du, och det vare sig du det vill eller inte. Ty alla vi människor är utav samma i evighet olycksförföljda och tragiska röda olyckliga kärleksblod. Alla är vi samma ätt, samma tragiska evigt nödlidande stackars familj, ty varenda en människosjäl har som stamfar vår vän gubben Noak, som ensam av hela sitt släkte och hela sin ras hade gudfruktighet, ork och kärlek till livet tillräckligt för att kunna uthärda och överleva den digra förskräckliga världsöversvämningen, som Gud utrotade människorna med för minst tre tusen år sedan. Noak allena med hustru och barn och en del vilda, tama och räddade djur överlevde den världskatastrofen, som avslutade och inledde historien, ty Noak allenast var trogen och älskade godheten, idealismen och livet med samtliga levande väsen, i motsats till människosläktet, vars medlemmar blott tänkte på sina nöjen, sig själva och den egoistiska lusten. Men genom sin flit och sin idealism och sin skicklighet som konstruktör av osänkbara båtar, så klarade sig gamle Noak helt ensam i stormen, och därför är nu hela människosläktet en enda familj, alla är vi av samma olyckliga blod, alla har vi som arvslott de tragiska förfädrens olyckor och tragedier och digra ohyggliga öden. Vi slipper ej från dem, ty mänskan är såpass gudomlig att hon aldrig glömmet i evighet vad hon har upplevat," sade den trogna och kloka Brangwayne.

Och den gyllene värmande brandröda solen gick ner över havet, vars lugna och taktfasta trygga varmt rullande vågor av kvällsolens döende mästarhand målades kärleksfullt i tusen färger och i alla regnbågens mörkare färger: i purpur och lila och indigo och gredelint och i djupt violett och i grön azurskiftande grannhet och blågrönhet och i den stjärnklara natthimlens blåaste blåa. Ja, färgerna skiftade så att det mänskliga ögat ej fullt kunde gripa dem alla på en gång. Den störste av mästare på att ge färger och kombinationer av färger och just de precis sannolikaste rättaste färger, hur vansinnigt än dessa galna naturfärgers kombinationer än skulle te sig för en målare på vita duken, var solen, det eviga värmande härliga ljuvliga ljuset, som ingen har någonsin skådat i vitögat utan att därmed ha hopplöst förlorat sin syn.

7. Spådomen

Mjukt gled skeppet mot hemmet mjukt vaggat av vänliga vågor och ledsagat ständigt av gynnsamma vinden som kom från sydväst. Och det anlöpte slutligen målet, och konungen mottog sin blivande hustru ur älskade riddarens händer och sade: "Min Tristan, säg, varför har du så förskräckligen ljugit för mig? Denna kvinna är långt ifrån så schön och vacker som du har beskrivit för mig. Alla dina grovt tilltagna superlativer om denna madonna är intet mot hennes reella och verkliga skönhet och ljuva behag."

"Var det ej det jag sade?" förkunnade Tristan.

"Det sade du visst, men hon är mycket schönare och mer gudomlig ändå." Och Isolde blev tilltalad av konung Markus och fann honom vara en hjärtlig och godtrogen, älsklig och uppriktigt hederlig till lynnet hjärtegod människa; och han

behandlade henne med faderlig och outtröttlig och gränslös och uppriktig omsorg och ömhet. Han var generös utan måtta mot henne, och snart blev de gifta.

Och bröllopet firades med pomp och ståt och var underbart lyckligt och för evig tid oförglömligt. Blott en var ej fullt glad på bröllopet, och det var Tristan, och hans ej närvarande glädje blev upptäckt och uppdagad endast av drottning Isolde, som smittades av den.

Och den ljuva bröllopsnatt som konung Markus sett fram emot med så högt flygande entusiastiska vackra förhoppningar och som nu äntligen kom med sitt världsmörker, var icke lika inbjudande för fru Isolde. Hon kunde ej på något sätt bringa sig till att närma sig brudsängen. Hon var en jungfru och kunde ej slänga iväg jungfrudomen så lätt. Ingenting kunde bringa den fagra att närma sig brudsängen, och när hon skamligen låtit sin konung och herre trist vänta en lång stund, varunder hon endast betänkte sig och gjorde tappra försök att bestämma sig, sände hon slutligen in till sin make den trogna Brangwayne, som fick meddela: "Drottningen känner sig ej riktigt kry och ber vördsamt om lov att få dra sig tillbaka." Då blev kungen vred och förbannad, ty han hade kokat av längtan och otålighet i den heliga brudsängen ensam i mer än en timme, och nu rann hans vrede med stormflöde ut:

"Låt mig se denna drottning, som gift sig men ej vill behaga sin man! Vad är det för ett stycke? För hit din matrona!" Och trogna och fromma Brangwayne återvände till rena Isolde och framförde konungens stränga befallning. Isolde förstod att han menade allvar och tvekade icke att genast lugnt hörsamma konungens bud. Hon kom in till sin herre helt oavklädd och sjönk på knä framför honom på iskalla stengolvet. Konungen sade burdust:

"Vet du ej vem jag är? Vet du ej att jag är landets herre, enväldige allenarådande härskare, som äger dig och var människa i detta rike till kropp och till själ? Vet du ej att jag gjort dig till drottning och maka av kärlek blott för att få älska dig och göra dig till vår arvinges moder? Och varför vill då icke du älska mig? Varför säger du nej till din konung, som genom en nyck äger makt att dig köra på porten och utlämna dig åt de spetälska och bränna dig såsom häxa på bål, utan att någon har någon rätt att mig tadla därför?"

"Käre herre, det är icke kärlek jag saknar. Min kärlek för er är oändlig och uppriktig. Men, käre gode och vördade älskade herre, jag skall ej förtiga vad jag har nu under min frånvaro från denna ljuvliga brudsäng tänkt ut och beslutat mig för. Och jag ber er med ånger och största beklagan av min egen synd om förlåtelse för att jag ej inbegripit er med mina tankar om vårt goda äktenskap förr, vilka tankar dock nu först jag kommit så smått på det klara med."

"Vad för en synd är det ni vågar dilla om som ni förkunnar att ni har begått?"

"Lugna ner er, min konung. Jag har ej begått något äktenskapsbrott. Jag är ofläckad och skall så vara tills döden mig fläckar, om ödets försyn icke vill annorlunda."

"Vad är det ni säger?"

"Jag kungör för er mitt beslut, och det är, att jag aldrig skall dela en mans eller ens någon konungs bädd förrän jag vet vem jag är."

"Men det vet du ju. Du är Merlins dotterdotter."

"Men vem var min far? Säg mig det om ni kan!"

"Du är hopplös. Du gör mig besviknen. Skall jag då få åldras och aldrig få arvingar trots att jag har världens vackraste hustru?"

"Din arvinge är riddar Tristan, till dess att du får någon arvinge av eget blod."

"Riddar Tristan! Har han då med saken att göra? Det sades mig av någon av Tristans tjänare att han låg i dina armar offentligt på vägen tillbaka från England, men jag kunde aldrig då tro det."

"Han låg med sitt huvud i blivande svägerskans knä. Det var allt. Lugnt och oskyldigt låg han med huvudet vilande fromt i mitt sköte, som en trogen broder ömt vilar hos systemen, som står honom närmre än hans egen maka."

"Isolde, du säger att du är en oskuld. Bevisa det för mig. Jag tror det ej förrän du givit mig praktiskt bevis på den saken."

"Och hur skall jag ge dig bevis?"

"Kom och ligg med din make, som annars har rätten och makten att tvinga dig till det."

"Min make, jag lovar dig, att för de orden skall du aldrig mer ens få röra mig."

Och konung Markus blev lämnad allena i brudsängen, snopen och häpen.

Och tre dagar senare talade ljusa Isolde med Tristan och sade:

"Min älskade vän, i tre dagar nu alltsedan bröllopet har konung Markus och jag inte sett åt varandra. Hans vända, besvikelse, oro och sorg pyr och jäser och tilltar i hemskhet i hans av en kvinna besegrade kuvade själ, och det blir nog med tiden ett plötsligt vulkanutbrott. Hör noga på. Han är avundsjuk för att du står ännu närmare mig än han själv gör, och om det uppladdande ovädet skall drabba någon så blir det med säkerhet dig. Ack, min älskade broder, min mest heligt dyrkade vän! För vårt bästa och för landets bästa och konungens bästa och ditt eget bästa, så ge dig iväg härifrån! Res från landet, begiv dig med kraft ut på stormiga blåsiga svarta och mordiska havet, som skall bli dig tryggare än dina närmaste vänner och din egen far. Ge dig av, käre älskade dyrbara frände!"

"Du grymma, som kastar ifrån dig ut på öppna havet, som blott giver människor lidanden helt utan ände, den vän som är din bästa vän och den människa som älskar dig mest av alla! Ty ingen kan hålla dig kärare än vad din ömt respekterande bror gör! Det vet du! Men säg mig: vart skall jag då resa?"

"Res åter till landet där vi först bekantades och lärde känna varandra. Begiv dig så in i det bergiga landet, och fråga befolkningen efter den väg som är känd av envar och som för till kung Baliols nedbrunna och ruinerade slott. Mitt emot detta slott på den motsatta sidan av dalen med floden, finns ett väldigt högt snökrönt vilt kraggigt berg, som du skall ge dig upp för, ty ej långt från toppen bor en gammal vit eremit, som är äldre än någon nu levande mänska på jorden. Han kände min morfar, och honom skall du spörja om vem du är."

"Vad är det för en makalös gubbe? Vad kallas han?"

"Han har ett namn, och det namnet är Oliver. Han är en gudsmän, och om icke han kan ta reda på vem du egentligen är så kan ingen. Han är mera klar i sin knopp

än den klaraste intelligentaste ungarl på jorden, om han ännu lever. Men jag har då svårt för att tro honom död redan, ty han är ej den som frivilligt lämnar sitt liv. Han har lovat att leva i tio år till, men när tio år gått brukar han sedan alltid på nytt lova alla att leva i tio år till. Du kan fråga den helige och vördnadsvärde profeten om allt."

"Jag beger mig, Isolde, och hoppas att risken för kungligt vulkanutbrott ej är så stor när jag kommer tillbaka som den är idag."

"Och jag väntar mig mycket av denna din resa. Ty någonting säger mig att resultatet därav skall bli gott och betydande."

"Med din välsignelse reser jag."

"Säg ömt farväl åt kung Markus, men icke åt mig."

"Jag skall lyda ditt råd, som är alltid det bästa."

Och Tristan begav sig med Herbert och andra kamrater på nytt över havet. Han tog mycket noggrant farväl av sin fader, som fällde de ömmaste varmaste tårar, men drottningen unnades icke av den unge Tristan så mycket som en enda blick. Det var onödigt väl lydiga order, var drottningens tanke, och hon även grät när hon kunde i smyg när blott fromma Brangwayne kunde se det, som ensam förstod det. Men konungen såg Tristans kyla mot drottningen och greps av medlidande för sin hustru och blev åter vän med sin maka. Han började att respektera sin älskade för vad hon var. Till och med hennes vilja att ej dela äktenskapssängen med honom begynte han att respektera med fromhet och akt. All hans melankoli gled totalt ur hans hjärta, som våren med ljus kommer lätt både is, snö och skare att upplösas och snabbt försvinna. Det av folket älskade konungaparet blev vänner igen.

Under tiden kom Tristan tillbaka till ölandets stormiga bergiga kuster och gav sig med sina kamrater på väg in i landet. De fann konung Baliols tragiska slottsruin, och de slog läger vid foten av berget som låg mitt emot. Men allena, med Herbert som sin enda följesman, som endast fått följa med genom enträgna böner, begav sig den härlige Tristan mot toppen. Men när de fick syn på den ensliga torftiga påblåsta alltför eländiga hyddan, så bad Tristan Herbert att ej följa med ända fram. Herbert stannade, och Tristan ensam, med mössan i hand, tog sig före med klappande hjärta att nalkas den boning där världens mest ensamma människa levde, mer frisk än en sprittande hind, och så gammal som vore han från gamle Moses och Jakobs och Abrahams eviga tider.

Den gamle stod just och tog hand om de kära små getterna när Tristan såg honom. Gamlingen kände sig sedd, och han vände sitt huvud mot Tristan och upptäckte objudne gästen och fick genast en munter glimt i sitt öga. Han sade:

"Var hälsad, du som icke vet vem du är! Men jag vet vem du är. Du är Tristan från Norge men född i ett helt annat land."

"Käre farbror, du vet vem jag är! Inget kunde då fröjda mitt hjärta mer gränslöst!"

"Men stå inte där som en fåne som inte alls vet vad han skall ta sig till! Kom med mig in i hyddan och låt mig få giva dig mat. Det är matdags ändå för mig själv nu. Men vänta. Gå först bort och hämta din vän. Vad är det för ett sätt att ej låta din bästa vän höra vad alla bör höra? Ty ditt öde är hela världens."

Och Tristan gick bort och kom åter med Herbert. De gick med respekt in i hyddan, med större respekt än de skulle ha visat om de bjudits inträda i världens rikaste mest imponerande ståtliga praktfulla kejsarpalats. Och där inne satt gamlingen färdigt och väntade fromt med den redan framdukade maten. Och vännerna satte sig.

"Ädle profet!"

"Tyst, din pojkspoling! Ingen är ädel på jorden förutom du själv. Men var skall jag nu börja? Säg vad du vill veta. Jag kan icke säga dig allt, men en del kan jag säga, och det som Gud låter mig avslöja skall ej förtigas. Så ställ mig en fråga, och jag skall försöka besvara den."

"Herre! Jag önskar att veta vem som var min far och min moder, och från vilket land jag är kommen."

"Du hoppade genast på kärnfrågan, den mest besvärliga, kinkiga frågan, som nog är den enda jag inte kan svara på."

"Men, gamle man, nyss du sade och lät mig förstå att du visste precis vem jag var!"

"Och det vet jag, förvisso, men jag får ej avslöja det, ty den tiden är ännu ej kommen. Jag vet vem du är, ingen vet bättre än gamle Oliver vem var din fader och moder, men jag är förbjuden av Gud att förtälja det. Gud är mitt samvete. Ack, käre gosse, det finns inget öde mer tragiskt än ditt! Andra vet vem du är, men du själv vet det icke, och de som det vet får ej upplysa dig vem du är!"

"Usle gubbe!" Nu fattade Tristan den gamle om halsen. Hans vrede var i öppen dager. "Berätta vad du vet om mig! Ingen kan vara grymmare än den som vet vad jag helst önskar veta men icke vill låta mig veta det!"

"Lugna dig, Tristan," bad Herbert.

"Min son, vill du mörda en orkeslös gamling?" Då släppte den rasande Tristan sitt grepp. Gamle gudsmannen fortfor: "Jag har heligt lovat dig att säga allt vad jag ej är förbjuden att säga, och det skall jag säga dig även, om blott du ej mördar mig."

"Ädle välsignade gudsmän, det ringaste ord du kan säga, som kastar en stjärnas otydliga blinkande slocknande natthimmels ljus såsom upplysning åt min helt mörklagda kunskapsberövade själ, skall bereda mig större välsignelse än alla skatter, all makt och all härlighet i hela världen."

"Så hör då ditt öde, prins Tristan av Norden! Till straff för ditt våld mot mig skall jag ej säga dig allt, utan till och med mindre än vad jag först ämnat.

Du äger en syster i livet, och hon är ditt livs enda släkting, och henne skall du ta ifrån hennes jungfrudom och hennes oskuld. Hon skall åt dig föda en son, och den sonen skall bli världens största berömdaste tappreste hjälte. Så lyder min spådom. Mer skall jag ej säga."

"Förbannade gudsmän! Du spår blott vad ont, omoraliskt, fördärvligt och avskyvärt är! Säg då även åtminstone vem denna syster till mig då kan vara, så jag sedan för hennes egen skull alltid må sky henne."

"Hon är den kvinna du minst av allt anar och tror."

"Herbert, låt oss omedelbart lämna den här ondskefulla förbannade orten. Vi kom hit, o gudsmän, för att få den vagaste kunskap om sanningen om våra öden, men trots att ni uppenbart vet allt så vandrar vi härifrån dummare och mer förbryllade än vi var när vi kom hit. Så farväl, gamle Oliver, och tack för intet."

"Tids nog, konung Tristan, skall du alltför tidigt få kunskap om allt vad du önskar få kunskap om."

Riddaren hajade till inför titeln profeten var fräck nog att använda, men deras samtal var slut. Tristan hade ej mera att säga och vandrade ner från det ödsliga berget i sällskap av Herbert.

På hemvägen drabbades Tristan med sina kamrater av sjörövare. Dessa digra pirater var fullkomligt fria från skrupler och oöverkomliga, ty de var dubbelt och mera än dubbelt så många som Tristans hårt utsatta utsvultna sjuka nödlidande män. Allihopa blev mördade av dessa skamlösa sjörövare, utom Tristan och Herbert. Blott genom att spela en tafatt och tokrolig dåre bevarade Tristan sitt liv, och hans vän hade såsom princip att ej någonsin bruka ett vapen mot medmänniskor. Därför skonades så även Herbert.

Men alla de andra av Tristans kamrater blev mördade, eftersom de gjorde motstånd. Och hemligt i djupet av sitt mycket klarsynta hjärta beslöt dåren pajasen Tristan att gruvligen hämnas.

Hans tokroligheter gav fröjd åt piraterna. Rått, hest och vrålande skrattade de åt hans galenskap, och de behöll honom såsom en hovnarr. Den stillsamme Herbert behöll de emedan han var så beskedlig och ofarlig. Honom begabbade de, och de använde honom som hackkyckling och såsom driftkucku. Ty ingen grupp kan bestå utan syndabock.

Men i sin galenskap kom då och då ett, förstås, mycket roligt ord, men även samtidigt mycket djupt träffande ord från herr Tristan, ibland till den ena och än till den andre, men alltid till enskilda blå individerna, som väckte upp deras stolthet och individuella små särdrag. Han manade på denna utveckling, så att en dag det blev strid mellan två så att en av dem dog med en kniv i sin navel. Och dåren drev skämtet och gycklet så långt, att det en dag blev stort allmänt slagsmål ombord. Och om natten, när råa ohyfsade alltför orakade busarna sov, smög den rolige pajasen kring för att utvälja den som mest lämplig var att i den stunden förpassa ur livets förgänglighet, och på den följande morgonen fann grova råskinnen en kamrat mördad och började genast anklaga varandra och gråla och slåss tills ett par stycken barkhjärnor låg där i kölsvinet med kraftigt blödande munnar och utslagna tänder.

Till slut kom de på att det kanske var oskyldige pacifisten som lönnligen orsakat dråpen, som snart var långt flera än ett. Som bevis att det inte var han bad den ärlige Herbert de busarna att binda fast honom noggrant vid masten. Om blod ändå utgöts i nattmörkret skulle de veta att han ej var skyldig. Och Herbert bands fast med i köttet djupt skärande rep, och på morgonen fanns ännu en vara mördad i sömnen, och det fastän Herbert ej rubbat en knut.

Nu blev mördarna rädda. De började tala om spöken, fantomer och vålnader, och inte en kom på tanken att misstänka den sinnesrubbade skeppsidioten, som trodde

att allt blod som flöt blott var saft, karamellsaft, tomatsås och rödbetssås och annan sås. Men så sade han blott för att dölja sin rädsla för blodet. Om någon karl sprätte en droppe av blodet på honom så sprang han högt galltjutande därifrån medan karlarna vrålade, gurglade och nästan sprack av hejdundrande magskratt och gapskratt.

Försiktigt och utan att bliva för ivrig gav Tristan så varje sin fiende en efter en en ohygglig bloddrypande död. Och de skrattade alltjämt åt clownen, som var lika lustig och stollig som ett ivrigt leklystet nätt och jämnt gående ettårigt barn. Denne stolle var det stora ljus som förskingrade döden och mörkret och faran och skräcken och nattens förskräcklighet från den förskräckliga laglösa skaran. Och från det att alla kamraterna till de två vännerna slaktats, så talade ej riddar Tristan och Herbert ett ord med varandra så länge kamraternas mördare än var vid liv. De två vännerna låtsades icke alls känna varandra. Och när en av rövorna frågade Herbert: "Vem är denne clown?" var den vårdslöses svar: "Han är en stackars sinnesslö och efterbliven och föga normal namnlös dåre, som de tänkte föra till Markus av Norge som hovnarr."

"Hos oss blir han bättre förplägad och långt mera uppskattad än hos en konung!" var grova barbarernas svar, ty de hatade konungar och allt vad konungar hette. De kände ej till något värre än konungatiteln, ty de ville var och en själv vara sin egen herre och ej hava andra till herrar. De ansåg sig vara Guds fria naturbarn, som ej lydde människors lagar, ty Gud, sade de, var en god kraft som ej ville inskränka någonting mänskligt och som därför även berättigade varje troende till vad som helst. Allt som skedde i Guds namn var heligt, om än det var mord eller sjöröveri eller fylla och smutsiga ord. Det var deras moral.

Att de alls tolererade Gud gjorde Tristan betänksam. "Hur kan man då kallblodigt avliva troende människor? Kan man det alls? Jag är slagen av samvetets röst som förlamar min handlingskraft och tystar tungan. Men dock, det är deras liv eller mitt eget. Och mördade vännerna måste bli hämnade." Och sist av alla förgjordes sjörövarkaptenen, och han fick till slut som den förste av dumma piraterna veta sin mördares riktiga namn. Och han fick vassa stålet i hjärtat och dog en högst ömkelig och gurglande otymplig hederslös död. Och han slängdes i havet, och Herbert och Tristan fick äntligen börja att styra och segla det väldiga skeppet mot hemmet.

Det blev en kär återkomst för alla parter, och gladast och lyckligast var konung Markus.

"Min son! Är du hemma igen! Aldrig har någon saknats i något land som detta land saknat Tristan, min älskade son!"

Och vid gillet den kvällen fick Tristan och Herbert berätta om alla de sällsamma digra strapatserna och alla äventyr, märkvärdigheter och öden de mött under resan. Och där fällde mången man tårar för deras skull som icke kommit med Tristan tillbaka.

Så fort Tristan fann sig allena med drottning Isolde så frågade hon mera noggrant om fruktlösa mötet med gudsmannen Oliver.

"Allt som han sade mig var att jag hade en syster i livet, och att jag själv skulle förföra den arma. Blott skändliga spådomar kunde den gamle presteren, som om all hans hjärnverksamhet nu i spritt språngande senilitet bara kunde alls frambringa tankar om snusk."

"Sade han då ej vem denna syster till dig kunde vara?"

"Han visste det nog, men han sade det ej. Ack, Isolde, jag vet ännu mindre idag vem jag är än jag visste det förr!"

"Gamle Oliver var vårt livs sista och enda befintliga hopp. Han har svikit oss."

"Vi är klart dömda att leva i hopplös total ignorans hela livet igenom och utan att någonsin få lära känna oss själva."

"Jag har mycket tänkt medan du var i England. Det här har jag tänkt. Både Herbert och trogna Brangwayne har ju påstått att vi är så lika varandra som syskon. Det vore ej omöjligt att vi var syskon."

"Vad säger du, drottning? Hur kan du få oss två till köttsliga syskon?"

"Allt tyder på det. Ty vi känner ju så för varandra som två äkta syskon. Vi liknar varandra."

"Men du hade en enda broder – Sir Mordred. Du hade ej övriga syskon. Det vet du."

"Det vet jag. Och det kan vi även lugnt fastställa, att vi ej har samma moder. Men ingenting talar emot att vi har samma okände mystiske fader."

"Där sade du något. Men vem var vår fader, om vi faktiskt har samma fader?"

"Sir Lancelot kanske, men han var ej någonsin uppe i min moders högland. Jag tror att vi har samma fader."

"Det verkar plausibelt. Det skulle förklara en hel del om själsbanden mellan oss. Då skulle du faktiskt vara min köttsliga halvsyskon." Tristan blev plötsligt allvarlig och dystert och mörkt. "Men det ställer vår vän gamle Olivers spådom i fruktansvärd dager. Han sade att jag skulle älska min syster och föda med henne en son."

"Du har kanske en mer köttslig syster än jag."

"Aldrig har jag i så fall än mött henne."

"Vad prästen Oliver säger är sant och slår in, vad han än profeterar, ty han är i sanning en gudsmän. Om det är vårt öde att älska varandra så att vi får barn kan vi ingenting göra åt saken. Och faktiskt så längtar jag efter små barn, och med Markus lär jag aldrig få några. Jag har ej delat hans säng än en endaste gång."

"Drottning, vad är det som ni står här och förkunnar?"

"Blott sanningen."

Tristan omfamnade ljuva och ljusa Isolde.

"Ske ödets ohyggliga och dess försyns goda vilja! Så låt oss då älska varandra! Vi är endast halvsyskon. Endast till hälften bör samvetet förebrå oss."

"Men det blir dock ett äktenskapsbrott mot kung Markus."

"Vårt barn skall ej bliva vårt eget. Hans barn skall det kallas. Vem kan då dumt anklaga drottningens älskare för att ha utfört sin plikt att begåva sin drottning med det efterlängtnade barn som ej konungen mäktade ge henne?"

"Kärleken slutar i allmänhet illa, men medan den varar är ingenting vackrare på hela jorden. Ja, aldrig i evighet har det en enda gång hänt att sann kärlek har fått ett gott slut. Och så sann som vår heliga kärlek nu är bör vi vara beredda på tidig och ond ryslig död."

"Tala icke om framtiden. Nuet allena är viktigt, ty nuet är lyckligt. Om lyckan ej är lika lycklig i framtiden skall vi ej grumla vår nutida lycka med framtidens sorger. Men konungen? Vad skall det då bli av konungen?"

"Tristan, vad menar du?"

"Konungen! Konungens heliga namn får ej fläckas. Min drottning, vad är det för galenskap vi står beredda att slunga oss i? Inte kan vi här vanära konungens heliga titel!"

"Vad är det du pratar?"

"Förbannade häxa! Tag bort dina fångande bindande slingrande slemmiga sliskiga armar! Förbannelse över mig för att jag någonsin vågade tänka mig slikt som att vanära konungen! Makten och konungen, plikten och dygden, den heliga troheten, lojaliteten och äran står högt över kärleken. Vi får ej älska varandra och därmed försumma vår plikt och minera den heliga världsordningen! Vi är tvungna att tjäna vår konung och får icke älska varandra, ty kärleken är ingenting emot plikten mot makten och ordningen som konung Markus är Guds egen ställföreträdare för. Drottning, svik ej din oskuld, så att även jag ej må svika min egen och därtill min plikt emot min egen fosterfar konungen, som är så helig och okränkbar som själve Gud och vars namn aldrig på något villkor får vanäras."

"Tristan, ni säger till mig raka motsatsen nu mot vad ni sade just för ett knappt gånget ögonblick sedan."

Då öppnades plötsligt en dörr, och kung Markus kom in. Han blev flat inför synen av sonen och maken så nära tillsammans och ensamma dessutom. Alla var tysta som berg i ett ögonblick, varunder dock alla konungens förr alltid störande och outhärdliga farhågor åter rann upp i hans själ. När han bröt den högst pinsamma tystnaden var det ej längre den vänlige blide och godtrogne fadern som talade utan en ursinnig svartsjukesblind äkta make som väste:

"Ej en enda dag har du än varit hemma, min Tristan, och redan så vågar du stänga dig inne med konungens hustru allena! Jag vill icke tro dig om ont, junker Tristan, men jag kan ej ta några risker. Jag ser i ditt öga och i min Isoldes förtrollande blick ljus som ni ger varandra och som ni förstår, men som ni aldrig giver åt andra och som aldrig min egen maka har givit åt mig! Ni betraktar varandra med kärlek som ni aldrig nå'nsin betraktat er konung med! Tristan! Försvinn från mitt hov och kom aldrig tillbaka!"

"Men..."

"Jag kan ej ta några risker. Jag har ett folks bästa att tänka på. Ge dig iväg! Aldrig mer får du skåda din drottning med blickar som äro förbjudna, emedan blott drottningen och icke folket förstår och förkovras av vad de kan uttrycka. Ge dig iväg innan jag av ren svartsjuka tager ditt liv, vilket jag skulle ångra trots allt mycket bittert för resten av livet."

"Men..."

"Icke ett ord! Tala aldrig med mig eller drottningen mer! Det finns en enda rättvisa i detta land, och det är landets konungs. Ett ord mot hans rättvisa är majestätsbrott och förräderi som är tvunget att straffas med döden! Försvinn! Ej ett ord, om du icke vill göra din sak dubbelt värre och mångdubbelt värre."

"Du hälsade mig som en son vid min återkomst blott för att sedan med hat köra ut mig från hemmet och utan att ge mig en chans till försvar för mitt handlingssätt. Drottningen är som en moder för mig, ty hon är min fars maka. Får jag icke hava en moder?"

"Ej om hon är yngre än du och dessutom en kvinna av högst tvivelaktig och lömsk karaktär, som dessutom är rätt opålitlig, emedan hon har någonting för sin konung att dölja. Gör icke min vrede än värre! Det slutar blott med att jag dräper er båda!"

"Jag lämnar din boning, min fader, men tro ej att jag nå'nsin kan bli din ovän."

Och Tristan red bort med sin jakthund och Herbert, och Herbert blev mannen med vilken han upprätthöll den outhärliga kära kontakten med hovet. Och Herbert och trogna Brangwayne blev de länkar som Tristan trots allt kunde hålla ihop sitt förbund med Isolde med. Aldrig, av säkerhetsskäl, lät Isolde och Tristan den alltid osviklige Herbert själv möta Isolde och tala med henne personligen. Allt gick igenom och via den trogna och lika osvikliga visa Brangwayne.

Ofta smög tappre Tristan om natten till slottet och trädgården som ljuva drottningen brukade vandra i, i fåfängt hopp om att få någon skymt av den älskade kära. Han skickade bud genom Herbert till trogna Brangwayne, som berättade att varje natt käre Tristan, den grovt förörättade, skulle befinna sig i hennes park. Och de möttes i parken om natten och talade länge intimt med varandra om framtiden.

Men när ej en natt allenast men flera i rad kungens drottning försvann för en lång stund i parken blev konungen misstänksam, och en natt följde han henne i smyg uti månskenet för att få sina mest fruktade farhågor antingen upplösta eller besannade. Driven av oemotståndlig fördärvlig och okuvlig nyfikenhet, som en alltför förfallen suput trängtar efter det dödande vinet trots att han är medveten om att det blir hans fördärv, sökte konungen sanningen ute i natten i hans aldrig vidrörda hustrus små nätta och tunnklädda fötters jungfruliga fotsår. Snart hörde han två röster tala i parkens mest avlägsna del. Det var Tristans röst och hans Isoldes. Han hörde sin maka ömt säga:

"O Tristan, vad vill du egentligen? Vad vill du uppnå med att kalla mig ut i natten? Vad vill ni egentligen? Tala ur hjärtat fritt ut. Skräd ej orden och kom nu till saken. Jag tål inte längre att höra dumt struntprat och nonsens om intet väsentligt. Jag börjar bli trött på att ge mig hit ut mitt i natten blott för att du lider av hemlängtan, ensamhet och annat som endast du själv kan avhjälpa. Säg vad du vill, och säg varför du kallar mig ut i det skräcksvarta mörkret."

"O drottning, försvara mig då inför konungen! Han lät mig icke försvara mig själv, och ni vet att han utan den ringaste anledning drev mig från hemmet. Ni vet och han vet att han ej har en trognare kämpe och vän och en mera lojal undersåte än

Tristan. Jag har aldrig rört er. Det vet ni, men det vet ej han, och jag ber er förklara det för honom. Endast som barnsliga syskon har vi lekt ihop utan harm, utan skuld, utan allvar men endast av oskuld. Ni vet att jag är lika ofläckad och oerfaren som ni i den heliga kärleken, men konung Markus är ej lika säker på saken. Så tala med honom och sök att förmå honom fatta den orätt som han har begått mot mig. Säg, har vi något att dölja för honom? Har vi något alls att blygt skämmas för? Har vi en tillstymmelse av ett orent och gnagande samvete? Nej, vi är rena och fläckfria båda, totalt och fullkomligen rena och fläckfria. Det är ju självklart för oss, vi vet om det, men konungen tvivlar på vår uppenbara och heliga oskuld. Så tala med konungen, som är mig kärare än någon fader kan vara för sin ende son, och förmå honom att ta mig åter till nåder. Jag lider av denna ohyggliga och orättvisa nödbringande landsflykt. Ack, få konung Markus att återta och att befria mig från detta elände som drabbat mig utan anledning!"

"Det är tyvärr som du säger. Han tror inte att vi är skuldlösa som två små barn. Han har bett mig bevisa min oskuld med att lämna från mig den åt honom, vilket jag vägrade, och sedan dess har han tvivlat på att det finns alls något gott i mig."

"Ack, hur förfärlig är icke den djävulska svartsjukan, som alltid uppkommer helt utan anledning och slår sitt offer med falskaste dunster och lögner och gudlösa inbillningar! Ingenting är mer falskt, mera gudlöst, mer ont och mer galet och omänskligt och opålitligt än avund och svartsjuka! Till och med min egen fader har nu fallit offer för den hypokondriska sjukdomen och låtit mig nesligt lida där för!"

Kungen grät där han stod sedan redan en lång stund tillbaka och kunde nu ej längre hålla tillbaka sin glädje. Han kunde ej längre behärska sig. Buskarna prasslade, och han steg fram, och med i nattens månsken klart glittrande tårar gick han rakt till Tristan, omfamnade honom och sade:

"Min son, min olycklige stackars och grymt förorättade son, kom tillbaka! Jag ville ej någonsin skiljas från dig, men som du själv har sagt har den vådliga svartsjukans inbillningsspöke förhäxat mig och gjort mig omänsklig och onaturlig. Kom åter till hemmet, min son! Det är ditt! Om Isolde så vill skall jag aldrig ge liv åt en arvinge, utan min arvinge skall vara du tills du dör eller jag. Jag behöver min hästkarl och min falkenerare. Och från och med denna stund får du träffa och tala med drottningen när som helst och var som helst och hur ofta du vill, och förbannad är den i all evighet som är så ond att han kan tro min Tristan om ont! Var välkommen tillbaka, min son! Lovad vare försynen och turen, som gav mig den här underbara lycksaliga stunden! Ty hade jag icke i smyg och i lönn tagit reda på sanningen hade jag aldrig fått reda på den. Kom nu med mig tillbaka till slottet! Vi skall nu gå hem, mina barn, mina älskade vackra gudomliga barn."

Och han vandrade med sina armar omkring dem med Tristan på höger och sin unga drottning på motsatta sidan. De vandrade kärligt tillbaka till slottet. Och konungen sade: "Det här skall vi fira!"

Och när de var komna tillbaka, så organiserade konungen en liten fest till sin hemkomne arvinges ära. Att Tristan var kommen tillbaka och återupprättad förpliktade till glada fester och firanden och muntra lyckliga saliga vänskapsskratt.

Men Tristan såg på Isolde, och hon såg på Tristan, och de visste bägge att de hopplöst älskade båda varandra, och att de ej på något sätt kunde klara sig från gamle Olivers spådom, att av deras kärlek ett barn skulle komma till jorden.

Slut på tredje delen.